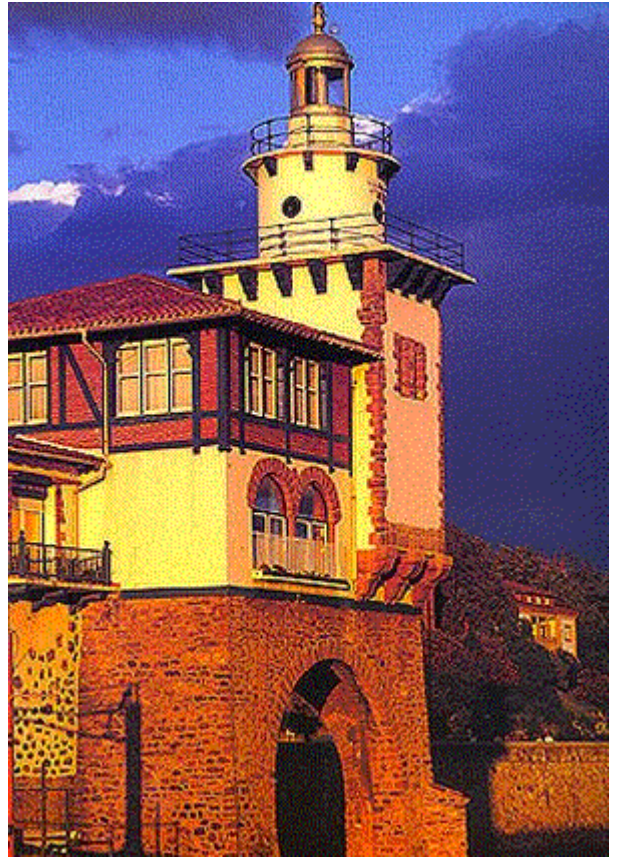


EBPNren GARAPENA GETXON



RAMON FULLAONDO BARRUTIA

I-SARRERA	2
II-GETXOKO DIAGNOSIRAKO DATUAK	3
1.- OINARRIZKO DATUAK	3
1.1.- Getxo	3
2.- EUSKARAREN ONDORENGOETARATZEA	8
2.1.- Familiaren bidezko jarraipena	8
2.2.- Irakaskuntza	12
2.3.- Euskalduntze-alfabetatzea	16
3.- EUSKARAREN ERABILERA	18
3.1.- Administrazioa	18
3.2.- Informazioaren eta komunikazioaren teknologia berriak	27
3.3.- Lan-mundua	28
3.4.- Aisialdia, kulturgintza eta kirola	30
4.- EUSKARAREN ELIKADURA	34
4.1.- Corpus plangintza	34
4.2.- Komunikabideak	35
4.3.- Liburugintza	35
4.4.- Publizitatea	36
5.- EUSKARA ZERBITZUA	37
6.- EUSKARA BATZORDEA	37
7.- EUSKARA AURREKONTUAK	37
8.- GETXOKO HIRITARREN IRITZI ETA JARRERAK	38
8.1.- Euskararen erabilpena	38
8.2.- Euskararekiko jarrerak	38
9.- GETXOKO EGOERA AMIA MATRIZEAREN ARABERA	40
10.- PLANA GARATZEKO DIRU-BALIABIDEAK	43
BIBLIOGRAFIA	44
III- EKINTZAK	45

I-SARRERA

Eusko Legebiltzarrak 1999ko abenduaren 10ean, Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia onartu zuen. Euskararen Aholku Batzordeak 2000ko lan-egitarauan, hiriburuetan ez ezik 5.000 biztanletik gorako udalerrietan ere EBPn garatzeko oinarrizko azterketa eta proposamena egitea hobetsi zuen.

Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia gidari, beraz, Euskal Autonomia Erkidegoko udaletan garatzeko moduko plan xehatuak egin nahi izan dira, udalek euskararen erabilera areagotzeko lanetan gida eta erreferentzia egokitua izan dezaten.

Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia hizkuntzaren normalizazioa eskuratzen jarraitzeko plan estrategikoa da, hizkuntza-politika egiten diharduten herri-aginteei euren jarduna bideratzen lagunduko dien oinarrizko tresna.

Euskal Autonomia Erkidegoan hizkuntzaren ikuspegitik aniztasuna da ezaugarriarik behinenetarikoa. Euskara Biziberritzeko Plan Nagusia egiterakoan, hau da, plangintzaren diseinu mailan, kontuan izan

bazen ere aniztasun hori, plangintza horren udaletarako aplikazioa osatzerakoan, bakoitzaren ezaugarrietara ahal den gehien egokitu beharra ikusi zen.

Udalez udaleko egokitzapena egitea ezinezkoa zenez gero, udal-ereduak edo taldeak definitu dira bi parametrori begiratuta: udal bakoitzaren biztanle-kopurua, eta euskaldun-kopuruaren portzentajea.

Euskaldunen kopuruari begiratuz, talde hauek eratu dira:

- %15era bitarteko euskaldunen portzentajea duten udalerriak.
- %15etik %50 era bitartekoak.
- %50etik %70era bitartekoak.
- %70etik gorakoak.

Udalaren tamainari begiratuz gero:

- 5.000tik 10.000ra bitarteko biztanle-kopurua duten udalerriak.
- 10.000 biztanle baino gehiago dituztenak.

(D ereduan, ostera, udalerri guztiak hartu dira kontuan, biztanle kopurua gora-behera).

Beraz, parametro horiek aplikatuta, zazpi eredu sortzen dira. Horietaz gain, hiriburuak, bakoitza bere aldetik aztertzea erabaki da, Eusko Legebiltzarraren aginduari jarraiki.

		BIZTANLEAK	
		[1] 5-000-10.000	[2] 10.000<
EUSKALDUNEN %	[A] > %15	A1	A2
	[B] %15-%50	B1	B2
	[C] %50-%70	C1	C2
	[D] %70<	D	

Getxok 82.000 biztanle inguru ditu eta biztanleen %19 inguru da euskalduna. Beraz, B2 eredua dagokio.

II-GETXOko DIAGNOSIRAKO DATUAK

1.- OINARRIZKO DATUAK:

Sarrera moduan, Getxoren gainerako datu batzuk emango ditugu, esaterako non dagoen, biztanle kopurua eta bilakaera, zenbat eta zein auzo dituen etab. Ondoren Bilbo Handiko datu batzuk ere eskainiko ditugu Getxo eta eskualdeko inguruko herrien artean konparaketak egin ahal izateko. Sarrera horren ostean, Getxoko datuez sakonago jardungo dugu: hizkuntza gaitasuna, gaitasunaren bilakaera, gaitasunaren bilakaera adinka etab.

1.1.- GETXO

Getxo Bizkaiko mendebalean dago, Ibaizabal ibaiaren eskuin aldean, itsasadarrean hain zuzen. Bilbo Handia eskualdean dago beste 24 udalerrirekin batera.

Getxok 82.285 biztanle ditu 2001eko erroldaren arabera. 1996ko erroldarekin konparatuz gero ez da biztanle igoera handiegirik egon, baina bai, ostera aurreko erroldetako datuekin konparatuz gero, horrenbestez, esan dezakegu Getxoko hazkundea moteltzen hasia dela. Hona hemen datu batzuk:

	1981	1986	1991	1996	2001
GETXO	67.793	77.856	79.954	82.196	82.285
Eskualdea	936.848	926.949	905.468	887.977	-----
Bizkaia	1.189.278	1.179.150	1.155.106	1.140.026	1.122.637
EAE	2.141.809	2.136.100	2.104.041	2.098.055	2.082.587

Datuei erreparatuz gero, ikus dezakegu denbora tarte horretan Euskal Autonomia Erkidegoak biztanleen %2 galdu duela, Bizkaia %4,1 eta Bilbo Handiak %5,2. Getxok, ostera, %21,2ko biztanle irabazia izan du. Izan ere, Bizkaian biztanle gehien irabazi dituzten udalerrak Getxo (%21,2), Sopelana (%50,9) eta Leioa (%17,3) dira.

Getxok bost auzo ditu: Algorta, Erromo, Elexalde edo Andra Mari, Neguri eta Areeta. Auzook oso ezberdinak dira, bai tamainaren aldetik, bai biztanleen ogibidearen aldetik, bai maila sozialaren aldetik, bai joera politikoaren aldetik, bai euskararen ezagutza, erabilera eta berarekiko atxikimenduen aldetik.

Hori guztia dela eta, plan estrategikoa egiteko orduan auzoon izaera ezberdina kontuan hartzea komenigarria litzateke. Izan ere, esku artean ditugun datuen arabera (II. Soziolinguistikazko mapa, azken urteotako kale neurketak) argi dago aipatu azken bi auzoak aski erdaldunagoak direla (horrekin, dena den, ez dugu esan nahi besteak oso euskaldunak direnik, ezta hurrik eman ere).

1.1.1.- BILBO HANDIA:

Bilbo handia 25 udalerririk osatzen dute. 1991eko zentsuaren arabera, eskualdean 905.468 lagun bizi ziren, hau da, Bizkaiko biztanleen %78,3 eta EAEko biztanleen %43. Udalerrak Bilbao, Getxo, Berango, Leioa, Erandio, Loiu, Sondika, Derio, Zamudio Etxebarri, Lezama, Larrabetzu, Galdakao, Zaratamo, Basauri, Arrigorriaga, Alonsotegi, Barakaldo, Sestao, Portugalete, Santurtzi, Trapagaran, Ortuella, Abanto-Zierbena eta Muskiz dira.

1.1.1.1.- Eskualdeko datu batzuk udalerriz-udalerriz:

Ama-hizkuntzari dagokionez, Bilbo Handiko udalerrien artean ezberdintasunak agertzen dira: Larrabetzu (%75,5), Lezama (%71), Loiu (%47,3) eta Zamudio (%40,5) dira ama-hizkuntza euskara dutenen portzentaia eskualdeko gainerako udalerrietakoa baino askoz handiago dutenak. %10-%40 artean Sondika (%29,6), Galdakao (%24,1), Zaratamo (%22,6) eta Berango (%21) daude. Azkenik %10 azpitik dauden artean Erandio (%8,9), Arrigorriaga (%8,7), Getxo (%7,2) Basauri (%5,3) eta Bilbo (%4,8). Gainerakoetan ama-hizkuntza euskara dutenen portzentaia %4 baino txikiagoa da.

Hizkuntza gaitasunari dagokionez, eskualdeko udalerririk euskaldunenak Txorierrikoak dira eta denetan da nagusi euskaldunen portzentaia: Larrabetzu (%77), Lezama (%75,8), Loiu (%53,6) eta Zamudio (%44,9). %20-%40 arteko euskaldunen portzentajeak dituzte Zaratamok (%35,1), Sondikak (%30,2), Galdakaok (%29,7), Berangok (26,4) eta Deriok (%21,7). Bilbon, Etxebarrin eta Basaurin euskaldunak %10 inguru dira. Portzentajea zertxobait handiagoa da ibaiaren eskuinaldeko udalerrietan (Getxon %14,5, Leioan %15,5 eta Erandion %12,7). Ezkerraldeko eta Meatzaldeko udalerriak dira, Alonsotegirekin batera, euskaldunen portzentajerik txikienak dituztenak (%4 eta %8 bitartean).

Etxeko erabilerak lotura zuzena du hizkuntza-gaitasunarekin. Beraz, Ezkerraldeko eta Meatzaldeko udalerrietan eta Alonsotegin etxean euskara erabili ohi dutenak %1 baino gutxiago dira. Bilbon (%1,5), Etxebarrin (%1,4) eta Basaurin (%1,6) portzentajeak ez du %2 gainditzen. Aldiz, Zamudio (%25) eta Loiu (%28,5), batetik, eta, batez ere, Lezama (%38) eta Larrabetzu (%58), bestetik, dira etxean euskara erabiltzen dutenen portzentajerik handienak dituztenak.

Hizkuntza gaitasunaren bilakaeraz ari dela haxe da II. Soziolinguistikazko mapak dioskuna tamaina handiko udalerriez:

Tamaina handiko udalerriei dagokienez, guztietan hazi da euskaldunen kopurua. Horien artean, Bilbo Handikoak dira hazkunderik handiena izan dutenak. Hazkunde horren garrantzia are handiagoa da, kontuan hartzen badugu, udalerririk horiek, oro har, biztanleriaren galera esanguratsuak izan dituztela. Horrela, Barakaldok 7.400 euskaldun irabazi ditu., Portugaletek 4.600, Sestaok 2.400 eta Getxok 8.900, besteak beste.

OHARRA: II.Soziolinguistikazko mapako 2.aletik hartutako datuak.

1.1.2. Biztanleriaren egitura adinaren arabera

	Guztira	0-19	20-64	365	Dentsitatea
Bizkaia	1.140.026	20,36	63,95	15,68	514,2
Bilbo Handia	887.977	20,25	64,16	15,60	2.193,60
Getxo	82.196	23,60	63,62	12,78	6.907,20

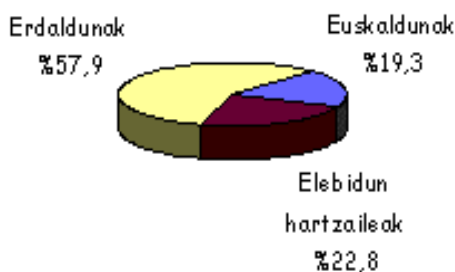
Getxoko gazteen portzentajea Bilbo Handikoa eta Bizkaikoa baino zertxobait handiagoa da. Bi horietan, 20 urtetik beherakoak bost lagunetik bat dira, Getxon, berriz, lautik ia bat (%23,6). Getxok duen beste ezaugarri nabarmena biztanleen dentsitatearena da. Izan ere, Bilbo Handikoa baino hiru aldiz handiagoa da.

1.1.3.- Biztanleria, jatorriaren arabera

JATORRIA	BIZTANLE KOP.	EHUNEKOTAN
Getxo	14.944	%18
Bizkaia	49.690	% 58
EAE	2.155	%3
Estatua	15.196	%18
Mundua	2.423	%3
Guztira	84.408	%100

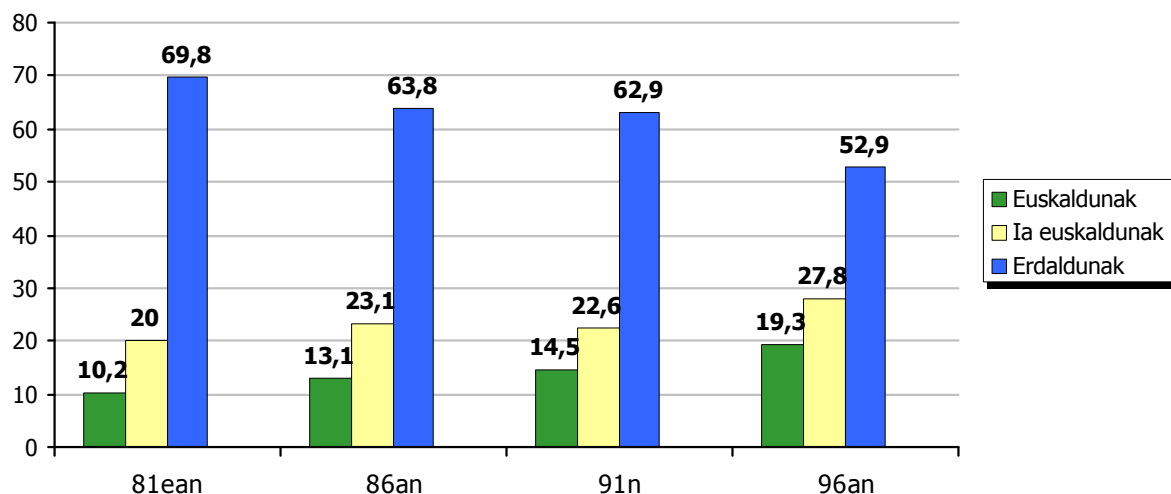
1.1.4.- Hizkuntza gaitasuna Getxon:

Getxoko biztanleen erdia baino gehiago (%57,9) erdaldun elebakarrak dira, hau da, ez dakite euskaraz hitz egiten. Getxoko euskaldunak %19,3 dira eta elebidun hartzaileak %22,8. Azken 15 urteotako bilakaera aztertuz gero, esan behar da, batetik, erdaldun elebakarren beherakada handia izan dela (%69,8tik %57,9ra). Bestetik, euskaldunen portzentajea ia bikoiztu egin dela (%10,2tik %19,3ra). Eta, azkenik, elebidun hartzaileen pisua gero eta handiagoa dela. Hau da, euskaraz ondo hitz egiten jakin ez arren, euskara ondo ulertzeko gai direnek euskaldunak baino gehiago izaten jarraitzen dute gaur egun.



1.1.5.- Hizkuntza gaitasunaren bilakaera:

Azken urteetako erroldak erkatuz gero, euskaldunen kopuruak hazkunde nabarmena izan duela azpimarratu behar dugu. Grafikoan ikus daitekeen moduan, euskaldunak 1981ean %10 izatetik 1996an %19,2 izatera pasa dira. 1991etik 1996ra bitartean euskaldunen ehunekoak %35eko hazkundea izan du.

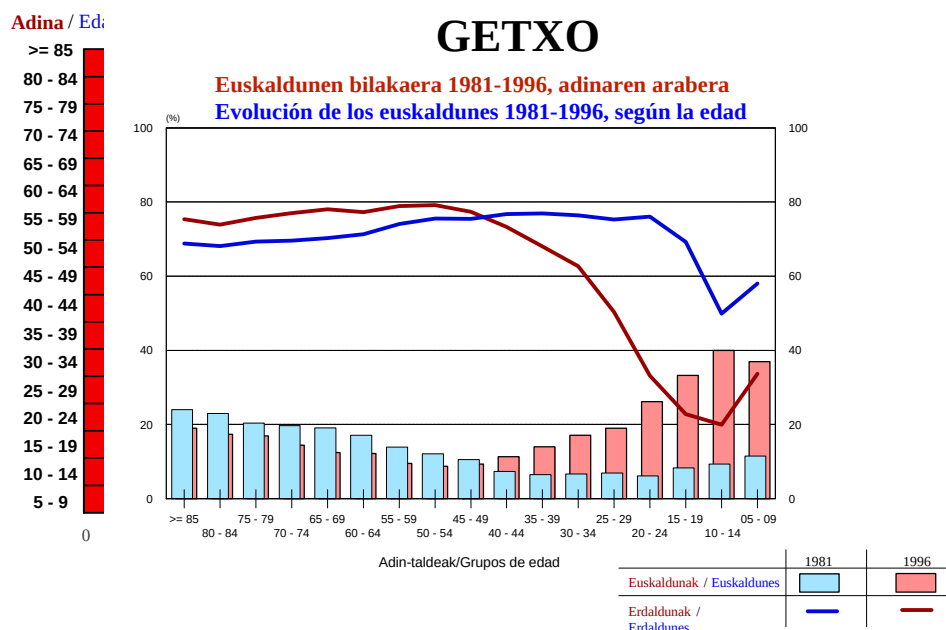


1.1.6.- Hizkuntza gaitasuna adin taldeka:

Euskaldunen portzentajeak behera egiten du adinarekin batera, baina berrogei urtetik beherakoen artean, joera-aldaketa argia dago eta euskaldunen portzentajeak gora egiten du nabarmen. Izan ere, 20 urte baino gutxiago dituztenen artean, euskaldunak erdaldun elebakarrak baino gehiago dira. Dena den, kontuan hartu behar da, gazte horien artean, talderik handiena elebidun hartzaileena dela, nahiz eta zenbat eta beherago egin adinean, orduan eta proportzio handiagoa da euskaldunena eta txikiagoa elebidun hartzaileena. Bestalde, erdaldun elebakarren portzentajeak behera egiten du etengabe adinarekin batera. Beherakada hori nabarmenagoa da gazteen artean.

Hizkuntza-gaitasuna 1996, adinarean arabera

Comunidad lingüística 1996 según la edad



1.1.7.- Hizkuntza gaitasuna auzoka:

	Biztanle kop.	Euskaldunak	Eleb hartzaile	Erdaldunak
Algorta	35.691	22,5	23,2	54,5
Andra Mari	8.257	26,5	23,5	50,0
Areeta	28.600	15,0	22,5	62,5
Neguri	6.046	10,9	20,8	68,3
GETXO	78.594	19,3	22,8	57,9

OHARRA: Goian aipatu bezala sarritan Areeta izenak Areeta eta Erromo biltzen ditu. Aurrekoak II. soziolinguistikazko maparen datuak dira.

1.1.8. Lurraldeko Hizkuntza gaitasuna, 1981-1996

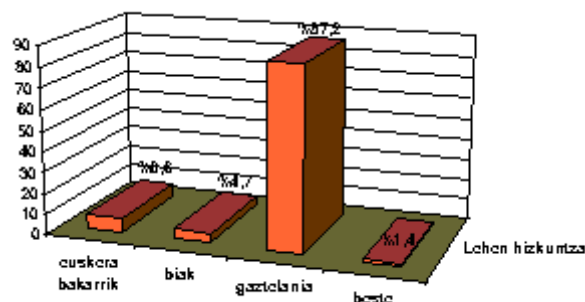
BIZKAIA	1981	1986	1991	1996
Euskaldunak	15,2	17,6	19	23,7
Elebidun Hartzaileak	11,4	15,4	17	17,2
Erdaldunak	73,4	67	63,9	59,1

2.- EUSKARAREN ONDORENGO ETARATZEA

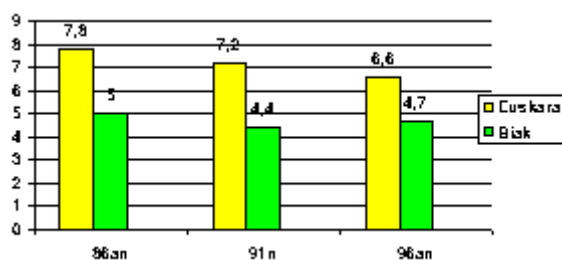
2.1.- FAMILIAREN BIDEZKO JARRAIPENA

2.1.1. Ama Hizkuntza / Lehen Hizkuntza

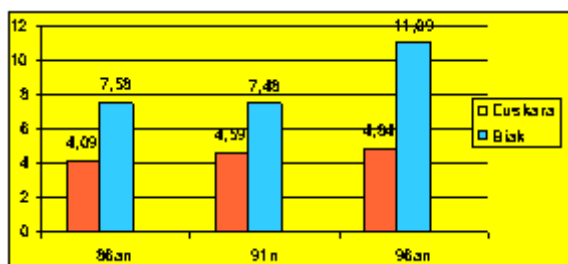
1996ko Erroldako datuetatik ondorioztatzen denaren arabera bederatzi getxoztarretatik batek du euskara lehen hizkuntza, hau da %11,3k. Horietatik %6,6k euskara bakarrik eta %4,7k biak, euskara eta gaztelania.



2.1.2.- Lehen hizkuntzaren bilakaera Getxon:



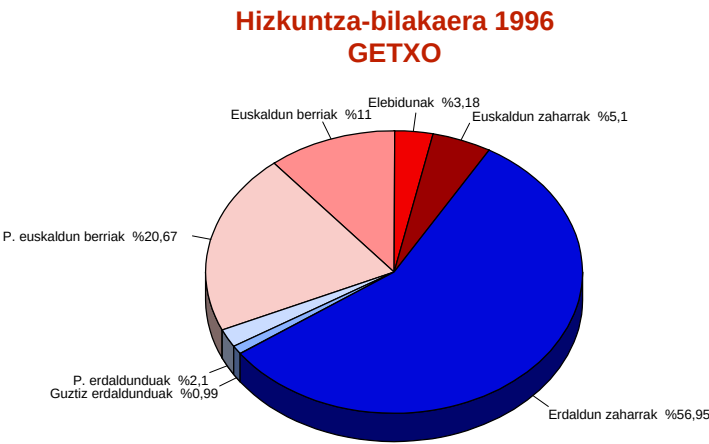
Ikus dezagun lehen hizkuntzaren bilakaera adin talde gazteenean, 5etik 9 urtera bitartekoan adibidez.: Ama hizkuntza euskara dutenen ehunekoa berdintsu mantentzen da; biak dituztenena nabarmen hazi da, %7,5etik %11,1era



2.1.3.- Hizkuntza bilakaeraren tipologia 1996

Getxoko biztanleen erdia baino gehiago (%56,9) erdaldun zaharrak dira, hau da, ama-hizkuntza erdara izan duten erdaldunak. Euskaldunei dagokienez, gehienak euskaldun berriak dira. Horrek esan nahi du ama-hizkuntza erdara izan dutela eta eskolan edo euskaltegian ikasi dutela euskara. Euskaldun berriak getxoztar guztien %11 dira eta euskaldunen %57,0. Euskaldun zaharrak, berriz, gutxi dira Getxon, biztanle guztien %5,1 eta euskaldunen laurdena (%26,4). Hizkuntza-gaitasunean, elebidun hartzaileekin gertatzen den bezalaxe, hemen ere pisu handia (%20,6) dute partzialki euskaldun berriek. Ama-hizkuntza gaztelania izan dute eta euskaraz ondo hitz egiteko gai ez diren arren, ondo ulertzen dute euskara.

2.1.4.- Hizkuntza bilakaeraren tipologia. Auzoka



	Euskaldun zaharrak	Jatorrizko elebidunak	Euskaldun berriak	Partzialki euskaldun berriak	Partzialki erdaldunak	Guztiz erdaldunak	Erdaldun zaharrak
GETXO	5,1	3,2	11,0	20,7	2,1	1,0	57,0
Algorta	5,9	3,9	12,6	20,8	2,4	1,2	53,2
Andra Mari	8,6	4,2	13,8	20,7	2,8	0,8	49,1
Areeta	3,6	2,3	9,0	20,7	1,8	0,9	61,7
Neguri	2,5	1,4	6,9	19,9	0,9	0,5	67,7

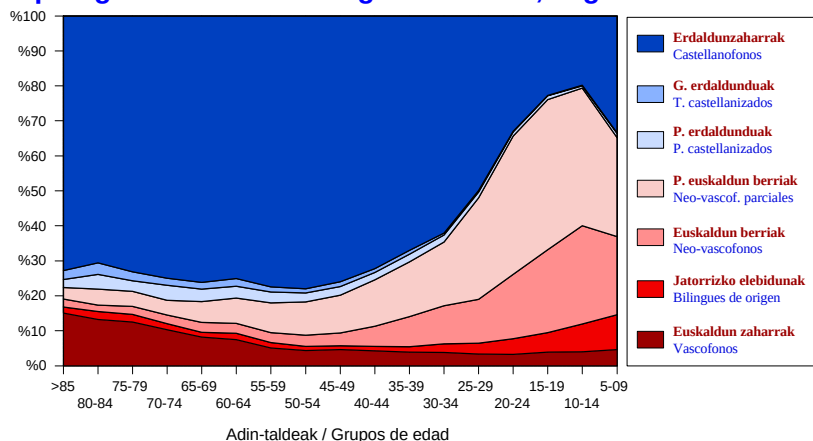
2.1.5.- Hizkuntza-bilakaeraren tipologia, adinaren arabera

Adinak behera egin ahala, erdaldun elebakarren beherakadarekin batera, euskaldun berrien gorakada nabarmena ikus daiteke. Euskaldun berrien hazkundera areagotu egiten da 30 urte baino gutxiago dituztenen artean. Izan ere, gazteenen artean erdaldun zaharrak baino gehiago dira.

GETXO

Hizkuntza-bilakaeraren tipologia 1996, adinaren arabera

Tipología de movilidad lingüística 1996, según la edad



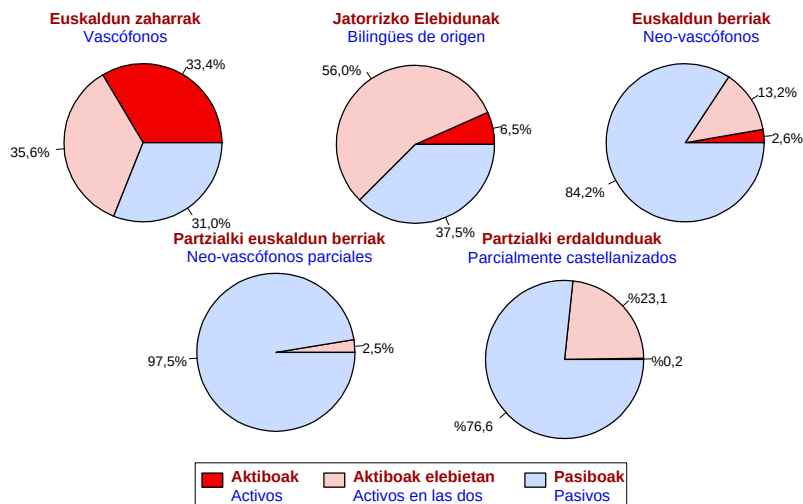
2.1.6.- Etxeko hizkuntzaren erabileraren tipologia, 1996

Euskaldun zaharrak dira etxean euskara gehien erabiltzen dutenak. Hala ere, horien artean, kopuru berdintsua da nagusiki euskara erabiltzen dutenena (%33,4), euskaraz eta gaztelaniaz, bietan, mintzatzen direnena (%35,6) eta nagusiki gaztelaniaz hitz egiten dutenena (%31,0). Jatorrizko elebidunen artean, hau da, ama-hizkuntza euskara eta gaztelania izan duten euskaldunen artean, gehienek (%56,0k) euskara eta gaztelania erabiltzen dituzte. Gainerako talde guztietan, erabat nagusi da gaztelaniaren erabilera.

Etxeko erabileraren tipologia 1996

Tipología de lengua de uso en casa 1996

GETXO



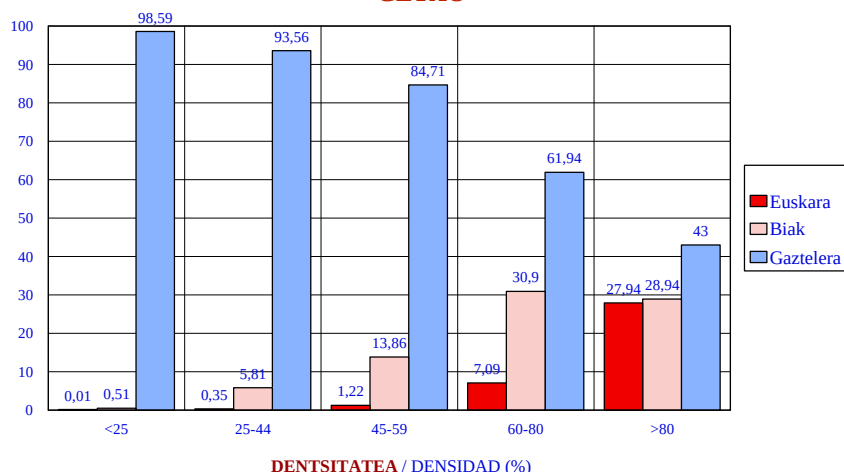
2.1.7.- Etxeko hizkuntza, euskaldunen dentsitatearen arabera

Etxeko euskaldunen dentsitatea edozein izanda ere, Getxoko biztanleek gaztelania, erabiltzen dute etxean. Dentsitatea %80tik gora denean, gaztelaniaz %43,0k hitz egiten dute, euskaraz eta gaztelaniaz %28,9 mintzatzen dira eta nagusiki euskaraz %27,9. Gainontzekoen artean, nagusi edo erabat nagusi da gaztelaniaren erabilera etxeko eguneroko jardunean. EAEn, batez beste, etxeko kideen euskaldunen dentsitatea %80tik gorakoa denean, etxean euskaraz hitz egiten da batik bat, 10 lagunetik 7k hain zuzen, eta gaztelaniaz bakarrik %12,3k baino ez.

2.1.8.- Erabilera leku publikoetan: kale neurketak

Kale neurketen bitartez, Getxoko kaleetako hizkuntza erabilpen erreala neurtzen da.

Etxeko erabilera 1996, familiako euskaldunen dentsitatearen arabera
Lengua de uso en casa 1996, según la densidad de euskaldunes en la familia
GETXO



Hauexek dira SIADECOK Getxoko udalarentzat 1995ean egindako azterketen emaitzak:

Haurrak (0-14 urte)	% 4,3
Gazteak (15-25 urte)	% 2,3
Helduak (25-65 urte)	% 2,9
Zaharrek (65 <)	% 1,3
GUZTIRA	% 2,8

EKB erakundeak ere, metodologia berari jarraituta, lau urterik behin burutzen ditu era honetako azterketak. Ikus ditzagun emaitzak:

	1989	1993	1997
Haurrak (0-14 urte)	%3,40	%6,13	%4,68
Gazteak (15-25 urte)	%1,90	%2,91	%5,16
Helduak (25-65 urte)	%2,70	%2,58	%2,33
Zaharrek (65 <)	%3,70	%3,93	%0,20
GUZTIRA	%2,80	%3,51	%2,22

2.2. IRAKASKUNTZA

2.2.1. Ikastetxeen kopurua eta izaera

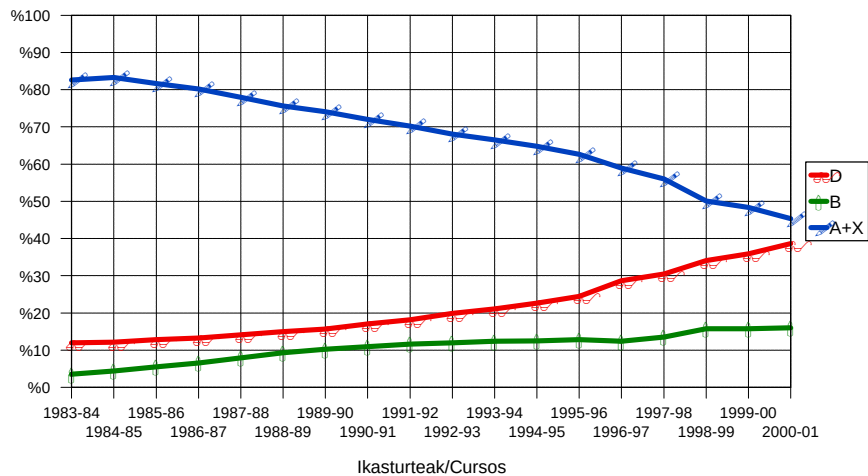
Getxon, 21 ikastetxe daude, 11 publiko eta 10 pribatu. Ikasleen %56,4 ikastetxe publikoetan egiten ari dira ikasketa eta gainerakoak pribatuetan. Ikasle gehien dituzten zentroak San Nikolas ikastola (ikasleen %10,3), Julio Caro Baroja institutua (%9,69) eta Aixerrota institutua (%9,55) dira. Nuestra S^a de Europak, Romoko LHIK eta Azkorri ikastetxeak ere ikasle-kopuru handiak dituzte. Bestalde, Getxoko ikasleen %45,3k A ereduan egiten ditu ikasketak, %38,6k D ereduan eta %16,0k B ereduan.

Getxoko ikastetxeak eta ikasleak, sarearen eta hizkuntza-ereduaren arabera. 2000-01 ikasturtea						
IKASTETXEAREN IZENA	SAREA	IKASLEAK		A	B	D
CEP ANDRA MARI LHI	PU	633	7,43		28,91	71,09
CEP GEROA IKASTOLA LHI	PU	187	2,19			100,00
CEP GOBELA IKASTOLA LHI	PU	221	2,59			100,00
CEP JUAN BAUTISTA ZABALA LHI	PU	199	2,33	6,53	24,12	69,35
CEP LARRAÑAZUBI LHI	PU	209	2,45	100,00		
CEP ROMO LHI	PU	720	8,45	17,08	33,89	49,03
CEP SAN IGNACIO LHI	PU	94	1,10	100,00		
CEP ZUBILETA LHI	PU	419	4,92	22,20		77,80
IEFPS FADURA GLHBI	PU	493	5,78	82,56	3,04	14,40
IES AIXERROTA BHI	PU	814	9,55	2,70	15,48	81,82
IES JULIO CARO BAROJA BHI	PU	826	9,69	100,00		
CPEI EL CARMEN-URDANETA HIP	PR	151	1,77	49,67	50,33	
CPEI HAURTEGI HIP	PR	98	1,15	100,00		
CPEI SEASKA HIP	PR	156	1,83	100,00		
CPEIPS AZKORRI HLBHIP	PR	695	8,15	10,65	89,35	
CPEIPS MADRE DEL DIVINO PASTOR HLBHIP	PR	258	3,03	93,80	6,20	
CPEIPS NTRA. SRA. DE EUROPA HLBHIP	PR	731	8,58	100,00		
CPEIPS SAN NIKOLAS IKASTOLA HLBHIP	PR	883	10,36			100,00
CPEIPS SANTISIMA TRINIDAD HLBHIP	PR	444	5,21	92,12	7,88	
CPES ESCUELA TECNICA BHIP	PR	145	1,70	100,00		
CPES IBAIONDO BHIP	PR	148	1,74	100,00		
GETXO GUZTIRA		8524	100	45,34	16,00	38,66

2.2.2.- Irakaskuntza ez unibertsitarioaren bilakaera 1983-84/2000-01

Irakaskuntza ez unibertsitarioan, oro har, A ereduak nagusi izaten jarraitzen badu ere, ikasturtez ikasturteko bilakaerak A ereduaren beherakada etengabea eta D ereduaren gorakada erakusten du. B ereduak, azkenik, pixkanaka gora egin du ikasturtetik ikasturtera; azken hiru ikasturteotan gorabeherarik gabe bere horretan mantendu da.

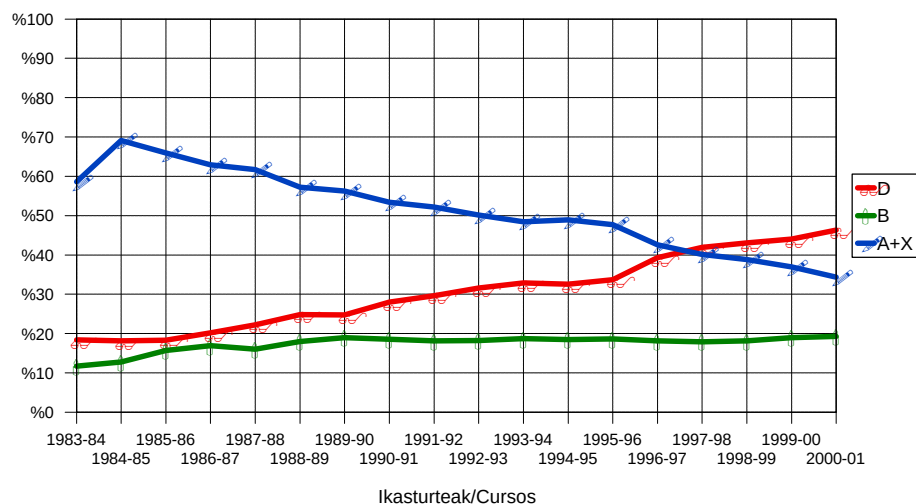
Irakaskuntza ez unibertsitaria Enseñanza no universitaria GETXO



2.2.3.- Haur Hezkuntzaren bilakaera, 1983-84/2000-01

Haur Hezkuntzan, D ereduak nagusi 1997-98 ikasturtetik aurrera. 2000-01 ikasturtean, %46,3 izan dira D ereduko ikasleak. A ereduak behera egin du etengabe eta, gaur egun, hiru ikasletik batek (%34,3k) dihardu eredu horretan. B ereduari dagokionez, 1989-90 ikasturtetik hona, %20aren inguruan mantendu da gorabehera handirik gabe.

Haur-hezkuntza/Educación infantil GETXO



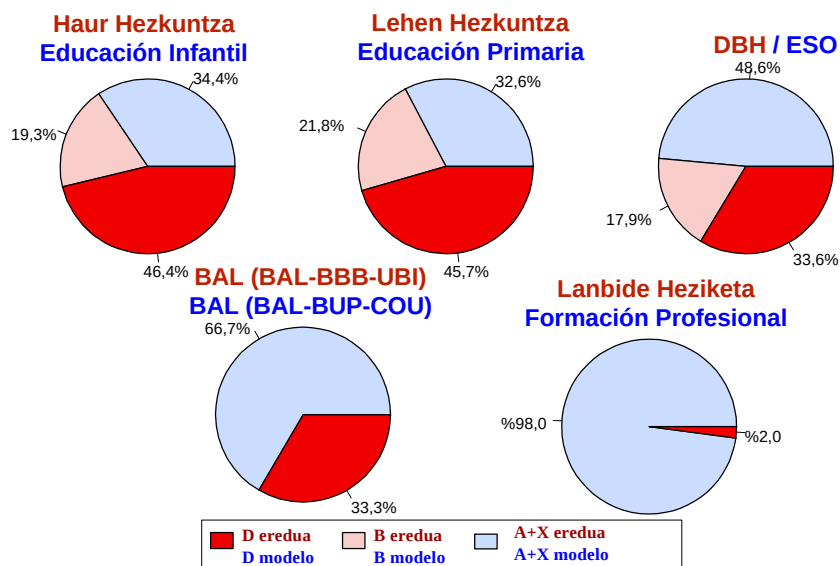
2.2.4.- Irakaskuntza ez unibertsitaria 2000-01, irakasmilaren arabera

2000-01 ikasturtean, D ereduak nagusi da Haur Hezkuntzan eta Lehen Hezkuntzan (%46,4 eta %45,7 hurrenez hurren). DBHn eta Batxilergoan, berriz, D ereduko ikasleak herena dira eta nagusi A eredukoak, batez ere Batxilergoan (%66,7). Lanbide Heziketan, ikasleen %2 baino ez dira D eredukoak. Gainerako guztiak (%98,0) A ereduan egiten ari dira ikasketak. B ereduko ikasleak Haur Hezkuntzan, Lehen

Hezkuntzan eta DBHn daude, antzeko portzentajeetan (%20 inguru) gainera, hiru ikasmailetan. Batxilergoan eta Lanbide Heziketan ez dago B ereduiko ikaslerik.

2000-01 IKASTURTEA/CURSO 2000-01

GETXO



2.2.5. Haur-Hezkuntza (3 urtekoen matrikulazioa)

	A eredu	B eredu	D eredu	Guztira
Publikoak	24	33	210	267
Pribatuak	145	88	40	273
Guztira	169	121	250	540
Ehunekotan	%31,29	%22,40	%46,29	%100

2.2.4.- Haur Hezkuntza (0-6 urte)

	A eredu	B eredu	D eredu	Guztira
Publikoak	274	144	800	1.218
Pribatuak	486	261	190	937
Guztira	760	405	990	2.155
Ehunekotan	%35,26	%19,79	%45,93	%100

Konpara ditzagun haur hezkuntzako datuok Euskal Autonomia Erkidegokoekin eta baita lurraldeetakoekin:

	A eredu	B eredu	D eredu
ARABA	%17	%47	%36
BIZKAIA	%13	%29	%58
GIPIZKOA	%3	%22	%75
EAE	%10	%30	%60

2.2.5.- Lehen Hezkuntza (6-12 urte)

	A eredu	B eredu	D eredu	Guztira
Publikoak	309	296	905	1.510
Pribatuak	566	288	373	1.227

Guztira	875	584	1.278	2.737
Ehunekoetan	%31,96	%21,33	%46,69	%100

2.2.6.- .Derrigorrezko Bigaren Hezkuntza (12-16 urte)

	A eredua	B eredua	D eredua	Guztira
Publikoak	439	121	409	969
Pribatuak	483	191	280	954
Guztira	922	312	689	1.923
Ehunekoetan	%47,94	%16,22	%35,83	%100

2.2.7.- .Batxilergoa

	A eredua	B eredua	D eredua	Guztira
Publikoak	434	-----	351	785
Pribatuak	182	-----	-----	182
Guztira	616	-----	351	967
Ehunekoetan	%63,70	-----	%36,29	%100

2.2.8.- Heziketa Zikloak

	A eredua	B eredua	D eredua	Guztira
Publikoak	231	-----	11	242
Pribatuak	440	-----	-----	440
Guztira	671	-----	11	682
Ehunekoetan	%98,38	-----	%1,61	%100

2.3. - EUSKALDUNTZE-ALFABETATZEA

2.3.1.- Euskaltegiak:

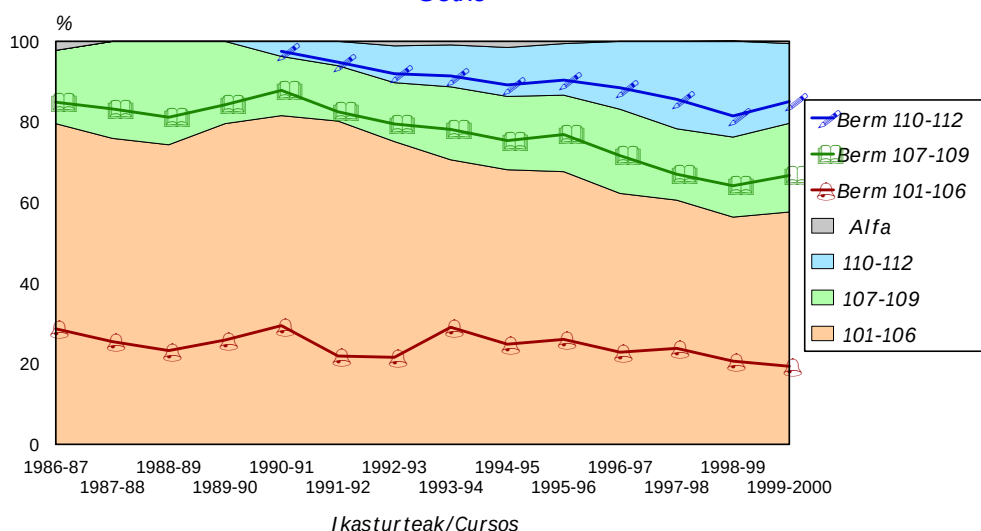
2000-01 ikasturteari buruz, HABEn jasotako datuen arabera, Getxon 1.518 ikasle aritu dira euskara ikasten, udalerrian dauden hiru euskaltegietan. Ikasle gehien (744 lagun) AEKren Lauaxeta euskaltegi homologatuak ditu. Getxoko udal-euskaltegiak 538 ikasle ditu eta, azkenik, Jose Antonio Agirre euskaltegi federatu gabeak 236.

Euskaltegiak 2000-2001 ikasturtea (GETXO)				
Euskaltegia	Mota	Sarea	Ikasleak	Irakasleak
JOSE ANTONIO AGIRRE	HO	Federatugabea	236	11
LAUAXETA-AEK	HO	AEK	744	42
GETXOKO U.E.	PU	Udal euskaltegia	538	38
GETXO GUZTIRA			1518	91

Ikasleen bilakaerari dagokionez, 1986-97 ikasturtetik 1993-94 ikasturtera, ikasleen matrikulazioan beherakada izan zen. Orduetik, Getxoko euskaltegietako ikasleen kopuruak gora egin du eta azken lauzpabost ikasturteotan 1.500 ikasleen bueltan mantendu da.

Ikasmailak aztertuz gero, ikasle gehienak lehengo 6 urratsetan daude, nahiz eta ikasturterik ikasturte kopuruak behera egin duen. Maila ertainetan (107-109) oro har ikasleek behera egin dute eta, azken ikasturteetan kopurua 300 ikasleren inguruan mantendu da. Goiko mailetan (110-112), kontrako joera dago. Hau da, urterik urte gora egin du ikasle-kopuruak eta azken ikasturtean, 107-109 urratsetan baino ikasle gehiago daude (371 lagun). Alfabetatze-ikastaroetan diharduten ikasleak gutxi dira (16 lagun, 2000-01 ikasturtean) eta ez dago joera jakin bati buruz hitz egiterik.

Euskaltegietakiko matrikulazioaren eta bermatrikulazioaren bilakaera
Evolución de la matriculación y la rematriculación de los euskaltegis
Getxo



Bermatrikulazioa aztertuz gero, 101-106 urratsetan, hiru ikasletik batek baino ez du euskara ikasten jarraitzen hurrengo ikasturtean. 107-109 urratsetan, berriz, bermatrikulazioa zertxobait handiagoa (%40 ingurukoa, azken ikasturteetan). Azkenik, goi-mailetan (110-112) hurrengo ikasturtean euskara ikasten jarraitzen dutenak gutxiago dira (laurdena baino zertxobait gehiago, 1999-00 ikasturtean).

	Euskalduntze-alfabetatzea					Bermatrikulazioa			
	GUZTIRA	101-106	107-109	110-112	Alfa	101-106	107-109	110-112	Alfa
1986-87	1840	79,57	18,15	-	2,28	36,07	29,34	-	-
1987-88	1611	75,92	24,08	-	0,00	33,61	30,41	-	-
1988-89	1483	74,31	25,69	-	0,00	31,31	26,77	-	-
1989-90	1341	79,57	20,43	-	0,00	32,52	22,99	-	-
1990-91	1317	81,55	14,65	3,80	0,00	36,13	42,49	34,00	-
1991-92	1368	80,19	13,74	6,07	0,00	27,35	17,02	14,46	-
1992-93	1366	75,11	14,64	9,08	1,17	28,75	30,00	24,19	50,00
1993-94	1359	70,57	18,10	10,45	0,88	41,29	41,87	26,06	58,33
1994-95	1589	68,16	18,12	12,21	1,51	36,57	39,58	23,71	16,67
1995-96	1657	67,71	18,95	12,73	0,60	38,50	48,09	29,38	10,00
1996-97	1669	62,25	20,91	16,84	0,00	36,77	44,99	31,32	-
1997-98	1552	60,63	17,65	21,71	0,00	39,32	36,13	33,53	-
1998-99	1519	56,42	19,82	23,77	0,00	36,64	39,20	22,16	-
1999-00	1438	57,65	22,04	19,68	0,63	33,66	41,01	27,21	22,22
2000-01	1518	54,68	19,83	24,44	1,05	-	-	-	-

2.3.2.- Ikasleak

[Ikasleak, adinaren arabera](#)

	16-18 urte	19-25 urte	26-40 urte	41-55 urte	>56
--	------------	------------	------------	------------	-----

Udal E.	%2	%16,5	%65,9	%15	%0,5
J.A.Agirre E.	%3,7	%11,7	%61,4	%22,5	%0,7
Ganbara E.	%2,5	%30	%56,2	%10	%0,8
Lauaxeta E.	%2,8	%24,1	%50,2	%19,1	%3,8

Ikasleak lanbidearen arabera

	Udal Euskaltegia	J.A Agirre	AEK
Ikaslea	%27,3	%24	%29,1
Irakaslea	%19,5	%15,3	%8,1
Funtzionarioa	%15,8	%20,4	%8,3
Lanbide liberala	%4,2	%8,2	%5,7
Teknikaria	%4,7	%3,6	%7,8
Langile espezializatua	%4,5	%11,7	%12,6
Langile ez espezializatua	%2,6	%2,6	%3,5
Etxeko andrea	%2,6	%4,6	%8,5
Inoiz lan egin gabea	%4,7	%1	%2
Bestelakoak	%14,1	%8,7	%14,3

3. - EUSKARAREN ERABILERA

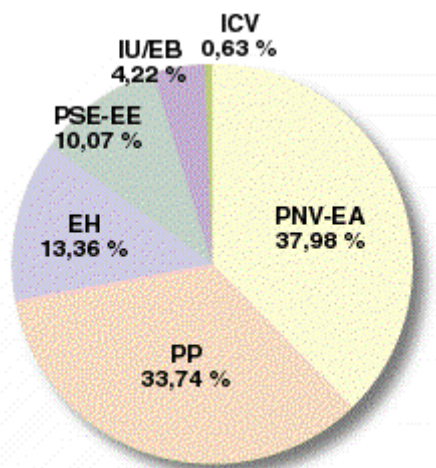
3.1. - ADMINISTRAZIOA

B2 ereduko udalerrietan Administrazioak duen garrantzia handiagatik (kontuan hartu proposamena aurrekontuaren %35 administrazioari zuzentzea dela) udalerriko Erabilera-plana sakonago aztertuko dugu.

3.1.1.- Udalbatzaren osaera: alderdi politikoek ordezkaritza

1999ko udal hauteskundeak emaitzak. Getxori daukan biztanle kopuruagatik 25 zinegotzi dagozkio eta honela daude banatuta:

Alderdia	Bozka kopurua	Ehunekoak	Zinegotziak
EAJ-EA	17.512	%37,98	11
PP	15.559	%33,74	9
EH	6.161	%13,36	3
PSE-EE	4.643	%10,07	2
EB-IU	1.946	%4,22	0
ICV	292	%0,63	0



Getxoko udalak hamar sail ditu: Hirigintza, Ingurugiroa, Gizarte zerbitzuak, Langileriaren antolaketa eta Informatika, Ekonomia eta Ogasuna, Hezkuntza eta Turismoa, Barne Araubidea, Hiritarren babes zibila, komunikazioa eta azkenik Kultura eta Kirol Saila eta azken horren barruan Euskara azpisaila.

3.1.2.- Udalari dagokion derrigortasun indizea

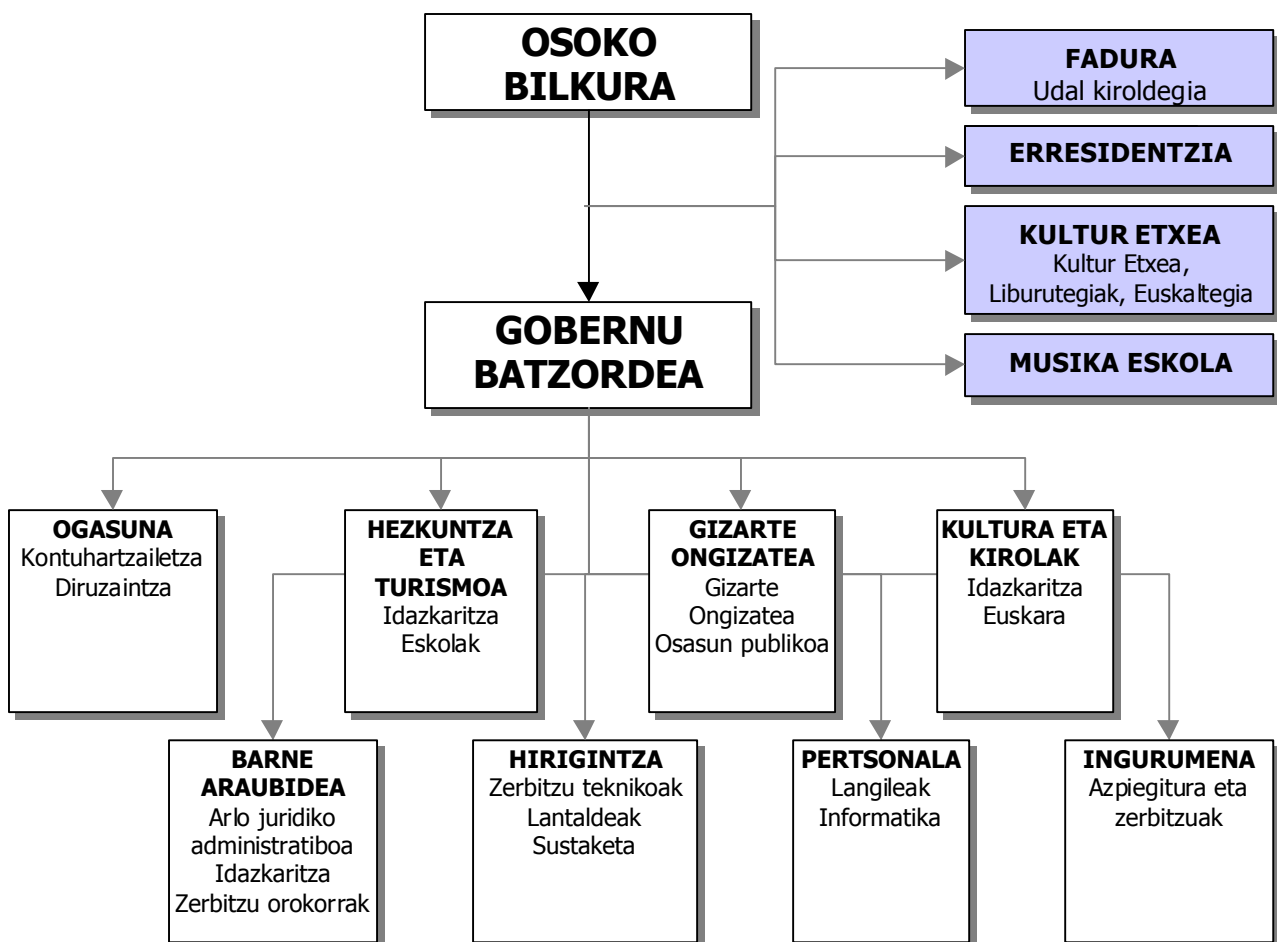
Udalerriko euskaldunen eta ia euskaldunen ehunekoak udalari egokitu beharreko derrigortasun indizea eraikitzeko baliatzen ditugu (euskaldunak + ia euskaldunen erdia). Indize honek Udalak euskararen ezagutzan bete behar lituzkeen gutxieneko baldintzak finkatzen ditu.

Getxoren kasuan, euskaldunen ehunekoa %19,3koa eta ia euskaldunena 27,8koa dela kontuan harturik derrigortasun indizea %33,2koa da. Honek esan nahi du, gutxienez, Getxoko Udal langileen %33,2k bere lanpostuei egokitutako Hizkuntza Eskakizuna bete behar dutela. 86/1997 Dekretuak finkatutakoaren arabera, Getxori bigarren helburu mailakaturik legokioke, hau da, jendaurreko atal elebidunak, gazteriarekin harreman zuzena duten atal elebidunak eta gizarte izaerako atal elebidunak.

3.1.2.1.- Udalaren egoera

Getxoko Udalean zortzi batzorde (Ogasuna, Barne Araubidea, Hezkuntza eta Turismoa, Hirigintza, Gizarte Ongizatea, Pertsonala, Kultura eta Kirola eta Ingurumena) eta lau erakunde autonomo daude (Fadura, Erresidentzia, Kultur Etxea eta Musika Eskola).

Hona hemen udalaren organigrama.

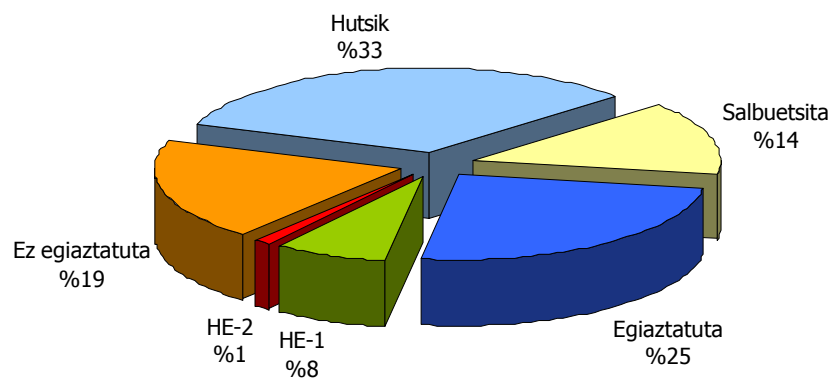


Getxoko udaleko lanpostu zerrendaren 584 lanpostu daude. Udalaren egoera ondoko taulan adierazitako datuen bidez islatuta dago. Ikus daitekeenez, plantila organikoa osatzen duten 584 langileetatik 252k derrigortasun data dute ezarrita, hau da, %43,1 lanpostuk. Ehuneko hau lege ezarritakoaren %33,2aren gainetik dago.

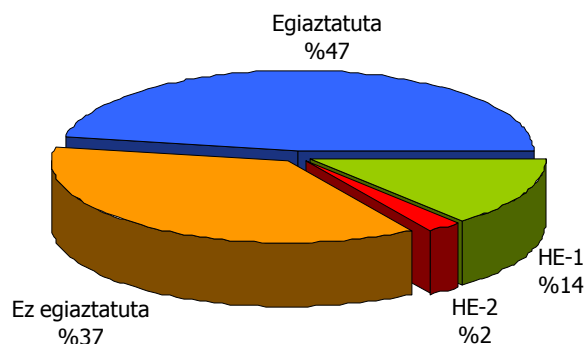
Zenbat lanpostu	Derrig. datak	Derrig. data izan eta hutsik	Derrigortasun data izan eta salbuetsita	HE egiaztatuta	HE 1 gutxia go	HE 2 gutxia go	Egiaztatu gabe
-----------------	---------------	------------------------------	---	----------------	----------------	----------------	----------------

584	252	83	35	63	19	3	49
	%100	%32,9	%13'8	%24,8	%7,5	%1'2	%19

Bestalde, 252 horietatik 63k egiaztatu egin dute dagokien hizkuntza eskakizuna, hots, %25. 19k dagokiena baino 1 gutxiago (%7,5) eta 3k dagokiena baino 2 gutxiago (%1,2).



Hutsik eta salbuetsita dauden lanpostuak kenduko bagenu 134 derrigortasun data geratuko litzaizkiguke eta, ondorioz, hizkuntza eskakizuna egiaztatu dutenak %47 lirateke. Grafikoki islatuta:



3.1.2.2.- Erakundeko arduradun politikoek hizkuntza ezagutza:

Hona hemen ordezkari politikoek hizkuntza ezagutza:

Kargua	Zein batzordetan hartzen du parte?	EUSKARAREN EZAGUTZA MAILA			
		Uler	hitz egin	Irak	Idat
1. ALKATEA: Gobernu Batzordea		5	5	5	5
BATZORDEBURUAK					
2. OGASUNA ETA KONTUAK	Barne Araubidea, Hezkuntza eta Turismoa, Hirigintza, Pertsonala	1	1	1	1
3. BARNE ARAUBIDEA	Ogasuna, Kontuen Batzordea, Pertsonala	1	1	1	1
4. HEZKUNTZA ETA TURISMOA	Hirigintza, Kultura eta Kirolak, Ingurumena	3	3	3	3
5. HIRIGINTZA	Gizarte Ongizatea, Pertsonala, Kultura eta Kirolak	1	1	1	1
6. GIZARTE ONGIZATEA	Hezkuntza eta Turismoa, Ingurumena	5	5	5	5
7. PERTSONALA	Ogasuna, Kontuen batzordea, Barne Araubidea	1	1	1	1
8. KULTURA ETA KIROLAK	Ogasuna, Kontuen batzordea, Barne Araubidea, Hezkuntza eta Turismoa, Gizarte Ongizatea	3	3	3	3
9. INGURUMENA	Hezkuntza eta Turismoa, Hirigintza, Gizarte Ongizatea, Kultura eta Kirolak	1	1	1	1
ZINEGOTZIAK*					
10. Ogasuna, Kontuen batzordea, Barne Araubidea, Kultura eta Kirolak, Ingurumena.		5	5	5	5
11. Hirigintza, Gizarte Ongizatea, Pertsonala, Ingurumena		5	5	5	5
12. Ogasuna, Kontuen batzordea, Hirigintza, Pertsonala		1	1	1	1
13. Ogasuna, Kontuen batzordea, Hirigintza, Gizarte Ongizatea, Pertsonala		1	1	1	1
14. Barne Araubidea, Gizarte Ongizatea, Pertsonala, Kultura eta Kirolak		1	1	1	1
15. Barne Araubidea, Hezkuntza eta Turismoa, Gizarte Ongizatea		1	1	1	1
16. Ogasuna, Kontuen batzordea. Hirigintza, Ingurumena		3	3	3	3
17. Barne Araubidea, Hirigintza, Kultura eta Kirolak, Ingurumena		1	1	1	1
18. Hezkuntza eta Turismoa, Gizarte Ongizatea, Kultura eta Kirolak, Ingurumena		1	1	1	1
19. Hezkuntza eta Turismoa, Kultura eta Kirolak, Ingurumena		1	1	1	1
20. Ogasuna, Kontuen batzordea, Barne Araubidea, Pertsonala		1	1	1	1
21. Hezkuntza eta Turismoa, Hirigintza, Ingurumena		5	5	5	5
22. Ogasuna, Kontuen batzordea, Gizarte Ongizatea,		5	5	5	5
23. Barne Araubidea, Pertsonala, Kultura eta Kirolak		5	5	5	5
24. Ogasuna, Kontuen batzordea, Hirigintza, Gizarte Ongizatea, Pertsonala		1	1	1	1
25. Barne Araubidea, Hezkuntza eta Turismoa, Kultura eta Kirolak, Ingurumena		3	3	3	3

Euskararen ezagutza maila, 1etik 5era sailkatu: 1= ezer ez; 2= hitz batzuk; 3= zertxobait; 4= nahikoa ongi; 5= ongi

* Zinegotzien izen-abizenak jarri ordezkariak, berauek parte hartzen duteneko batzordeen izenak jarri dira.

Ikus daitekeenez, hogeita bost ordezkarietatik zazpi euskaraz ongi ulertu, hitz egin, irakurri eta idazteko gauza dira; hamalauk ez dakite euskaraz ezertxo ere, eta lauk hitzen bat edo beste.

Egoera alderdika aztertuz gero desoreka da nagusi: lehenbiziko hamaika zinegotziak EAJ-EA koalizioak dira, ondoko bederatziak PP alderdikoak, ondoko hirurak EH alderdikoak eta azken biak PSE-EE alderdikoak. Hau da EH alderdiko zinegotzi guztiek eta, EAJ-EA koalizioa zinegotzien erdiek-edo euskaraz dakite, PP eta PSE-EE alderdietako hamaika zinegotzietatik, berriz, bakar batek ere ez daki euskaraz.

3.1.3.- Udalaren Erabilera plana:

Udalaren Erabilera Plana burutu, Eusko Jaurlaritzak Hizkuntza Politikarako Sailburuordetza pasatu, azken horrek egindako zuzenketak eta gomendioak planeatu txertatu eta orain Udalbatzaren zain dago. Seguruenik irailean edo urrian eramango dute udalbatzara.

3.1.3.1.- Erabilera planaren ondorioak

Getxoko udalean euskara oso urrun dago, bai zerbitzu hizkuntza, bai lan hizkuntza izatetik.

- Zerbitzu hizkuntza izatetik urrun dago langileen hizkuntza gaitasunak ez duelako, oro har, horretarako aukerarik ematen. Jendaurreko lanpostuetan, zehazkiago, zerbitzu hizkuntza izatea ere ez dago behar bezala bermatuta.
- Bestalde, lan hizkuntza ere ez da. Euskaraz lan egitea edota lantokian euskara entzutea salbuespena da gaur egun. Noski, euskara langaia duten lanpostu eta zerbitzuetan izan ezik (euskara zerbitzua eta euskaltegia).

Hori guztia dela eta lehentasunak finkatu behar dira: euskararen etorkizuna, neurri handi batean, haur eta gazteengan dagoela kontuan hartuz, haur eta gazteekin harreman zuzena duten atalak lehenetsi behar dira Euskara Planean, (Fadura, Udal Kiroldegia, Musika Eskola eta Kultur Etxea, batik bat).

Getxoko derrigortasun indizea %33koa da, eta erakundeak derrigor bete beharreko indizea %25etik %45era bitartekoa denean honako helburuak bete behar ditu Apirilaren 15eko 86/1997 Dekretuari jarraiki:

- ☐ Administratuari zerbitzua euskaraz eskaini beharko zaio bai ahoz, bai idatziz. Horretarako, **jendaurreko administrazio atal** elebidunak jarriko dira.
- ☐ Atal elebidunak jarriko dira gazteriarekin harreman zuzena duten ataletan.
- ☐ Atal elebidunak gizarte izaerako ataletan ere ipiniko dira.
- ☐ Euskararen erabilera sustatzeko mikroplanak egingo dira izaera orokorreko ataletan.

Getxoko udalean (erakunde autonomoak barne) 106 jendaurreko lanpostu daude, hau da, lanpostuen %18.

Atal elebidunak eta euskarazkoak

Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzaren iritziz, atala elebidun izendatzeko kontuan hartu beharreko baldintzak hauexek dira:

- ☐ Atala osatzen duten lanpostu denek edo ia denek (%80ak) derrigortasun data izatea euren lanpostuetan.
- ☐ Ataleko langile denek edo ia denek (%80ak) nork bere lanpostuaren hizkuntza-eskakizuna egiaztatua izatea. Egiaztatze kopurua (%80a) kalkulatzeko kontuan hartu beharrekoak:
 - 4HE ezarrita duten lanpostuetan, 3HE egiaztatuta izatea hartuko da kontuan atalen sailkapena egiteko orduan.
 - Derrigortasun-data duten lanpostuetan salbuesita daudenak ere egiaztatuta izan beharko dute.
- ☐ Atalburuak derrigortasun data izatea eta dagokion hizkuntza eskakizuna egiaztatua izatea.

Aurreko irizpideak kontuan hartuta, ez dago ez euskarazko ez elebidun izenda litekeen atalik. Hau dela eta, Getxoko udalean mikroplanetara jo beharra dago.

3.1.3.2.- Euskararen erabilera areagotzeko proposatutako neurriak

Euskararen erabilera areagotzeko neurriak planteatzeko orduan, Getxoko udaleko euskara teknikariak Txepetxen ereduari jarraituko diola azaltzen du euskara planak, horrela, hizkuntzaren ikasketarako oinarritzko hiru faktoreak uztartzea proposatzen du: MOTIBAZIOA, EZAGUTZA eta ERABILERA eta hiru horien artean banatzen dira proposatutako neurriak:

1.- MOTIBATZEKO NEURRIAK:

1. neurria: Informazioa ematea

- ☐ Normalkuntza bidean emango diren urrats guztietan ukitutako langileei behar besteko informazioa emango zaie.
- ☐ Euskara Zerbitzuak euskara planaren inguruko informazioa jasoko duen aldizkaritxo aterako du tarteka eta langile-agintariei banatuko.
- ☐ Euskara Zerbitzuak herrian euskaraz antolatzen diren ekimenen berri emango die langile guztiei: Egizu, UK aldizkaria...

- ☐ Euskara Planaren berri arloz arlo emango da (komunikazio plana).

2. neurria: Herritarrek Udaletxean euskara erabiltzeko kanpaina

Udalak herritarren artean kanpainak burutuko ditu Udaletxean ere euskaraz egin daitekeela adierazteko (herritarra euskara erabiltzera bultzatzea, zeharka, udal langileak ere euskara erabiltzeko motibatzea da). Kanpaina honetan udaleko zein ataletan euskaraz egin daitekeen jakinaraziko da:

- ☐ Udaletxean ere euskaraz.
☐ Lehen hitza euskaraz.
☐ Unitate didaktikoak institutu eta euskaltegietan.

2. EZAGUTZA LANTZEKO NEURRIAK

3. Neurria: Hizkuntza eskakizuna gainditzeko erraztasunak

Derrigortasun eguna duten langileei erraztasunak emango zaizkie dagokiena baino hizkuntza eskakizun altuagoa lortu ahal izateko.

4. neurria: Euskara mailaren hobekuntza etengabea

Langile eta agintarien euskara maila hobetzeko asmotan ikastaroak eskainiko ditu Udalak: Bizkaiera ikastaroak eta “Argiro idazten” izeneko ikastaroak.

5. neurria: Udalaren barruan antolatzen diren ikastaroetan euskarak lekurik izango duela bermatu

6. neurria: Langileak euskalduntzeko banan banako plana

Derrigortasun eguna izan eta HE gainditu ez dutenentzat Euskara Zerbitzuak banan banako plana prestatuko du.

7. neurria: Zenbait lanpostu finkori derrigortasun data jarri eta euskara ikasteko aukera eman

Haur zein gazteekin harreman zuzena ala jendaurreko lana izan eta derrigortasun eguna ez duten langile finkoen lanpostuari HE ipini eta langileari euskara ikasteko aukera emango zaio lanordutan, langilearekin adostutako banan banako planaren bitartez.

8. Neurria: Euskara ikasteko erraztasunak gainerako langile finkoei

- ☐ Ordubete udalaren kontura eta beste ordubete langilearen kontura.
☐ Matrikula gastuak

9. neurria: Euskara hobetzeko ikastaroak langile euskaldunei

Derrigortasun eguna ez duten langile euskaldunei ere eskainiko zaizkie euskara hobetzeko ikastaroak (bizkaiera, HAEEK antolatutakoak...).

10. neurria: Euskara ikasi eta hobetzeko ikastaroak langile ez-finkoentzat

- ☐ Beren lan jardunaren barruan ordubete.
☐ Matrikula gastuak.
☐ Euskaldun direnei euskara maila hobetzeko ikastaroak lanordutan.

11. Neurria: Agintari politikoentzako erraztasunak euskara ikasi eta hobetzeko

- ☐ Bere garaian onartutako dirulaguntzen oinarrietan jasota dagoen bezala, euskara ikasi nahi duten zinegotziei matrikula ordainduko die Udalak.
☐ Horretaz gain, zinegotzi euskaldunei euskara hobetzeko ikastaroetan parte hartzeko aukera emango zaie.

3. ERABILERA HOBETZEKO NEURRIAK

12. neurria: Euskara irizpideak derrigortasun data duten lanpostuetako langileak ordezkatzeko kontratuetan

- ☐ Derrigortasun eguna ipinita duen lanpostu batean ordezkapenak egiteko, ordezkoak lanpostuak duen HE gaitututa izan beharko du.
- ☐ Neurri hau gauzatu dadin Udalak sortzen duen Lan poltsa orotan euskaren hizkuntza gaitasunaren inguruko galderak egingo dira.

13. Neurria: Euskara irizpideak derrigortasun data ez duten lanpostuetako langileak ordezkatzeko kontratuetan

14. neurria: Hizkuntza irizpideak udalak egiten dituen kontratazioetan

Euskara Biziberritzeko Plan Nagusiari jarraiki, udalak egiten dituen kontratuetan hizkuntza irizpideak ipiniko dira: zerbitzuen kontratuetan, zerbitzu publikoen kudeaketarako kontratuetan, hornikuntza kontratuetan, obra kontratuetan eta aholkularitza-asistentzia kontratuetan.

15. neurria: Udaleko sail bakoitzaren Euskara Plana

Udaleko Sail bakoitzak bere Euskara plana izango du. Plan hori Euskara Zerbitzuarekin batera egingo eta adostuko da.

16. neurria: Hizkuntza irizpideak idatzizko elementuetan.

Euskara zerbitzu hizkuntza izan dadin hizkuntza irizpideak ipiniko dira honako hauetan:

- | | | |
|--|---|--|
| ☐ Udalaren irudi korporatiboa | ☐ Etiketak (helbideak) | ☐ Publizitate idatzia |
| ☐ Inprimakiak | ☐ Agendak | ☐ Argitalpenak |
| ☐ Zigiluak | ☐ Fax orriak | ☐ Gonbidapenak |
| ☐ Logotipodun orriak | ☐ Sarrerak | ☐ Deialdiak |
| ☐ Gutunazalak | ☐ Poltsak | ☐ Aktak |
| ☐ Txartelak | ☐ Kartelak | ☐ Dekretuak |
| ☐ Karpetak | | |
| ☐ Intraneteko karpeten izenak | | |

17. Neurria: Hizkuntza irizpideak ahozko jardunetan

Euskara ahoz ere zerbitzu hizkuntza izan dadin honako hauetan irizpideak ipiniko dira:

- | | |
|---|--|
| ☐ Harrera hizkuntza | ☐ Ikus-entzunezkoak |
| ☐ Erantzungailuak | ☐ Prentsaurrekoak |
| ☐ Bozgorailua | ☐ Udalaren ordezkaritza |
| ☐ Aurkezpenak | ☐ Osoko Bilkurak |
| ☐ Musika eta irratia lantokietan (agerian dagoenean) | |

18. neurria: Irizpideak hizkuntza paisaian

- ☐ Errotulazioa: Idatzizko elementuetan aplikatutako irizpideak.
- ☐ Bide seinaleak: Idatzizko elementuetan aplikatutako irizpideak.
- ☐ Kaletegia: Toponimiari buruzko azterketa bukatutakoan Euskaltzaindira bidaliko da eta honen oniritzia jaso ostean kaleen izenak finkatutako irizpideetara egokituko dira.
- ☐ Ibilgailuak: Idatzizko elementuetan aplikatutako irizpideak.

19. neurria: Lanerako tresnak euskaraz

Udalak baliabideak eskainiko dizkie langileei euskaraz lan egiteko: hiztegiak, zuzentzaile ortografikoa, tresna informatikoak eta Interneteko euskarazko baliabideak (HAEEn gomendioak, Euskalterm, Duda-muda zerbitzua...).

20. neurria: Erabilera sustatzeko neurriak

- ☐ Langile euskaldunei euren artean hizkuntza ohiturak aldatzen laguntzeko Euskara Zerbitzuak hizkuntza tailer bereziak prestatuko ditu.
- ☐ Euskara Zerbitzuak langile eta agintari euskaldunak identifikatuko ditu langileek euskaraz norekin egin dezaketen jakin dezaten.

21. neurria: Euskararen erabilera kontratazio berrietan

22. Neurria: Jendaurreko langile euskaldunak identifikatzea

Udalak herritarrekin harreman zuzena duten lanpostuetan langile euskaldunak identifikatzeko modua eskainiko du (pinak, txartelak ...)

23. neurria: AEBEMET tresnaren aplikazioa

Euskararen plangintza osoa alferrikako denbora eta ahalegina izan ez dadin, euskararen erabileran eta ez bakarrik ezagupenean oinarritutako plangintza burutzen hasi beharko genuke; beraz, euskararen erabileraren praktika bultzatzea da helburua, ezagupenetik erabilerara pasatzea.

- Euskara Getxoko Udalean lan hizkuntza ere izan dadin, Eusko Jaurlaritzarekin elkarlanean AEBE programan jasotako AEBEMET metodologia aplikatuko da.

Jarraiko koadroan neurrien laburpena egin da:

MOTIBATZEKO NEURRIAK	
1. neurria	Informazioa ematea
2. neurria	Hiritarrek Udaletxean euskara erabiltzeko kanpaina
EZAGUTZA LANTZEKO NEURRIAK	
3. neurria	Hizkuntza eskakizuna gainditzeko erraztasunak
4. neurria	Euskara mailaren hobekuntza etengabea
5. neurria	Hizkuntza irizpidea ikastaroetan eta euskarazko ikastaroak
6. neurria	Langileak euskalduntzeko banan banako plana
7. neurria	Zenbait lanpostu finkori derrigortasun data jarri eta euskara ikasteko aukera eman
8. neurria	Euskara ikasteko erraztasunak gainerako langile finkoei
9. neurria	Euskara hobetzeko ikastaroak langile euskaldunei
10. neurria	Euskara ikasi eta hobetzeko ikastaroak langile ez-finkoentzat
11. neurria	Agintari politikoentzako erraztasunak euskara ikasi eta hobetzeko
ERABILERA HOBETZEKO NEURRIAK	
12. neurria	Euskara irizpideak derrig. datarik duten lanpostuetako langileak ordezkatzeko orduan.
13. neurria	Euskara irizpideak derrig. datarik ez duten lanpostuetako langileak ordezkatzeko.
14. neurria	Hizkuntza irizpideak udalak egiten dituen kontratazioetan
15. neurria	Udaleko sail bakoitzaren Euskara Plana
16. neurria	Hizkuntza irizpideak idatzizko elementuetan
17. neurria	Hizkuntza irizpideak ahozko jardunetan
18. neurria	Irizpideak hizkuntza paisaian
19. neurria	Lanerako tresnak euskaraz
20. neurria	Erabilera sustatzeko neurriak
21. neurria	Euskararen erabilera kontratazio berrietan
22. neurria	Jendaurreko langile euskaldunak identifikatzea
23. neurria	AEBEMET tresnaren aplikazioa

3.2.- INFORMAZIOAREN ETA KOMUNIKAZIOAREN TEKNOLOGIA BERRIAK

3.2.1.- Udalaren web gunea

Getxoko udalak web orrialde ofiziala du Interneten: www.getxo.net . Web orrialdeko lehenbiziko pantailan hizkuntza aukeratu behar duzu: euskara ala gaztelania, edukietara jotzeko; eta eduki ugari dituela eta zerbitzu nahikoa eskaintzen duela esan daiteke.

Aurkezpen pantailan berriak agertzen dira, bai udal-batzari eta horrek hartutako erabakiei dagozkionak, bai eta udalerriko biztanleen interesekoak izan daitezkeen bestelako berriak: udalerrian egiten ari diren azpiegitura berriak (aparkalekuak, kiroldegia etab), herriko jaiak, jaialdiak, aurrekoengatikotako trafikotako aldaketak, diru-laguntza deialdiak, kirol-ekitaldiak etab.

Udalak Euskara Zerbitzua izeneko atala jarri berri du web orrialdean; bertan, hainbat informazio biltzen da eta ondoko atalak ditu: “Euskararen egoera Getxon”, “Getxoko udala eta normalizazioa”, “Udal euskaltegia”, “Egizu”, “UK aldizkaria”, “Algortako Bertso Eskola”, “Bizarra Lepoan Euskara Elkartea”, “Agenda”, “Kanta liburuxka” eta “lotura interesgarriak”.

3.3.- LAN MUNDUA

3.3.1.- Biztanleria, lan sektorearen arabera

Hasteko esan beharra dago, Getxoko biztanlerik gehienek udalerritik kanpo egiten dutela lan, izan ere, “lo egiteko hiri” delako horietakoa da.

Udalerrian bertan lan egiten duten gehienek (baina baita Getxotik kanpo lan egiten duten gehienek ere) zerbitzu sektorean egiten dute; udalerrian 1.200 komertzio daude.

Getxon ez dago ia enpresarik, lantegi bakar bat ere ez dago udalerrira osoan, tailer bat edo beste besterik ez, eta dauden tailer apurrak txikiak dira. Bederatzi enplegatu baino gehiagoko 12 industria besterik ez daude, eta horietan 181 pertsona egiten dute lan.

3.3.1.1.- 16 urte eta gehiagoko biztanleria, jardueraren arabera

	Kopurua	Getxo	Eskualdea	Bizkaia	EAE
Guztira	62.375	100	100	100	100
AKTIBOAK	31.535	50,6	49,8	49,8	51,1
Landunak	26.413	42,3	39,1	39,6	41,3
Nekazaritza	126	0,2	0,2	0,9	1,2
Industria	7.112	11,4	12,4	13,4	15
Eraikuntza	1.225	2	3,2	3,2	3,1
Zerbitzuak	17.950	28,8	23,3	22,1	22
LANGABEAK	5.122	8,2	10,7	10,3	9,8
Lan egindakoak	3.139	5	6,3	6	5,8
1. lan bila	1.983	3,2	4,4	4,2	4
EZAKTIBOAK	30.840	49,4	50,2	50,2	48,9

3.3.1.2.- Biztanleria landuna, lanbideen arabera

	Kopurua	Getxo	Eskualdea	Bizkaia	EAE
Guztira	26.413	100	100	100	100
Nekazariak	92	0,3	0,5	1,9	2,5
Langileak	4.564	17,3	36,9	39,5	41,5
Administrazioa eta zerbitzuak	10.508	39,8	41	38,5	36,9
Zuzendariak eta teknikariak	11.249	42,6	21,5	20,1	19,1

3.3.1.3. Gizarte zerbitzuak

1995eko azterketa soziolinguistikoan, udalerriko gizarte zerbitzuen hizkuntzaren azterketa ere burutu zen eta ondoko datuak eskuratu zituzten:

Ondorengo taulan, datuak lortutako establezimendu eta zerbitzuetako arduradun eta enplegatuen hizkuntza gaitasunari buruzko emaitzak bilduko ditugu.

	ARDURADUNAK		ENPLEGATUAK	
	Kopurua	Euskaldunak	Kopurua	Euskaldunak
Merkatal establezimenduak	1.269	15,1	3.516	18,2
Finantza erakundeak	30	6,7	140	15,7
Merkatal zerbitzuak	2	50	6	66,7
Gizarte ongizatea	8	12,5	156	7,7
Udal zerbitzuak	14	14,3	148	27
Zerbitzu ofizialak	11	27,3	188	23,9
Erljio zerbitzuak	9	55,6	32	75
Akademiak	36	8,3	219	27,8
GUZTIRA	1.379	15,1 (208)	4.405	19,3 (848)

Zerbitzu horietako arduradun eta enplegatuen euskara maila herriko batez bestekoa baino altuxeagoa litzateke, kontuan izanik biztanleria helduaz ari garela. Oso garbi geratzen da dendarien multzo zabal batek euskaraz berba egiten dakiela.

Taulan ikusi dugun bezala zerbitzu batzuk beste batzuk baino egoera hobean daude. Abiapunturik egokiena eskaintzen dutenak honako hauek dira: aurrezki kutxak, merkatal zerbitzuak, zerbitzu ofizialak eta erlijio zerbitzuak.

Abiapunturik baxuena eskaintzen dutenak: akademiak, gizarte ongizateko zerbitzuak eta banketxeak.

Hiru establezimendutatik batean bada euskaldunik

Establezimendu mistoak (enplegatu euskaldunak eta erdaldunak daude) nagusi dira zerbitzu ofizial eta udal-zerbitzuetan, erlijiozkoetan, gizarte-ongizatezkoetan, finantza-erakunde eta merkataritza-zerbitzuetan eta akademietan.

Erabat erdaldunak berriz gehiengoa dira merkataritza-establezimenduetan. Horiek dira, ordea, ugariak.

Euskararen ageriko erabilpena eskasa da zerbitzu mota gehienetan, eta oro har ez da ia inon sartu barne-funtzionamendu mailara. Ageriko erabilpenean mailarik baxuenean daudenak merkataritza-establezimenduak eta akademiak dira.

Hizkuntza tipologiak sailkatuta zerbitzu edo denda erabat euskaldunak %8 dira eta euskaldunen bat daudenak %29. Establezimendu eta zerbitzu horiek, beraz, aukera eskaintzen dute gaur egun egiten dena baino gehiago egiteko.

Esan beharrik ez dago zerbitzu horien baitan herritar ugari mugitzen dela egunean zehar eta bertan egiten den hizkuntzaren erabilerak gizarte osoan egiten den erabilera neurri handi batean baldintzatzen duela.

Erabilpena, ordea, ezagupen hori baino baxuagoa da. Gainera, askotan bezeroek edo erabiltzaileek ez dakite dendaria edo zerbitzu-arduraduna euskalduna denik. Identifikazio-sistemak aurkitzea eta idatzizko ageriko erabilpena sustatzea lehentasunezko bihurtzen dira alor honetan.

3.3.2.- Erabilera plana duten enpresak

Esan bezala 12 enpresa ertain besterik ez dago udalerrian eta horietatik bakar batean ere ez dago erabilera planik.

Dena den, lan-munduaz ari garela, oso interesgarria da udalak merkataritzan euskararen erabilera areagotzeko martxan ipinitako kanpaina. Udalerriko establezimenduen azterketa egin eta gero, euskaraz dakitenen dendak txarteltxo baten bidez identifikatu dituzte, "HEMEN BADA KIGU EUSKARAZ" leloa idatzia daramana.

3.4. AISIALDIA, KULTURGINTZA eta KIROLA

3.4.1.- Udalak bultzatutako ekimenak

3.4.1.1. Jaiak

Getxoko jairik garrantzitsuenak
Portu Zaharreko jaiak
Erromoko jaiak
San Isidro
San Juan
Santa Ana
San Martin
Las Mercedes
Iñaki Deunaren jaiak

Hizkuntzarentzat esparru ludikoa betetzea funtsezkoa bihurtzen ari da, hizkuntza bizitzaren alderdi gustagarrienekin lotze4n delako. Festek, bestalde, eragin berezia dute gazte eta haurrengan, antolatutako jarduera asko beraiei zuzenduak direlako.

Zazpi festa-batzorde eta egitarau aztertu ondoren esan genezake, batean izan ezik, festa batzorde guztietan daudela euskaldunak eta dauden guztiak alfabetatuak direla. Antolatzaileen artean herena euskalduna da.

Jaien batzorde antolatzaileen bilerak erdaraz izan ohi dira, baina beste elementu batzuetan euskara ere badarabilte:

Udalarekiko harremanak:

4 batzordek erdara hutsez eta 3k elebidun

Gutunak:

5etan elebidun eta 2tan erdaraz

Idazkiak, agiriak, etab.

4tan elebidun eta 3tan erdaraz

Kartelak eta programak:

Elebidun atera ohi dira.

Batzorde guztietan euskaldunak erdia baino gutxiago direnez gero, inon ez dira iristen ahozko harremanetan euskarari inolako sarbiderik egitera. Idatzizko harremanetan, berriz, euskarari gero eta sarbide handiagoa egiten zaio: idazkiak zenbat eta publikoagoak orduan eta joera handiagoa dena elebidun egiteko.

Festak dira Getxon euskarari presentzia ematen dioten jardueretako bat eta hori oso positiboa da. Hizkuntzak ez dezala bakarrik ikasteko eta familia harremanetarako balio, jolas eta festa egiteko ere baizik. Esparru hau lantzen jarraitzeko gainera azpiegitura egokia dago festa-batzordeetan.

3.4.1.2. Jaialdiak eta jarduera nagusiak

Jaialdirik garantzitsuenak:	Jarduera nagusiak:
Nazioarteko Blues Jaialdia	Eskulangintza azoka
Nazioarteko Jazz Jaialdia	Getxoarte
Nazioarteko Folk Jaialdia	Almoneda
Musika Banden Lehiaketa	San Lorenzo Azoka
Habanera eta Itsas Abestien Jaialdia	Nazioarteko Paella Lehiaketa
Abesbatzen Astea	Haurren Gabonetako Parkea Getxolandia
Udazkeneko kontzertuak	Antzerki Jardunaldiak

Jarduera horiek (Getxolandia, Jazz, Folk, Blues, Habaneren Jaialdiak...) aparteko lekua hartzen dute Getxoko bizitza kulturalen, Getxoko esparrua gainditu eta Euskal Herriko eremu zabal bat ere hartzen dutelako. Kontuan izanik gainera, berauetako askotan nazioarteko ordezkariak hartzen dutela parte, euskarari kalitatezko erabilpen-esparruak zabaltzen zaizkio, ohiko erabilera-eremuetatik aterez.

Antolatzaileei dagokienez 5 kasutan euskaldun alfabetatuak dira eta 3 kasutan erdaldunak. Bestela antolaketa-lanetan kasu guztietan hiru konstante ageri dira:

- Bilera eta prestaketa-lanetan ahozko harremanak erdaraz garatu ohi dira.
- Propaganda, komunikabideei bidalitako adierazpenak, etab. Elebidun egin ohi dira.
- Bestelako gutun eta material idatzia normalen erdara hutsez.

Jardueren garapenari dagokionez ere, konstanteak ageri dira:

- Aurkezpenak elebidun.
- Idatzizko ohar, txartel, publizitatea eta inprimakiak elebidun.
- Ekintzetan euskarazko partaide edo talderen bat baldin badago euskaraz (emankizuna eta harremanak) eta bestela bakoitza bere hizkuntzan.
- Kanpo-harremanak erdara hutsez.

3.4.2.- Udaleko elkarteak eta taldeak

Gizarte-bizitzan elkarteek funtzio berezia bete ohi dute. Eurak dira, maila batean bederen, herritarrek dituzten mota desberdinetako beharrei erantzuten dietenak (kulturgintza, kirol, aisialdia...).

Getxoko elkartearen eragin-esparrua oso zabala da, bazkide asko dituztelako (neurtutako 101 elkarteetan 24.000 bazkide baino gehiago zeuden, batzutan pertsona bat elkarte baten baino gehiagoren bazkide izan arren) eta antolatzen dituzten jarduerak partaide eta ikusle askorengana iristen direlako.

Zuzendaritza-taldeetako 728 partaideetatik %26,2 euskalduna da eta horietatik hiru laurdenak alfabetatuak.

Datu hori oso positiboa da eta herriko eta batez ere helduen batez besteko ezagupena ederki gainditzen du.

Euskal Herriko udalerri gehienetan bezala Getxoko elkarteetan (berezko izaera dinamikoagatik seguraski), euskararen ezagupena herriko batez bestekoa baino altuagoa da.

Bazkideen kopuruak eman dituzten elkarteak 82 izan dira. Bazkideen kopurua jakin arren, ordea, oso gutxi izan dira zenbatek dakien euskaraz erantzun dutenak. Gehientsuenek portzentajeak edo hurbileko kopuruak eman dituzte. Lortutako datuen arabera bazkideen euskararen ezagupena ere (%23,1) herriko batez bestekoa baino altuagoa da.

Euskararen erabilpena baxua da elkarteetan

Euskararen presentzia baxua da Getxoko elkarte gehienetan. Euskarak presentzia nabarmen samarra duen alor bakarra idatzizko ageriko elementuen kasua da: erabilpen sinbolikoa, alegia.

Ahozko harremanetan euskararen presentzia nabaria ageri duten elkarteak gutxi dira (15) eta bakanak dira, euskarari leku nagusia ematen diotenak. Euskararen erabilpena nahikoa zabala eta orokorra duten elkarteak ez dira %10era iristen.

3 elkartetik 2tan ez dago euskararen inolako arrastorik. Hala ere, motibazio mailan agertu duten jarrera ona dela bide eta ageriko erabilpenetan euskara erabiltzeko agertu duten jarrera kontuan izanik, pentsa genezake gaur egungo erabilera handitu egin daitekeela eta elkarteak izan daitezkeela normalizazio-prozesua gizarteratzeko eta prozesu horri oinarri soziala ezartzeko esparrurik egokienetako bat.

Hizkuntza Tratamendua	Ageriko elementuak		Barne harremanak		Kanpo Harremanak
	Ahoz	Idatziz	Ahoz	Idatziz	

Euskaraz	5	6	5	4	3
E. nagusiki	3	4	2	2	1
Elebidun	7	33	8	14	14
G. nagusiki	3	20	19	8	8
Gaztelaniaz	26	34	64	69	66
GUZTIRA	44	97	98	97	92

Haur eta gazteentzat antolatutako jardueretan giro euskaldunagoa

Aztertutako elkarteek antolatutako 347 jarduerak honela sailka daitezke hizkuntz erabilaren arabera:

-Euskara nagusi den jarduerak	%15,0 (52)
-Euskararen presentzia zabala duten jarduerak	%9,8 (34)
-Euskararen nolabaiteko presentzia dutenak	%26,5 (92)
-Erdara erabat nagusi den jarduerak	%42,1(146)
-Sailkatu gabeak	%6,6 (23)

Jardueri dagozkien datuak elkarteenak baino positiboagoak dira, batik bat haur eta gazteei zuzenduta ikastetxeek antolatzen dituztenei esker. Euskarari nagusitasuna ematen dioten jarduerak %20 ingurukoa da. Hala ere, antolatzen diren jardueren erditan euskarak ez du inolako lekurik.

Bestalde, antolatzailerei zegozkien ezagupen-proportzioak ikusita, garbi dago euskararen presentzia gaur egungoa baino zabalagoa izatera irits daitekeela.

3.4.2.- Udala eta elkartearen arteko elkarlana:

EGIZU Getxon euskararen erabilera bultzatzea helburu duen programa da. Kanpaina horrek hainbat ekimen biltzen ditu:

Egizuz Berbalagunak!

Euskara ikasten ari direnek edota ikasi berri dutenek euskaldunekin harremanak egiteko ekimena dugu hau. Taldeak, adina, ordutegia eta zaletasunen arabera egiten dira. Handik aurrera, taldekideak behin geratzen dira (bi ordu ahal bada) . Taldeak beraien kabuz antolatzen dira eta jendeak nahi duena egiten du, hau da, kafe bat hartu, mendira joan etab.

Ekimena Bizarra Lepoan Euskara Elkartearekin batera antolatu da.

Tailerrak

Sexualitatea	Euskal dantzak
Antzerkia: espresio korporala	Kanta

Ekintzak

Kultur errota musika antzerkia
Kultur errota kontzertua
Munduaren berri (bidaia kontaketak)

4.- EUSKARAREN ELIKADURA

4.1.- CORPUS PLANGINTZA

4.1.1.- Udalerriko bertako euskararen inguruko azterlanik

Euskarak badu etorkizunik. Azterketa soziolinguistikoa. 1995.

1995ean Getxoko udalak azterketa soziolinguistikoko sakona eskatu zion SIADECORI. Azterketarako 1991ko zentsuko datuak, udalerriko hainbat ikastetxe eta euskaltegietara egindako bisitak, telefono bidezko inkestak, kale-neurketak, zenbait eztabaida-taldeetako datuak, euskaltegietako irakasleei egindako inkestak eta adituekin egindako elkarrizketak erabili zituzten, eta, horrenbestez, esan dezakegu nahikoa azterketa sakona burutu zutela. Azterketaren laburpena argitaratuta dago.

Toponimiari buruzko azterketa.

2001 urtean beka bat kaleratu zuen udalak Getxori buruzko toponimia-azterketa burutzeko. Lana amaitu gabe dago.

4.1.2.- Hizkuntza-paisaia

Euskararen ageriko presentziaren neurketan, kalera begira dauden idazkiak neurtzen dira: nolabait esateko, udalerriaren “hizkuntza paisaia”. Neurketa horretan Getxoko 53 kale garrantzitsuenak hartu dira.

MOTA	Euskaraz	Elebitan	Gazteleraz
Publizitate politikoa	48	17,7	34,3
Errotulu pribatuak	21,7	7	71,3
Bestelako publizitatea	15,4	30,8	53,8
Errotulu ofizialak	7,9	58,4	33,7
Lantegi-errotuluak	7,7	2,6	89,7
Errotulu komertzialak	7,1	4,1	88,8
Publizitate komertziala	3	1,9	95,1
GUZTIRA	10,2	11,7	78,1

Oro har, erdararen presentzia euskararena baino askoz ere nabarmenagoa da Getxoko udalerrian, bost idazkitik ia lau erdara hutsean baitago.

Euskararen presentzia adierazgarriena publizitate politikoan gertatzen da. Horretaz gain, errotulu ofizialetan eta komertziala den beste publizitatean ere nahikoa proportzio onean agertzen da.

Esparru ekonomikoarekin lotura duten errotuluetan eta publizitatean, aldiz, ez da horrelakorik gertatzen. Kasu horietan euskara ia salbuespen hutsa da.

Euskara idatziaren erabilerari dagokionez, auzoen arteko sailkapena guztiz bat dator ezagupen-mailako sailkapenarekin:

	Presentzia idatzia Eusk. + Eleb/2
Andra Mari	24,1
Algorta	19,1
Erromo	15,7
Areeta	6,3
GUZTIRA	16,1

4.2.- KOMUNIKABIDEAK

4.2.1.- Udalaren menpeko komunikabideak eta herri-komunikabideak UK (Uribe Kosta) aldizkaria:

Euskara hutseko hilabetekaria dugu hau; aldizkaria eskualde osora zabaltzen da eta 3.500 aleko tirada du. Boluntzarreta Euskara Elkarateak argitaratzen du. Kalitate aldetik oso maila oneko aldizkaria dugu, hainbat alor jorratzen dituena. Euskararen kalitatea bereziki zaintzen dute eta Uribe Kostako azpieuskalkiari eskainitako txokoa ere badu.

Getxoberri astekaria

Getxoberri astekaria duela urte asko argitaratzen du udalak. Hasiera batean erdara hutsez kaleratzen zen, baina urteak joan ahala euskara gero eta tarte handiagoa lortuz joan da. Esan daiteke egun erdi eta erdi, euskaraz eta gazteleraz, argitaratzen dela. Gainera, kontuan hartzen dute berria nori zuzendua den, eta haur edo gazteei zuzendutako berrietan euskarak lehentasunezko tratua izaten du.

Kantarepe aldizkaria

Aixerrota institutuan argitaratzen da. Gaztelania ere erabiltzen badute ere, eduki nagusiak euskaraz eskaintzen dira.

Getxo Irratia

1995ean Getxon azterketa soziolinguistikoa burutu zenean Getxo irratiak zegoeneko euskaraz ere emititzen zuen, azterketaren arabera %10-%20 inguru. Gaur egun euskarari tarte handiagoa eskaintzen zaio, eta esan daiteke erdi eta erdi, euskaraz eta gazteleraz, emititzen dela.

Koxka irratia

Duela gutxi sortutako irrati independentea dugu hau. Euskaraz eta gazteleraz emititzen du, baina ez dakigu zein ehunekotan.

4.3.- LIBURUGINTZA

4.3.1.- Udaleko eskaintza:

Getxoko udalaren menpeko Kultur Etxea erakunde autonomoak oso azpiegitura garrantzitsua du udal osoan zehar barreiatu, nolabait auzo guztiak estaltzen dituena. 5 egoitza ditu eta horietatik hiru liburutegiak ere badira. Liburutegiek liburu, aldizkari eta artxibo fondo interesgarria dute, bai euskaraz, bai gazteleraz.

4.3.2.- Irakurzaletasuna bultzatzeko egitasmoak

4.3.2.1.- Liburuaren hilabetea

Hil horretan liburuaren azoka txikia antolatzen da eta udalerriko liburu-dendek postuak jartzen dituzte Algortako plazan.

4.3.2.2.- Letren Terrazak

Urte osoko eskaintza handia bada ere, udan liburutegiak jendearengana hurbiltze aldera *Letren Terrazak* izeneko egitasmoa jartzen du udalak martxan; hau da, kalean bertan jarritako liburutegi txikiak. Horrelako hiru liburutegi prestatu ditu udalak.

Aurten denetara 33.000 erabiltzaile baino gehiago izan dira eta 39.000 mailegu burutu dira. Eta mailegatu diren liburu guztietatik %27 euskarazko argitalpenak izan dira.

Liburutegion inguruan bestelako jarduera osagarriak ere antolatzen dira: tailerrak, jolasak, margotzea, kometak etab. liburutegien inguruan liburu ez gain bestelako dibertimenduak jarri nahi izan dituzte eskura haurrek liburutegi horiek haurrek jolaserako gehien atsegin duten tokietako bat izan daitezen.

4.3.2.3.- Irakurzaleen txokoa

Bizarra Lepoan Euskara Elkarteak antolatutako ekimena dugu hau. Hile bakoitzean euskal idazle bat gonbidatzen dute liburu jakin baten gainean hitz egiteko. Hurrengo hitzordurako jakina da zein liburu izango den hizpide eta, beraz, jendeak badauka nahikoa denbora liburua irakurtzeko.

4.4.- PUBLIZITATEA

4.4.1.- Udalaren hizkuntza-irizpidea

Getxoko udalaren hizkuntza-irizpidea publizitaterako, elebitasunaren aldekoa da, baina euskararen aldeko elebitasun pizgarria. Hau da, testuak ele bitan agertzen direnean, euskarazkoak gaztelerazkoaren gainean egotea, eskuin-ezker banaketan, euskarazkoa eskuinean egotea edota bestela letra tipo markatuagoarekin.

4.4.2.- Publizitatea euskaraz bultzatzeko egitasmoak

Getxoko udalak euskarazko errotulazioaren aldeko kanpaina du abian duela urte batzuetatik. Errotuluak euskara hutsean jartzeagatik udalak berak ordaintzen du errotuluaren %50 eta ele bitan jarrituz gero (elebitasun pizgarria delakoari jarraituz gero) errotuluaren %30.

Aurreko urteetan eskabide gutxi egon da, baina batez ere informazio ezagatik. Hori dela eta, aurten hiruorrikoak kaleratu dituzte.

5.- EUSKARA ZERBITZUA

Ondokoa Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzak Getxo bezalako udaletarako (biztanle kopurua eta euskaldunen portzentajea kontuan harturik) egindako giza baliabide proposamena dugu:

- ☐ 2 Hizkuntza Normalkuntzarako Teknikari
- ☐ Trebatzaile bat
- ☐ Itzultzaile bat
- ☐ Administralari bat.

Getxoko udalaren lanpostuen zerrendan bi Hizkuntza Normalkuntzarako Teknikari agertzen diren arren, lanpostu horietako bakarra dago beteta modu iraunkorrean. Bigarren lanpostua hutsik dago eta lanean ari den hizkuntza-normalkuntzako teknikariak aldi baterako kontratua du Bestalde, itzultzailea oraindik ez da Euskara Zerbitzuan sartu. Euskara Zerbitzua Alkatetzaren ardurapean dago.

6.- EUSKARA BATZORDEA

Getxoko udalerrian oraindik ez dago Euskara Batzorderik, baina laster izango du, udaleko euskara teknikariaren arabera lehentasuna emango baitzaio Euskara Batzordea sortzeari.

7.- EUSKARA AURREKONTUAK

Euskara aurrekontua giza baliabideak kontuan hartu barik 428.341 eurokoa da; horrek udalaren aurrekontu osoaren %0,75 suposatzen du.

Aurrekontu horretatik 155.664 euroko partida Erabilera Planerako izango da.

8.- GETXOKO HIRITARREN IRITZI ETA JARRERAK EUSKARARI BURUZ

Datuok 1995eko inkesta soziolinguistikotik atereak dira, eta oraindik ere nahikoa errepresentatiboak izan daitezkeelakoan nago:

Ondoren aztertuko ditugunak, 16 urtetik gorako Getxoko populazioaren lagin errepresentatibo bati (800) pertsona egindako inkesta telefonikoaren emaitzak dira.

8.1.- EUSKARAREN ERABILPENA

Presentzia sozial eskasa

Getxoztarren gehiengoak ez du euskara “inon entzuten” (herena baino gehixeago). Kezkagarria izanik ere, datu horrek ongi islatzen du Getxoko errealitate soziolinguistikoa. Ondoren “kalean” entzuten dutenak datoz., %19,5.

Inguru erdaldunaren eta hizkuntzen erabilera-inertzien eraginez, egin daitekeena baino gutxiago egiten da.

Euskararen erabilpen baxu honen atzean dauden arrazoiez galdetzerakoan, jende gehienak ingurua erdalduna dela esaten du; eta ia beste %20 batek jendeak erdararako ohitura duela. Datu horiek euskara mailarekin gurutzatuz gero ikus daiteke:

Euskara ondo dakitenen ia bi herenek ingurua erdalduna delako erabiltzen omen dute horren gutxi euskara.

Euskara zerbait dakitenen artean erantzun hori baxuagoa da (%59) eta aldiz gehiago (%15) dira euskara gutxi dakitela eta ezagupen baxua dutela diotenak

Erdaldunen artean, ingurua erdalduna delako ez dela hitz egiten diotenak gutxiago dira eta gehiago aldiz ezagupena baxua dela diotenak.

8.2.- EUSKARAREKIKO JARRERAK

Getxoztarren gehiengoak euskararen normalizazioaren alde ageri da

Getxozarren %76,1 euskararen normalizazioaren alde dago, eta %14k berdin mantentzea edo berdin zaiola dio.

60 urtetik gorakoen artean, euskararen normalizazioaren alde agertzen direnak, beste adin taldeetan baino gehiago dira (%84)

Gazteenen artean gehiengoak euskararen aldeko jarrera azaldu badu ere, indiferenteen proportzioak handiagoak dira beste adin-multzoetan baino. Jarrera-aldaketa honek zerikusia izan dezake euskararekiko adin-multzo bakoitzak izan duen pertzepzioarekin:

- Adinez helduagoek euskara erreibindikazio modura ikusi dute eta ez dute irakaskuntzan ezagutu.
- Gazte horiek berriz, euskara eskolarekin eta erabat eskuratu ez duten zerbaitekin identifikatzen dute.

Euskal ereduen aldeko apustua

Getxoztarren euskal ereduen aldeko jarrera garbia agertzen dute: eskolatze prozesua laster hastear lukeen seme-alabarik izango balu %40k D ereduan matrikulatuko lituzke seme-alabak eta %33k B ereduan. Halere laurden batek A ereduan matrikulatuko lituzke.

Datu horiek inkestatuen euskara mailaren arabera aztertuz gero, esan daiteke:

- Euskara ondo dakiten ia guztiak (%97,4) euskal ereduaren alde agertzen dira. Gehienak D ereduaren alde.
- Euskara zerbait dakitenen %75,5ek ere euskal ereduak hautatu ditu. Askoz gehiago dira D ereduaren aldekoak B ereduaren aldekoak baino.
- Euskara batere ez dakitenen %67,8k euskal eredu bat aukeratu du. Erdiak baino gehiagok B eredua.

Getxoko udala eta euskara

Getxoztarren erdiak ez daki zer egiten duen udalak euskara arloan; baina ia laurden batek gehiago egin beharko lukeela uste du. %17k aldiz, nahikoa egiten duela dio. Gutxiago egin beharko lukeela diotenak ere badira, %1,6.

Datu horiek oso lotuta daude euskara mailari: euskara ondo dakitenen artean, udalak zer egiten ez dakitenak gutxiago dira, %37,3 zehazki; eta gehiago egin beharko lukeela diotenak %41.

Argi dago, getxoztarren artean euskararen inguruko iritziek aniztasun eta abaniko zabala hartzen dutela. Esparru honen bi muturretan, batetik euskararen alde presio-neurriak hartu behar direla esaten dutenak daude eta bestetik, euskararen aurkako jarrera duten herritarrak.

Getxoztar gehienek ustez, oro har, euskara gutxi egiten bada ere, gaur egun lehen baino gehiago erabiltzen da. Ezagupen mailan talderik dinamikoena gazteena dela onartzen bada ere, erabilpenean ez dago garbi zein den euskara gehien darabilen adin-multzoa.

Auzoen arteko desberdintasunak egitean Andra Mari eta Algotrta aipatzen dira egoerarik hoberena dutenak bezala, Erromo tartean eta Neguri eta Areeta, berriz, okerrenak bezala. Euskararen aurkako jarrerak bi zonalde horietan beste inon baino nabarmenagoak dira.

Euskara ikasteko motibazioak aipatzen direnean, lehenik orain arte euskarak izan dituen bi zama negatibo aipatu dira:

-Gehiegizko politizazioa, aldeko nahiz aurkakoen aldetik.

-Euskara nekazal munduarekin lotu izana, funtzionaltasun gutxiko hizkuntzatzat jotzea...

Gaur egun bi zama horiek arinduz doazen neurrian beste motibapen mota batzuk azaldu dira. Horien artean, garrantzi berezia eman zaio familia barruko motibazioari, seme-alaben ondorengo jarreraren baldintzatzaile modura.

Beste motibazioen artean, euskara herri-nortasunarekin eta kultura-balioekin lotzen duena da nagusi, motibazio instrumentala gero eta indar handiagoa ari dela hartzen aipatzen bada ere.

Aipatzen diren beste bi puntu garrantzitsu honako hauek dira:

- Irakaskuntzan gaur egun euskara irakasteko hainbat kasutan erabiltzen den metodologiak ez du ikasleen motibazioa sustatzen.
- Getxoko bizitza sozialean euskarak duen presentzia eskasak ez du laguntzen motibazioak berotzen.

9.- GETXOKO EGOERA AMIA MATRIZEAREN ARABERA

IRAKASKUNTZA

Getxok hizkuntza-gaitasunean eta baita erabileran izandako aurrerapena, batez ere, irakaskuntzari zor zaiola ezin uka; familiaren bidezko jarraipenaren datuei erreparatu besterik ez diogu horretaz konturatzeko.

BEGIRA prospekzioarako tresnari jaramon eginez gero, argi dago euskalduntze erritmo honetan, oso denbora gutxian Getxok euskaldun kopuru handia izan dezakeela (biztanleen %50 inguru euskaldun izango da 2013 urterako). Horretan bi faktorek euskararen alde argi egiten dute Getxon, batetik haur eta gazteen kopuru handia (EAE n baino aski handiagoa) eta bestetik euskalduntzen trinkoagoak diren ereduak (B eta D) duten arrakasta.

Baina B eta D ereduak arrakasta handia badute ere, Getxon A ereduak oraindik ere prestigio handia izaten jarraitzen du, bereziki Neguri eta Areeta auzoetan. Eta, horrenbestez oraindik badago jende nahikoa seme-alabak A ereduari matrikulatzen dituenak. A ereduak datuok aski esanguratsuak dira:

Haur Hezkuntzaren matrikulazioa A ereduari:

EAE	%10
ARABA	%17
BIZKAIA	%13
GIPUZKOA	%3
GETXO	%35

Beste arrisku bat euskara ondorengoetartzearen erantzukizun osoa irakaskuntzaren menpe uztea da, eta jakin badakigu lan horretan irakaskuntza oso lagungarria dela, baina ez nahikoa.

EUSKALDUNTZE-ALFABETATZEA

Getxon 1.500 ikasle inguru ibiltzen dira urtero-urtero euskaltegien. Ikasle kopuru esanguratsua da, talde asko sortzeko aukera ematen duena: errazagoa da ikasleak bere mailari dagokion taldea aurkitzea. Horrez gain, ikasle kopuru horrek beraiei propio zuzendutako jarduerak egiteko eta nolabait “amortizatzeko” aukera ematen du.

Bestalde ikasleen perfilari begiratu diogunean ikusi ahal izan dugu asko direla administrazioan lan egiten dutenak edota egiteko asmoa dutenak, hau da, euskara ikasteko motibazio instrumentala dutenak. Hori arrisku handia da, izan ere, taldeetan motibazio instrumentala besterik ez duen jende asko biltzen denean, horrek taldearen ibilbidea nahikoa baldintzatzen du eta zaila izaten da, sarritan, kulturari lotutako jardueretan parte hartzea etab.

FAMILIA BIDEZKO JARRAIPENA

Familia bidezko jarraipena bide onetik doala esan dezakegu. Duela gutxi hasi dira Getxon euskaraz ikasteko aukera izan zutenak seme-alabak izaten eta orain adi egon behar dugu garai bateko euskarazko ereduak ikasleek seme-alabei transmititzen dieten hizkuntza zein den ikusteko.

Honi gagozkiola dena den, garrantzitsua da nabarmentzea ez dela gauza bera seme-alabei euskaraz egitea eta euskara familia-hizkuntza izatea, hori dela eta, kontuan hartzekoa da hurrek nola bizi duten egoera hori: haurrak kontziente dira nagusiak beraiengana zuzentzean euskaraz egiten dutela, baina beraien artean gaztekeraz aritzen direla sarritan. Hurrek interpretatzen dutena da euskara haur-hizkuntza dela eta gaztekeraz nagusia, hots, bizitzarako balio duena gaztekeraz dela. Eta denon artean aski ezaguna da haurren nagusi izateko, edo behintzat plantak egiteko grina. Hortxe badugu arrisku handia, ez Getxori bereziki dagokiona, Euskal Herri osoari baizik.

ADMINISTRATIOA

Lan-hizkuntza gaztelera da administrazio atal guztietan, baina horrez gain euskara zerbitzu hizkuntza izatea ere ez dago bermatuta, are gehiago, oraindik ere badaude jendaurreko eta haur eta gazteei zuzendutako zerbitzuak gaztelera funtzionatzen dutenak, zerbitzua euskaraz emateko gai ez direnak.

Jakina, hor, euskara zerbitzu hizkuntza izateak du lehentasun osoa, baina lan-hizkuntza izateak ere berebiziko garrantzia du, azken batean zerbitzu hizkuntzan ere eragina duelako: langile bi gaztelera ari badira eta norbait heltzen bada, pertsona horrek badauka euskaraz hizketan hasiz gero zerbait hausten ari delako sentsazioa eta gehienetan errazenera jotzen du, mintzakidea euskalduna den ez dakigunean horrelaxe egiten baitugu usuen. Hor, jakina, herritarrak du hizkuntza aukeratzeko eskubidea, baina praktikan badakigu zer gertatzen den.

AISIALDIA, KULTURGINTZA eta KIROLA

Getxo udalerri handia izateak biztanleengandik dirutza izugarria jasotzea dakar. Horrez gain, Getxo inguruko udalerri guztien “zerbitzu-gunea” ere bada, (denetara 150.000 lagun baino gehiago). Hori guztia dela eta Getxoko Kultura Sailak duen aurrekontua itzel handia da eta horrek jarduera asko eta asko egiteko aukera ematen digu.

Jarduera horien guztien artean badira haur eta gazteei zuzenduta gaztelera zein euskaraz egiten diren eskaintzak, elebitasunaren aldeko joera hori ondo dago, jakina, baina jakin badakigu badirela bestelako eskaintzak gaztelera besterik eskaintzen ez direnak (zinea, etab.) eta euskaraz ere horrelakoak behar ditu, hau da, euskaraz besterik egiten ez diren jarduerak; gaztelera bizi den gizartearen parte horrek zerbait interesgarria galtzen ari delako sentsazioa izatea garrantzitsua da. Ipuin kontalariak euskaraz bakarrik, etab. Ildo horretatik Udalerrian urtero-urtero antolatzen diren Antzerki jardunaldien ereduari jarraitu beharko litzaioke, jardunaldiotan badira euskaraz besterik egiten ez diren emanaldiak; jardunaldiotan euskarari eskainitako tarteak ere aipagarriak da, emanaldien erdiak ez badira ere ia-ia erdira heldu egiten dira.

KOMUNIKABIDEAK

Ez dira asko portzentajea Getxoko euskaldunak, baina bai kopuru absolutuetan, 20.000 inguru baitira. Horrek euskarazko komunikabideen errentagarritasuna bermatzen du.

Hala eta guztiz ere, nahiz eta errentagarritasuna edota irakurlekoa ziurtaturik egon ez da oso handia Getxoko aldizkarietako arduradunek euskararekiko duten interesa.

10.- PLANA GARATZEKO BEHARREZKOAK LIRATEKEEN DIRU-BALIABIDEAK

Hizkuntza politikarako sailburuordetzak **EBPN-udal ereduaren arabera hedapena** txostenean B2 ereduari dagokion aurrekontu-proposamena egin zuen. Hona hemen HPSk egindako eta gure proposamenaren arteko alderaketa:

FUNTSEZKO ESPARRUAK	HPS	PROPOSAMENA
Irakaskuntza	% 5-10	% 10,7
Euskalduntze-alfabetatzea	% 20-25	% 10,9
Familia bidezko jarraipena	% 10-15	% 4,5
Administrazioa	% 30-35	% 38,5
Informazioa eta komunikazioaren teknologia berriak	% 2-4	% 7,1
Enpresa mundua	% 4-6	% 12,7
Aisia	% 5-10	% 3
Kirola	% 5-10	% 0
Erljioa	% 2-4	% 0
Corpus plangintza eta euskararen kalitatea	% 1-2	% 9,1
Liburugintza	% 1-2	% 0
Publizitatea	% 1-2	% 3
Komunikabideak	% 4-6	% 0
Kulturgintza	% 5-10	% 0
GUZTIRA	% 100	% 100

Datuok ikusita argi dago HPSren proposamena eta gurea ez datozela guztiz bat.

Batetik, aurrekontuko diru-partida asko beste udal-sailetatik ateratzea erabaki dugu, izan ere, euskarari lotutako orok, edota euskaraz egiten den orok ez du zertan Euskara Zerbitzuaren diru-aurrekontutik irten (Argi ikusten dugu udal kiroldegiak ikastaro batzuk euskaraz emateak ekar ditzakeen gastuak ezin erants dakizkiokeela Euskara Zerbitzuaren aurrekontuari, beste horrenbeste erlijioaren, komunikabideen edota kulturgintzaren kasuan).

Bestetik HPSk egindakoa proposamena besterik ez da, eredu horri dagozkion udalei begira, baina, jakina, udal bakoitzak berezko ezaugarriak ditu eta horien arabera garatu beharra dago EBPN.

Horrela, bada, aurreko taulari begira desfase handiak daudela ematen du: enpresa munduan edota corpus plangintzan. Enpresa munduan diru-partida handia erabiltzera egoerak berak bultzatu gaitu, hau da, Getxon lan egiten duen jende gehienak zerbitzu alorrean lan egiteak berak; lan-hizkuntzan eragiteaz gain udalerriko euskararen erabileran izan dezakeen eraginagatik.

Corpus plangintzan ere diru-partida garrantzitsua erabiltzea erabaki dugu, horretara, aurrekoan bezala, egoerak bultzatu gaitu, izan ere, oso gutxi dira udalerrian Getxoko euskara dakitenak eta lekukotasun hori jasotzeak lehentasun handia du, orain egiten ez bada, agian sekula ezin izango baita egin.

HPSk euskararen sustapenerako bideratutako baliabideak zein diren eta zenbatekoak diren jakiteko eginiko ikerketaren emaitzen arabera, gastuak, tokiaren arabera, %0,22tik %3,91erainoko tartean daude. Getxon aurrekontu osoaren %0,75 da, eta beraz, datozen urteetan handitzeko proposamenak egin litezke.

BIBLIOGRAFIA

- EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA. Eusko Jaurlaritzaren Argitalpen Zerbitzu Nagusia. Vitoria Gasteiz, 1999.
- EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA. Udal ereduaren arabera hedapena. Eusko Jaurlaritza.

- EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA. Udal ereduaren arabera hedapena. Lehentasunak. Eusko Jaurlaritza.
- II. SOZIOLOGIKAKO MAPA. Eusko Jaurlaritzaren Hizkuntza Politikarako Sailburuordetza.
- EUSKARAK BADU ETORKIZUNIK, Getxoko azterketa soziolinguistikoaren laburpena, SIADECO, 1995.
- Hiztun Bila Jardunaldiko Txostena, Hezkuntza Saileko Hezkuntza Berriztatze Zuzendaritza, 2002.
- Getxoko Udaleko Euskararen Erabilera Plana, 2002.
- EUSTAT Euskal Estatistika Erakundearen web gunea. www.eustat.es
- HABENET, HABEren web gunea: www.habe.net
- Getxoko udaleko web gunea: www.getxo.net
- Eusko Jaurlaritzako web gunea: www.euskadi.net/euskara

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskara ondorengoetaratzea

Funtsezko esparrua Irakaskuntza

Neurria: Irakaskuntza sistemako B eredia eta bereziki D eredia bultzatu

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Irakaskuntza sisteman sartzear dauden haurren gurasoei zuzendutako komunikazio ekintza zehatzak gauzatu (gutunak, hitzaldiak,...) irakaskuntza eredu desberdinen helburuak azalduz.

EKINTZAK

Deskribapena: Irakaskuntza sisteman sartzeko adinean dauden haurren gurasoak informatzeko kanpaina. Kanpaina horrek zenbait ekintza bilduko lituzke.

Aurre-lana datu-basea sortzea litzateke, bestelako kanpainetarako ere balioko diguna. Datu-base horretan hainbat datu bilduko genituzke: lehenik haur jaio berrien erregistroa, batetik familia jarraipena bidezko egitasmoetan erabiltzeko eta bestetik komunikazio kanpainetarako, izan ere, 0tik 3ra bitarteko matrikulazioa gero eta handiagoa da. Bestetik urte horietan matrikulatzea derrigorrezkoa ez denez gero, 0tik 6 urtera bitartean eta matrikulaturik gabe dauden haurren zerrenda ere osatu beharko genuke. Bestelako datuak ere bil genitzake, esate baterako gurasoen jatorria; gero eta gehiago dira EAEn eta baita Getxon ere atzerritarrak eta seme-alabak A ereduan matrikulatzeko joera dutela frogatu izan da, horregatik, gero eta garrantzitsuagoa izango den gizarte-talde horri propio zuzendutako kanpainatxo ere egin liteke.

KOMUNIKAZIO KANPAINA: Lehendabizi gutun bidalketa. Gutunean kanpainaren berri eman behar zaie gurasoei, hitzaldira gonbidatu eta gutunarekin batera txosten bat ere bidali.

Txostena: txostenak hiru ereduen azalpen zehatza izan beharko luke; hau da, bakoitzean zein tarte eskaintzen zaion euskarari eta ikasketak amaitzerako ikasleek bereganatu dutena. Nabarmendu beharko litzateke, A ereduak ez dituela ikasle euskaldunak lortzen, B ereduan ibilitako haurrak nahikoa maila ona lortzera heltzen direla, baina nolabaiteko ezintasunak izan ohi dituztela, batik bat, ahozkoan; eta, hortaz, D eredia dela euskalduntzen eredurik trinkoena, horrek gazteleraren ezagutza inolako eragin txarrik izan gabe. Txostenak, halaber, EAEko eta Bizkaiko haur hezkuntzako matrikulazioaren berri eman beharko luke, aldeak garrantzitsuak baitira : [A eredia: Getxo: %31 , Bizkaia %13, Gipuzkoa %3 , Araba %17 eta EAE %10] Garrantzitsua da gurasoak ohartaraztea Euskal Autonomia Erkidego osoko gurasoek B eta bereziki D ereduaren aldeko apustua egin dutela, etorkizuna (irakaskuntzan behintzat) euskaraz datorrela.

Hitzaldia: Udaleko euskara teknikariak, irakasleren batek eta baita ikasle ohiren batek emana.

Propaganda kanpaina: metro geltokietako paneletan eta Getxoko plazarik garrantzitsuenetan panelak. “Etorkizuna euskaraz dator” edo antzeko leloren batekin.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk

Adierazlea

Aurrekontua

Euskara Zerbitzua
Hezkuntza saila

Ikastetxeak
Ikasle ohiak

Lehentasuna

Erabatekoa

Epea

apiril-maiatza

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskara ondorengoetaratzea

Funtsezko esparrua Irakaskuntza

Neurria: Batxilergoko eta Heziketa zikloetako D ereduak bultzatu

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza:Irakaskuntza sisteman dauden haurren gurasoei zuzendutako komunikazio ekintza zehatzak gauzatu (gutunak, hitzaldiak,...) irakaskuntza eredu desberdinen helburuak azalduz.

EKINTZAK

Deskribapena: Jakin badakigu B ereduak EAEn aski arrakastatsua izan arren DBHraino besterik ez dela iristen; hau da, Batxilergoan eta Heziketa Zikloetan A eta D ereduak besterik ez ditugula. Datuei erreparatuz gero, ematen du DBH B eredutik egindako ikasle gehienek A ereduak aukeratzen dutela Batxilergo eta Heziketa Zikloetarako. Ekintza honen helburua da ikasleak (eta baita gurasoak ere) D ereduak aukeratzera animatzea. Horretarako udalak D ereduak aukeratzeko izan ditzakeen abantailak azal ditzake guraso eta ikasleentzat prestaturiko ekintzen bidez: (kanpaina honetarako beharrezko datuak lehenbiziko ekintzan aipatutako datu-basea osatzeko ere baliagarria litzateke)

Gutunak: DBH bukatzean dauden ikasleen gurasoei gutun bidalketa. Gutunean nabarmendu beharko genuke hizkuntzak erabili ezean ahaztu egiten direla, Getxoko egoera soziolinguistikoa kontuan hartuz, gainera ikasle askok eta askok ikastetxean besterik ez dute euskararekin kontaktua, eta beraz, inguruan euskaraz bizitzeko zailtasuna dela eta are errazagoa dela euskara galtzea. Gurasoek ikusi behar dute lastima handia dela urte askotan ikasitakoa ondo barneratu baino lehen ahazten hastea. Guraso askok beldurra diote D ereduari, uste baitute seme-alabek B ereduan ikasi ondoren ez direla gai izango D ereduan eskoletako erritmoari ondo jarraitzeko. Oker daudela ikus dezaten hitzaldi baterako gonbidapena luzatu beharko genieke gutun honekin batera.

Hitzaldia: Hitzaldira udaleko euskara teknikaria, D ereduko irakasleren bat eta, batez ere, bere garaian B eredutik D eredura pasatako ikasle ohiren baten kolaborazioa litzateke interesgarria, ahal izanez gero, arrakasta profesionala izan duen ikasle ohia.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk

Adierazlea

Aurrekontua

Euskara Zerbitzua
Hezkuntza saila

Ikastetxeak
Ikasle ohia

Lehentasuna Erabatekoa

Epea

apiril-maiatza

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskara ondorengoetaratzea

Funtsezko esparrua Irakaskuntza

Neurria: Batxilergoko eta Heziketa zikloetako D eredia bultzatu

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Lanbide Hezkuntzako zentroetan euskara sustatzeko laguntza ematea

EKINTZAK

Deskribapena: Udalerrian asko dira Heziketa Zikloetan ari diren ikasleak, 682 hain zuzen, eta horietatik 11 besterik ez dira D ereduan ari. (%1 baino apurtxo bat gehiago). Udalak ahalegin berezia egin beharko luke, izan ere, argi dago gazteleraz ari diren 671 ikasleetatik askok euskaraz ikasi dutela. Ez da oraindik bermatu prestakuntza hori euskaraz izatea eta oso interesgarria da, izan ere lan-munduarekin harremanik zuzenenak dituen ikasketak dira. Udalak, arian-arian euskarazko taldeak osatzeko gutxieneko neurriak hartu beharko lituzke. Lehendabizi, azterketa egin beharko litzateke ikastetxeetan bertan, jakiteko ikasleetatik zenbatek ikasi duten B edota D ereduetan. Ikusi beharko litzateke ziklo jakin batzuetan euskaldun komunitate trinkoagoa biltzen den, eta hala balitz eta euskarazko talderen bat osatzeko nahikoa jende balego gutxieneko talde kopuru batekin hasi beharko litzateke. Bestetik EAEko beste toki batzuetan Hezkuntza Zikloetako euskarazko irakaskuntza aurreratuago dago; ikastetxe horiekin hartu-emanak izatea ere komenigarria litzateke euskaraz ziklo berriak eskaintzen hasi aurretik, euskarazko ikasmaterialik dagoen jakiteko etab etab. Azkenik Heziketa Zikloetarako euskaraz zein ikasmaterial dagoen jakiteko Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Sailarekin harremanetan jarri. (Izan ere, bi urterik behin argitaratzen zen katalogoa ez da argitaratzen dagoeneko). Ikasmaterialok eskuratzeko diru-laguntza eman zezakeen udalak. Bestalde aurrekoetan bezala honako ere komunikazio kanpaina egin beharko litzateke behin eskaintza zehaztu ondoren, D eta B ereduetan ibilitako ikasleak Heziketa Zikloetan ere D eredia aukeratzera animatzeko.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk

Adierazlea

Aurrekontua

Euskara Zerbitzua
Hezkuntza saila

Ikastetxeak
Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Saila

Lehentasuna

Erabatekoa

Epea

Ikasturte osoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskara ondorengoetaratzea

Funtsezko esparrua Irakaskuntza

Neurria: Euskal adarrak bultzatu

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Unibertsitatean euskal adarrak bultzatu

EKINTZAK

Deskribapena: Asko dira egun, Batxilergoa arteko ikasketa guztiak euskaraz burutu eta unibertsitatera sartzeko orduan (nahiz eta aukeratutako ikasketak euskaraz zein gazteleraz egon) gazteleraz burutzeko erabakia hartzen dutenak. Arrazoiak askotarikoak izan daitezke: gazteleraz komunikatzeko erraztasun handiagoa izatea, gazteleraz talde gehiago egotea eta horrek nolabaiteko ordutegi askatasuna ematea etab. Ikastetxeen bitartez ikasleak kontzientziatu beharko genituzke unibertsitatean euskaraz ikasten jarraitzeko. Lehenago ere komentatu bezala eskasa da Getxon euskararen kale eta etxeko erabilera eta beraz, ikasle askorentzat ikasketak beraiek dira euskararekin duten harreman bakarra, asko dira, unibertsitatera heldu eta euskararekin harremanak izateari uzten diotenak, eta jakin badakigu erabiltzen ez den hizkuntza galdu egiten dela. Ekintza honen helburua ikasleek goi mailako ikasketak euskaraz egiteagatik inolako arazorik izango ez dutela ikustea da. Horretarako ikastetxeetara bisitaldiak egitea proposatuko nuke, udalerriko benetako ikasle ohi batzuk gonbidatu, ikastetxez ikastetxe beraien esperientzia kontatzeko.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk

Adierazlea

Aurrekontua

Euskara Zerbitzua
Hezkuntza saila

Ikastetxeak
Ikasle ohiak

Lehentasuna

Erabatekoa

Epea

urtarril-martxo

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskara ondorengoetaratzea

Funtsezko esparrua Irakaskuntza

Neurria: Egitarau zehatzak eratu eskolaz eskola, irakaskuntzarako ez ezik eskolako ekintza guztietako harreman-hizkuntza ere izateko, bai eta euskararekiko atxikimendua eta euskaraz bizitzen lagunduko duten ohiturak bultzatzeko ere.

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Ikastetxeetan euskararen normalkuntza planak martxan jartzeko eta daudenetan garatzeko laguntzak eskaini

EKINTZAK

Deskribapena: Udalak, Hizkuntza Normalkuntzako Programak abian ez dauden ikastetxeetan, horien berri eman eta martxan jartzeko laguntza teknikoa eta baliabideak eskaini ditzake: aholkularitza, itzulpen zerbitzuak, azpiegiturazkoak... eta abian direnetan, Planak garatzeko laguntza eskaini. Hizkuntza normalkuntzaren aurrerabide horretan ikastetxez ikastetxe jotzen da, eta hortaz, eskola bakoitzak bere neurriko programa burutzen du, helburu lorgarriekin jotuz.

HIZKUNTZA NORMALKUNTZARAKO PROGRAMAK IKASTETXEETAN Hizkuntza Normalkuntzarako Proiektuak egin eta gauzatzea du helburu. Programa horrek, lan akademiko eta didaktikoaz gain, honako hauek hartuko ditu kontuan:

- Ikastetxeko eta hezkuntza elkarteko helduen bizitzako ahozko eta idatzizko harremanak
- Ikastetxearen kanpo proiektzioa, inguru fisikoan eta jarduerazkoan (harremanak dituen erakunde, entitate, enpresa eta elkarreetekin) eragile izateko ahalmena optimizatzea
- Ikasleen arteko euskararen erabilera eta erabilera egokia bultzatzeko programak

Ikastetxeek hartu beharreko konpromisoak:

- Ikastetxean gai honen oinarri nagusietan adostasunak lortu eta aurrerapausoak emateko asmo sendoa
- Irakasle bat Hizkuntza Normalkuntzarako Arduradun Tekniko izendatzea, ekimenaren dinamizatzailer izan dadin
- Hizkuntza Normalkuntzarako batzordea eratzea
- Gaiaren inguruan eskaintzen diren prestakuntza saioetan eta elkarlanerako antolatzen diren guneeetan parte hartzea
- Proiektu hori aplikatu eta ikasturte amaieran baloratzea

Udal Sailak

Beste eragile batzuk
Aurrekontua

Adierazlea

Euskara Zerbitzua
Hezkuntza saila

Ikastetxeak
Eusko Jaurlaritza Hezkuntza Saila

Lehentasuna Altua

Epea

maiatz-ekaina

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskara ondorengoetaratzea

Funtsezko esparrua Irakaskuntza

Neurria: Egitarau zehatzak eratu eskolaz eskola, irakaskuntzarako ez ezik eskolako ekintza guztietako harreman-hizkuntza ere izateko, bai eta euskararekiko atxikimendua eta euskaraz bizitzen lagunduko duten ohiturak bultzatzeko ere.

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Erregistroak lantzeko programak ezarri

EKINTZAK

Deskribapena: Getxoko euskaldun gehienak esan bezala haur eta gazteak dira, euskaldun kopururik handiena irakaskuntzari zor zaiola esan daiteke. Irakaskuntzaren bidez bereganatutako euskara formalegia da eta haur eta gazteek ez dute beraien artean hitz egiteko erregistro aproposik euskaraz. Lagunarteko hizkera berezia da oso, inork ez du lagunekin nagusiekin edota irakasleekin bezala hitz egiten eta beraz lagunarteko erregistro horien bila erdarara jo behar dute ezinbestean (badaude, jakina, euskararen aurka jokatzten duten beste hainbat faktore). Hori guztia dela eta, badira inguru honetan euskaraz era guztietako definizioak, formula matematikoak eta azalpen historikoak primeran eman ditzaketen baina lagunei txisteak kontatzen ez dakiten gazteak. Zenbait ikastetxetan erregistroak edota euskararen erabilera informalak lantzeko programak jarri dituzte abian, aitzindari Ttakun eta Urtxintxa taldeak izan ziren, baina gero eta gehiago dira alderdi hori lantzen duten ikastetxeak eta Getxon ere horretara jo daiteke. Gazteekin tailerrak antolatzea da komenigarriena: "Euskaraz ligatu", "Txisteak kontatzeko tailerra" bezalako tailerrak dira Ttakunek antolatzen zituenak eta oso arrakastatsuak dira gazteen artean pizten duten arretagatik. Haurrekin, ordea, bestela joka daiteke; txiki-txikitik erregistro ezberdinak lantzen, hain zuzen. Aipatu tailerrak diruz lagun ditzake udalak.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk
Aurrekontua

Adierazlea

Euskara Zerbitzua
Hezkuntza saila

Ikastetxeak
Eusko Jaurlaritza Hezkuntza Saila

Lehentasuna Erabatekoa

Epea

ikasturte osoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskara ondorengoetaratzea

Funtsezko esparrua Irakaskuntza

Neurria: Egitarau zehatzak eratu eskolaz eskola, irakaskuntzarako ez ezik eskolako ekintza guztietako harreman-hizkuntza ere izateko, bai eta euskararekiko atxikimendua eta euskaraz bizitzen lagunduko duten ohiturak bultzatzeko ere.

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Euskaldunen portzentajea altua duten udalerrietako ikastetxeekin elkartrukaketak egin, gune erdaldunagoetatik gune euskaldunagoetara, gune erdalduneko eskolumeek beste errealitate soziolinguistiko bat ezagut dezaten

EKINTZAK

Deskribapena: Ezagunak zaizkigu Getxoko euskararen erabileraren datu baxuak; familia bidezko transmisioa ere baxua da, eta , hortaz, haur gehienek transmisio kulturalaren bitartez bereganatu dute euskara. Horregatik Getxoko haur askok euskara eskolari lotzen diote, hortik kanpo harreman gutxi baitaude euskararekin, eta komunikatzeko balio ez duela pentsatzera irits daitezke.

Euskara eguneroko bizitzan komunikatzeko erabil daitekeen tresna dela erakusteko asmoz sortu zuen Eusko Jaurilaritzako Hezkuntza saileko Euskara zerbitzuak IKABIL programa.

Egitasmoa A,B eta D ereduko ikasle taldeentzat da. Ikastetxeen arteko binakako lotura horiek ikasle trukearen bitartez gauzatzen dira, bi helburu nagusi hauekin:

-Euskara ikasi, aberastu eta erabiltzeko lagungarria izatea.

-Kultura zein gizarte giro desberdinen arteko ezagutza eta hurbilketa areagotzea.

Ikastetxe trukekidea EAEkoa ez ezik, Nafarroa eta Ipar Euskal Herrikoa ere izan daiteke.

Lotura adostu eta gauzatu bitartean ikasleak nolabait elkarren arteko harremanetan jartzea komeni da (gutunak...), trukeak ahalik eta etekin onenak izan ditzan.

Ikasle-irakasleak trukekideen etxean biziko dira egonaldian zehar. Eta gutxienez bi eguneko iraupena izan behar dute egonaldiek.

Udaleko Hezkuntza sailak diru-laguntzak eskatzeko orduan laguntza eskain diezaieke udalerriko ikastetxeei.

Getxoko haurrek duten gaztelerarako joera dela eta, trukekidea Iparraldean bilatzea komenigarria litzateke, hau da, haurrek euskara izatea hizkuntza komun bakarra.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk
Aurrekontua

Adierazlea

Euskara Zerbitzua
Hezkuntza saila

Ikastetxeak
Eusko Jaurilaritzako Hezkuntza Saila

Lehentasuna Erabatekoa

Epea

martxo-apirila

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskara ondorengoetaratzea

Funtsezko esparrua Irakaskuntza

Neurria: Egitarau zehatzak eratu eskolaz eskola, irakaskuntzarako ez ezik eskolako ekintza guztietako harreman-hizkuntza ere izateko, bai eta euskararekiko atxikimendua eta euskaraz bizitzen lagunduko duten ohiturak bultzatzeko ere.

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Ahozko adierazmena indartzeko ekintzak burutzeko laguntza ematea

EKINTZAK

Deskribapena: Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Sailak badu Ahozko Adierazmena indartzeko diru-laguntza deialdia. Deialdi horrek Eskola-Antzerkigintza, Eskola-bertsogintza, Eskola-kantagintza, Kontalaritza eta Irratigintza atalak biltzen ditu.

Udalak deialdiaren gaineko informazioa eman diezaieke ikastetxeei, eta, horrez gain, baliabideak ere eskain diezazkieke.

ANTZERKIGINTZA programan interesgarria litzateke udalaren menpeko antzokia, "Getxo Antzokia", eta bertako ekipamenduak erabiltzea. Udalerrian badira antzezlanak antolatzen dituzten ikastetxeak, beraz, ikastetxe horiek ados jarri eta antzezlanak beste ikastetxeok ere ikusteko aukera izatea interesgarria litzateke. Bestalde, Getxoko Antzerki Astean antzezlanen bat txertatzea ere interesgarria litzateke.

IRRATIGINTZARAKO, udalaren menpeko irratia ere erabil daiteke, udalerriko ikastetxeei hilero programazio-ordu batzuk gorde eta irratsaioak antola ditzaten.

BERTSOLARITZA sustatze aldera Algortako Bertsolari Eskolaren (ALBE) eta ikastetxeen arteko lotura handitzea komenigarria litzateke. ALBErekin batera ikastetxeetara bisitaldiak antolatzea, esaterako agendaren berri emateko, ugariak baitira udalerrian antolatzen diren bertso-ekitaldiak: Balkoitik balkoira Portu Zaharrean, Bertso Trama, Bertso Ikuskizuna Euskararen Astearen barruan, urte barruan antolatzen diren sariketak eta urte amaierako ekitaldia. Baita UK aldizkariako ale bakoitzean duten bi orriko tarteak, hilean behin argitaratzen duten berripapera eta urte osoko bertsorik onenak biltzen dituen liburua ere.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk
Aurrekontua

Adierazlea

Euskara Zerbitzua

Ikastetxeak

Lehentasuna

Altua

Epea

iraila

Hezkuntza saila

Eusko Jaurlaritza Hezkuntza Saila
Getxo irratia
Getxo Antzokia
ALBE

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskara ondorengoetaratzea

Funtsezko esparrua Irakaskuntza

Neurria: Egitarau zehatzak eratu eskolaz eskola, irakaskuntzarako ez ezik eskolako ekintza guztietako harreman-hizkuntza ere izateko, bai eta euskararekiko atxikimendua eta euskaraz bizitzen lagunduko duten ohiturak bultzatzeko ere.

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Eusko Jaurlaritza Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa sailak kudeatzen dituen Euskal Girotze Barnetegiak eta Euskal Girotze Egonaldiak izeneko programen berri ematea eta horietan parte hartzeko animatu eta eskaera bideratzeko laguntza ematea

EKINTZAK

Deskribapena: Barnetegien helburua: etxeko eta kaleko erdal giroan bizi diren haurrei euskal giro aberats bat ezagutzeko eta, are gehiago, bertan euskaraz bizitzeko aukera eskaintzea da, honela beraien euskara ikasteko prozesuari bultzada eragingarria eman diezaioten. Batez ere zera lortu nahi da: euskaraz lehen pausoak ematen ari diren ikasleei hizketan askatu ezin hori gaindiaztea; euskaraz komunikatzeko gai direla konturaziz beren buruekiko segurtasuna eta konfiantza sortzea, eta hitz etorria indartzea. Beraz, barnetegian xede nagusia ikasleen hizkuntz gaitasuna indartzeko ekintzak burutzea izango da. Egonaldiak astebetekoak dira, bai A, B eta D eredukoentzat. Eta gelako ikasle guztiek eta irakaslea hartzen dute parte.

Taldearekin batera bertaratzen diren irakasleentzat ere prestakuntza gune izan nahi dute barnetegiekin. Hizkuntzaren erabilera bultzatzeko landu eta frogatu dituzten metodologia eta baliabideak eskaintzea, eta gai honen inguruan laguntza eta aholkua ematea ere xede dute Euskal Girotze Barnetegiekin.

Bestetik Euskal Girotze Barnetegiak atenditu ezin duten eskaerari diruz lagundu nahi zaio Euskal Girotze Egonaldiak izeneko programarekin. Ikastetxeek bere kontura eta Euskal Girotze Barnetegietan ez, baizik eta bestelako egoitza eta baserrietan, euskararen erabilera indartzeko eta hobetzeko propio prestatutako egonaldiek soilik dute lekua deialdi honetan.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk
Aurrekontua

Adierazlea

Euskara Zerbitzua
Hezkuntza saila

Ikastetxeak
Eusko Jaurlaritza Hezkuntza Saila

Lehentasuna

Altua

Epea

iraila

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskara ondorengoetaratzea

Funtsezko esparrua Irakaskuntza

Neurria: Egitarau zehatzak eratu eskolaz eskola, irakaskuntzarako ez ezik eskolako ekintza guztietako harreman-hizkuntza ere izateko, bai eta euskararekiko atxikimendua eta euskaraz bizitzen lagunduko duten ohiturak bultzatzeko ere.

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Ikastetxeen errotulazioa era egokian jartzeko laguntza

EKINTZAK

Deskribapena: Udalak Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Sailak duen IKASTETXEEN ERROTULAZIOA programaren berri ematea. Programaren helburua, eskola-bizitza hobetzeko eta bere antolamendua errazteko sistema ezartzea eta euskara/z ikasten ari diren ikasleak hizkuntza horren ikasgelaz kanpoko eguneroko presentziara ohitu daitezen laguntzea da. Horretarako bai barne errotulazioa bai kanpoko hartzen da kontuan. Barne errotulazioa: Gela guztiak zenbakiz identifikatzeko eta gela zertarako erabiltzen den adierazteko sistema. Kanpo errotulazioa: Ikastetxearen izena eta irakasmailak ageri-agerian jartzeko sistema, inguruko hezkuntza elkarteari, herriari eta kanpotik etor daitekeenari eskolaren identifikazio irudia eskainiz.

Udal Sailak

**Beste eragile batzuk
Aurrekontua**

Adierazlea

Euskara Zerbitzua
Hezkuntza saila

Ikastetxeak
Eusko Jaurlaritza Hezkuntza Saila

Lehentasuna

Erabatekoa

Epea

iraila

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskara ondorengoetaratzea

Funtsezko esparrua Irakaskuntza

Neurria: Egitarau zehatzak eratu eskolaz eskola, irakaskuntzarako ez ezik eskolako ekintza guztietako harreman-hizkuntza ere izateko, bai eta euskararekiko atxikimendua eta euskaraz bizitzen lagunduko duten ohiturak bultzatzeko ere.

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Irakurzaletasuna bultzatzeko dauden ekimenen berri ematea eta horiek gauzatzeko beharrezkoak diren baliabideak edo laguntzak eskaini

EKINTZAK

Deskribapena: Ekintza honek hainbat atal biltzen ditu:

GETXOKO KULTUR ETXEA: Getxoko kultur etxeak oso azpiegitura zabala du, bost egoitza ditu eta horietatik hiru liburutegiak dira. Liburu-fondo garrantzitsua dago, bai euskaraz, bai gaztelaraz, eta mailegu-zerbitzua dago. Kultur etxearekin bisitaldiak hitzartu beharko lirateke, fondoan eta mailegu-sistemaren berri emateko, baita udalak irakurzaletasuna bultzatzeko urte osoan burutzen dituen ekimenen berri emateko ere: maiatzean liburuaren astea, uda osoan "letren terrazak" eta baita Bizarra Lepoan Euskara Elkartek idazleekin batera antolatzen dituen "mintegiak". Udalak fondoan katalogo bana ikastetxeetara bidaltzea ere interesgarria litzateke, ikasleek zer dagoen ikus dezaten, katalogo horrek gainera liburuez gain kultur etxeak eskaintzen duena ere bildu beharko luke: bideoak eta CD-Rom euskarrian dauden materialak.

IDAZLEAK IKASTETXEETAN programa: Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Sailak diruz laguntzen duena: Euskal Idazleen Elkartek urteak daramatza programa horrekin lanean. Idazleek ikastetxeetara bisita egiten dute. Bisita horren aurretik ikasleek idazlearen obra aztertzen dute eta, horrela, beraientzat oso aberasgarri gertatzen den esperientzia interaktibo bati ematen zaio bide. Bisitaldien helburuak besteak beste: ikastetxeetan literatur zaletasuna sustatzea, idazleen eta ikasleen aurrez aurreko harremanak bideratzea, euskal idazleen obren zabalkundea, ikasleen literatur gaitasuna sendotzea, teoria praktikarekin lotuz eta, azkenik, idazteari gaur egungo mundu gero eta teknologikoagoan leku propioa aurkitzea.

XAGUX@RRAK , DONATOREN TERTULIA: Eusko Jaurlaritzako Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzak abian duen programaren berri ematea ikastetxeei, Jaurlaritzak antolatzen duen autobusaren bisita jasotzeko ikastetxean.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk
Aurrekontua

Adierazlea

Euskara Zerbitzua
Hezkuntza saila
Kultur Etxea

Ikastetxeak
Hizkuntza Politikarako Sailburuordetza
Eusko Jaurlaritza Hezkuntza Saila

Lehentasuna

Erabatekoa

Epea

urte osoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskara ondorengoetaratzea

Funtsezko esparrua Irakaskuntza

Neurria: Egitarau zehatzak eratu eskolaz eskola, irakaskuntzarako ez ezik eskolako ekintza guztietako harreman-hizkuntza ere izateko, bai eta euskararekiko atxikimendua eta euskaraz bizitzen lagunduko duten ohiturak bultzatzeko ere.

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: “Euskara Zine Aretoetara” programan parte hartzera animatu eta hori gauzatzeko beharrezkoak diren baliabideak eskaini (zine aretoa, sarrerak merkeagotzeko diru-laguntzak, esku-orriak prestatzea...

EKINTZAK

Deskribapena: TINKO euskara elkarteak Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Sailarekin batera antolatzen duen programa dugu hau, propio prestatutako materialen bidez gaia gelan jorratuz, bai pelikula ikusi aurretik eta bai ikusi ondoren. Honako helburu hauek ditu programak: euskal ikasleen zine zaletasuna sustatzea, zinea ikasleen giza eta gizarte balioak bultzatzeko tresna bihurtzea, ikasleak euskarazko zinearen ikusle izaten ohitzea, euskara zine munduan normaltzeko oinarriak jartzen laguntzea eta euskarazko film eskaintza egon dadin film multzo konplitu baten oinarriak jartzea.

Udalaren menpeko “Getxo Antzokia” urteetan zinea izandakoa erabil daiteke ekimenotarako.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk
Aurrekontua

Adierazlea

Euskara Zerbitzua
Hezkuntza saila

Ikastetxeak
Eusko Jaurlaritza Hezkuntza Saila

Lehentasuna Altua

Epea

Ikasturte osoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskara ondorengoetaratzea

Funtsezko Esparrua: Euskalduntze-alfabetatzea

Neurria: Ahalik eta epe laburrenean hizketarako gai diren euskaldunak lortu

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Euskara Zerbitzua Euskaltegi guztiekin elkarlanean ekintzak jarri abian, ikasleei euskara sendotzeko: topaguneak, jardunaldiak, udarako barnetegiak etab.

EKINTZAK

Deskribapena: Euskaltegian dabilzan ikasleek aukera gutxi izaten dute ikasitakoa praktikan jartzeko, hau da, euskaraz komunikatzeko. Hori lortu ahal izateko irakaskuntzarekin batera bestelako ekintzak ere garrantzitsuak dira. Udalerriko euskaltegiek ez dute baliabide handirik, baina hiru euskaltegien baliabideak batuz gero eta udalak ere laguntza jarritz gero, ekintza interesgarriak antola daitezke. Euskaltegiak elkarlanean aritzeak bi helburu izango luke: batetik baliabideak optimizatzea, izan ere hiru euskaltegiek batera 1.500 ikasle inguru dituzte, horientzat ekintzak antolatzean nolabaiteko aprobetxamendua egon daitekeela ematen du, zailagoa da, ordea, euskaltegi bakoitzak dauzkan 500 ikasle ingururentzat ekintzak prestatzea. Bestetik, garrantzitsua da ikasleek euskara ikasten ari diren guztiak tren berean daudela ikusteak, eta helburu bakar batekin: euskara ikastea, txokokeriak alde batera utzirik. Hori dela eta, lehenbiziko urratsa hiru euskaltegien eta Euskara Zerbitzuaren artean hitzarmena adostea litzateke. Ondoren ekintzak zehaztu beharko lirateke: topaguneak, jardunaldiak, udarako barnetegiak, herri-bazkariak, txangoak etab. Ekintza horiez gain interesgarria litzateke bestelako ekimenetarako ere euskaltegietako ikasleen arteko lotura areagotzea: Santa Ageda egunerako, Olentzero gauerako, etab.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk

Adierazlea

Aurrekontua:

Euskara Zerbitzua

Euskaltegia, HABE

Lehentasuna

Erabatekoa

Epea:

urte osoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskara ondorengoetaratzea

Funtsezko Esparrua: Euskalduntze-alfabetatzea

Neurria: Ahalik eta epe laburrenean hizketarako gai diren euskaldunak lortu

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Ikastaroen aprobetxamendua frogatzen dutenei diru-laguntza garrantzitsuak eman

EKINTZAK

Deskribapena: Oso sarri gertatu ohi da, edozein ikasketa mota hasten dutenen artean, prozesua amaitu aurretik hasierako asmoak bertan behera uztea. Bertaratzea eta mailak gainditzea oinarri-oinarrian dituen diru-laguntzekin, hori nola edo hala arindu daiteke. Hau da ikasleak kurtsoa eman bitartean ikastaroaren zenbateko osoa ordaintzea eta bertaratzea %80tik gorakoa bada., eta mailak gainditzen badira, diruaren %75 itzultzea esaterako motibazio handia izan daiteke.

Bestela, esan dugu, ikas prozesua ez amaitzea oso sarria dela, komenigarria litzateke ikasleek ikas-prozesua bertan behera uzten dutenean, beraiekin elkarrizketa bat izatea eta ikastaroa uztearen arrazoiengatik galdetzea, horrek hausnarketarako bide emango baitigu: hau da, ikastaroak bere espektatibak bete ez ote dituen, zergatik? Lana topatu duen eta horregatik denborarik ez duen?, aspertu egiten den? Zergatik? Etab.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk

Adierazlea

Aurrekontua:

Euskara Zerbitzua

Euskaltegia, HABE

Lehentasuna

Erabatekoa

Epea:

urte osoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskara ondorengoetaratzea

Funtsezko Esparrua: Euskalduntze-alfabetatzea

Neurria: Ahalik eta epe laburrenean hizketarako gai diren euskaldunak lortu

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Jarduera esparruen arabera ikastaroak eskaini

EKINTZAK

Deskribapena: Euskalduntze-alfabetatze ahaleginetan jarduera esparru askotako jendea dabil, baina ezaguna da jarduera esparru jakin batzuetakoak gehiago direla: irakasleak, begiraleak, administrazioan lan egiten (edo egin nahi) duten (funtzionario)ak, etab. Antzeko jarduera esparruetako taldeak eratzek abantailak izan ditzake: errazago antola daitezke lanbidez, ordutegiz eta edukiz homogeneoak diren taldeak. Talde bakoitzari modulu bereziak eskaini beharko zaizkio bere beharren arabera HABErekin elkarlanean.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk

Adierazlea

Aurrekontua

Euskara Zerbitzua

Euskaltegia, HABE

Lehentasuna

Altua

Epea

Ikasturte osoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskara ondorengoetaratzea

Funtsezko Esparrua: Euskalduntze-alfabetatzea

Neurria: Ahalik eta epe laburrenean hizketarako gai diren euskaldunak lortu

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Motibazio instrumentaletik motibazio kulturalera pasatzen saiatu

EKINTZAK

Deskribapena: Gau-eskolak eta euskaltegiak abian jarri zirenean, ikasle gehien gehien motibazioa kulturala zen, egun, ordea, irakaskuntzan D eta baita B erduek izan duten arrakastaren ondorioz neurri handi batean, asko aldatu da euskaltegiko ikaslearen perfila. Asko dira oraindik motibazio kulturala dutenak eta beste barik euskara ikasi egin nahi dutelako izena ematen duten ikasleak, baina motibazio instrumentala dutenak gero eta gehiago dira. Hori dela eta, motibazio instrumentaletik kulturalera pasatzeko neurriak hartzea ezinbestekoa da.

Txangoak: Ikasleok aukera gutxi izaten dute Getxoko inguruetan euskara entzuteko, eta komenigarria litzateke txangoren bat antolatzea ingurune euskaldunagoetara, euskarak komunikaziorako balio duela, eta jende asko euskaraz bizi dela ikus dezaten.

Ekitaldi kulturalak: Antzerki-lanak adibidez. Urtero antolatzen den Antzerkiaren astean euskaltegiko irakasleak antzezlanen bat ikustera eramatea, euskara aisialdiari ere lotuta egon daitekeela ikus dezaten. Santa Ageda, Olentzero gaua, Zinea euskaraz, Tailerrak etab.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk

Adierazlea

Aurrekontua

Euskara Zerbitzua

Euskaltegia, HABE

Lehentasuna

Altua

Epea

Ikasturte osoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskara ondorengoetaratzea

Funtsezko Esparrua: Familia bidezko jarraipena

Neurria: Gazteengan eta familia osatu berriengan egin behar da indar haurren lehen hizkuntza ziurtatzen. Jarraipenean eragina dutenak (gazteak eta familia osatu berriak batez ere) sentiberatu eta eskolaratu.

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Haur jaioberrien gurasoentzat euskararekiko sentiberatzeko egitasmoak (bildumak: ipuinak, kantanak...)

EKINTZAK

Deskribapena: Haur jaio berrien gurasoei euskararen jarraipena bermatzen lagunduko dituzten baliabideak eskaini. Haurra jaiotzean udalak oparia egin diezaieke gurasoei: seaska-kanta CDa eta ipuin-liburuxka; gurasoek haurrarekin duten lehenengo komunikazio jarduerak euskaraz izan daitezen. Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Sailarekin edota Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzarekin batera 0-2 urte bitarteko haurrentzat zein material dagoen ikus daiteke, horiekin katalogo bat osatu eta gurasoei opariarekin batera eman.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk
Aurrekontua

Adierazlea

Euskara Zerbitzua

Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza saila
Hizkuntza politikarako sailburuordetza

Lehentasuna

Erabatekoa

Epea

Urte osoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskara ondorengoetaratzea

Funtsezko Esparrua: Familia bidezko jarraipena

Neurria: Gazteengan eta familia osatu berriengan egin behar da indar haurren lehen hizkuntza ziurtatzen. Jarraipenean eragina dutenak (gazteak eta familia osatu berriak batez ere) sentiberatu eta eskolaratu.

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Bikote euskaldun eta mistoentzako kanpaina

EKINTZAK

Deskribapena: Bikote euskaldun eta mistoei zuzendutako kanpaina hurrei euskaraz egiteak eta erantzukizun hori eskolari bakarrik ez uzteak daukan garrantziaz ohartarazteko.

Gurasoei hurrei euskaraz egitearen aldeko faktoreak azaldu behar zaizkie:

- Identitatea: Euskara GEUREA da, GU euskarak egiten gaitu...
- Kalitatea: Euskara aberatsa familian jasoz lortzen da.
- Eraginkortasuna: Euskara jasotzeko biderik errazena da.
- Naturaltasuna: Euskara jasotzeko erarik berezkoena da.

Euskararen erabileran gehien eragiten duten faktoreak euskaraz hitz egiteko erraztasun maila eta inguruko euskaldunen dentsitatea dira. Getxon argi dago euskaldun-dentsitate faktoreak kontra jotzen duela eta beraz norberaren erraztasun mailak baldintza dezake hein handi batean erabilera. Gurasoek jakin behar dute euskara irakastearen ardura ezin zaiola eskolari bakarrik utzi, eskolak berez ez duelako "erabat" euskalduntzen. Horrelako informazioa biltzen duen liburuxka aurreko ekintzan aipatutako sortarekin batera sar daiteke, baina bestelako kanpainak ere egin daitezke, herri irratia bidez eta aldizkariaren bidez, esaterako.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk
Aurrekontua

Adierazlea

Euskara Zerbitzua

Komunikabideak

Lehentasuna

Erabatekoa

Epea

Urte osoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskara ondorengoetaratzea

Funtsezko Esparrua: Familia bidezko jarraipena

Neurria: Gazteengan eta familia osatu berriengan egin behar da indar haurren lehen hizkuntza ziurtatzen. Jarraipenean eragina dutenak (gazteak eta familia osatu berriak batez ere) sentiberatu eta eskolaratu.

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Bikoteentzako informazio- eta aholkularitza zerbitzua

EKINTZAK

Deskribapena: Asko dira, oraindik ere, zenbait gurasok dituzten zalantzak; esaterako gurasoetako bat euskalduna denean eta bestea erdalduna, bada biek erdaraz aritzea hobe dela pentsatzen duenik. Pentsatu eta egin eta hor aukera asko galtzen dira euskararen jarraipena familia bidezkoa ere izan dadin. Bikote mistoei jakinarazi behar zaie azterketa psikolinguistikoek argi utzi dutela etxean bi hizkuntza egon eta bietan egiteak ez dakarrela inolako eragozpenik, aitzitik, onurak besterik ez dakartzala horrek. Halaber, frogatuta dago, kasu hiorietan lehenbiziko urteetan hobe dela euskaldunak beti euskaraz eta ez tarteka euskaraz eta erdaraz hitz egitea, eta erdaraz hitz egiten duenak beti horrela egitea.

Horrelako alderdi pedagogiko edo psikolinguistikoak argitzeko materiala bildu eta Euskara Zerbitzuaren edota Hezkuntza Sailaren esku uztea komenigarria litzateke.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk
Aurrekontua

Adierazlea

Euskara Zerbitzua

Lehentasuna

Erabatekoa

Epea

Urte osoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskara ondorengoetaratzea

Funtsezko Esparrua: Familia bidezko jarraipena

Neurria: Gazteengan eta familia osatu berriengan egin behar da indar haurren lehen hizkuntza ziurtatzen. Jarraipenean eragina dutenak (gazteak eta familia osatu berriak batez ere) sentiberatu eta eskolaratu.

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Derrigorrezkoa ez den ikastaldian (0-3 urte) euskarazko haurtzaindegia edo haur-eskolak eskaini

EKINTZAK

Deskribapena: Udalaren eskumenen artean dago haurtzaindegia. Zerbitzu horrek berez duen garrantziaz gain, kontuan hartu behar da adin horretako hurrekin euskara erabiltzeak izan dezakeen garrantzia eta eraginagatik. Are gehiago kontuan izanik haur askorentzat euskararekin lehenengo (eta kasu askotan bakarra) harremana izaten dela haurtzaindegian. Hori dela eta haurtzaindegietan hizkuntza irizpideak kontuan hartzeko neurriak hartu behar lituzke udalak: haurtzaindegia kudeatzen dituztenekin harremanak izan eta kontzientziatu kontratazioetan euskara baloratzea, eta materialak (haurrei irakurtzeko ipuinak) erosteko orduan ere euskara kontuan hartzea. Materialok erosteko diru-laguntza ere eman dezake udaleko Hezkuntza Sailak.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk
Aurrekontua

Adierazlea

Euskara Zerbitzua
Hezkuntza Saila

Haurtzaindegia

Lehentasuna

Erabatekoa

Epea

Urte osoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskara ondorengoetaratzea

Funtsezko Esparrua: Familia bidezko jarraipena

Neurria: Gazteengan eta familia osatu berriengan egin behar da indar haurren lehen hizkuntza ziurtatzen. Jarraipenean eragina dutenak (gazteak eta familia osatu berriak batez ere) sentiberatu eta eskolaratu.

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Haurrentzako zerbitzuak kudeatzen dituztenekin hitzarmenak sinatu euskararen erabilera egokia bermatzeko

EKINTZAK

Deskribapena: Haurrentzako zerbitzuak (urtebetetze festetarako pailazoak, gabonetako parkea, txiki-parkeak, etxe komertzialetako jarduerak... kudeatzen dituztenekin hitzarmenak sinatu, hizkuntza paisajea egokitzeko, begirale edota zaindari euskaldunak kontratatze edota erdaldunak euskalduntzeko, hau da euskararen erabilera egokia bermatzeko. Izan ere, Gabonetako haur parkea (Getxolandia) haurrentzako eskaintzarik erakargarrienetakoa da, Gabonetan hogeitasei egunez martxan egoten da, eta hizkuntza irizpideak egon arren ez dira bete-betean betetzen. Txiki-parkeetan ere ez da euskararen erabilera bermatzen eta, hortaz, horiekin hitzarmenak egiteari lehentasuna eman beharko genioke.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk

Adierazlea

Aurrekontua

Lehentasuna Erabatekoa

Epea

Urte osoa

Euskara Zerbitzua

Txiki-parkeak, Getxolandia,...

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen erabilera: auzogintza eta zerbitzugintza

Funtsezko Esparrua: Administrazioa

Neurria: Euskara administrazioan zerbitzu eta lan hizkuntza izango dela bermatu

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Jendaurreko langile euskaldunak identifikatu

EKINTZAK

Deskribapena: Getxoko udalean oraindik ere, jendaurreko lanpostu guztietan ez dago euskaraz dakien jendea; hori dela eta, jendeak udaleko langileei erdaraz zuzentzeko ohitura har dezake. Hori konpontze aldera eta jendaurreko lanpostu horiek langile euskaldunekin betetzen saiatzen den bitartean, euskaldunak diren langileak identifikatzea ezinbestekoa da. Identifikazio hori pinen edota txartelen bidez burutuko da.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk
Aurrekontua

Adierazlea

Euskara Zerbitzua

Lehentasuna Altua

Epea

urtarrila

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen erabilera: auzogintza eta zerbitzugintza

Funtsezko Esparrua: Administrazioa

Neurria: Euskara administrazioan zerbitzu eta lan hizkuntza izango dela bermatu

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Udalak egiten dituen ondoko kontratuetan hizkuntza irizpideak ezarri: zerbitzuen kontratuetan, zerbitzu publikoetarako kontratuetan, hornikuntza kontratuetan, obra kontratuetan eta aholkularitza-asistentzia kontratuetan

EKINTZAK

Deskribapena:

Zerbitzuen kontratuetan:

Zerbitzua kudeatzen duen enpresak erabiltzaileak hautatutako hizkuntza ofiziala erabili ahal izatea bermatuko da.

Administrazio klausula partikularren pleguetan honako baldintza hauek txertatuko dira: (1) kontratistak herritarraren eskubideak betez emango du zerbitzua; (2) kontratistak euskaraz eta gaztelaniaz egingo ditu inprimakiak, abisuak eta herritarrarentzako jakinarazpenak; (3) Baldintza hauek bete ezean edota baldintza teknikoek pleguan eskatutako hizkuntza-gaikuntzadun langileak jarri ezean dagokion zerbitzua betetzeko kalte-ordainak ordaindu beharra sortuko da eta, hala badagokio, kontratua deuseztatzea.

Zerbitzuen kontratuen baldintza pleguetan honako baldintza hauek txertatuko dira: (1) mantenimendu eta garbiketarako kontratuetan, oharrak, seinalizazioak eta errotulazioa euskaraz eta gaztelaniaz egiteko konpromisoa; (2) aseguru-zerbitzuen eta banku zerbitzuen kontratazioetan, euskararen erabilera merezimendu izango da eskainitako zerbitzuetan; (3) informatika programen kontratuetan, euskaraz eta gaztelaniaz egongo direla jasoko da.

Zerbitzu publikoen kudeaketarako kontratuetan:

Zerbitzuen kontratuetarako finkatutako “a” eta “b” puntuetako baldintzez gain, honako baldintzak txertatuko dira Zerbitzu publikoen kudeaketarako kontratuen baldintza teknikoek pleguetan: (1) esleipena jaso duenak zerbitzua euskaraz nahiz gaztelaniaz eskaintzeko konpromisoa hartuko du; (2) horrek ekarriko du errotulazioa, oharrak, seinalizazioak eta gainerako ekintzak euskaraz eta gaztelaniaz egin beharra.

Hornikuntza kontratuetan:

Zerbitzuen kontratuetarako finkatutako “a” eta “b” puntuetako baldintzez gain, honako baldintzak txertatuko dira hornikuntza kontratuen baldintza teknikoek pleguetan: (1) kontratazioaren objektua den materialak edo tresneriak duen testua, errotuluak edo argibideak, euskaraz eta gaztelaniaz egongo dira; (2) ordenadoreen, inprimagailuen edo fotokopiagailuen hornikuntza izanez gero, prestatuta egon beharko dute euskaraz eta gaztelaniaz lan egiteko edo ohar eta argibideak bi hizkuntzotan emateko.

Obra kontratuetan:

Zerbitzuen kontratuetarako finkatutako “a” eta “b” puntuetako baldintzez gain, honako baldintzak txertatuko dira obra kontratuen baldintza teknikoek pleguetan: (1) esleipena jaso duenak eraikinean edo instalakuntzaren barruan zein kanpoan oharrak, seinalizazioak eta errotulazioa euskaraz eta gaztelaniaz egiteko konpromisoa hartuko du, hizkuntza-gaien gainean eskumena duten erakundeek irizpideari jarraiki; (2) jendaurreko errotulazioa euskaraz nahiz gaztelaniaz egin beharko du.

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Aholkularitza-asistentzia kontratueta.

Zerbitzuen kontratuatarako finkatutako "a" eta "b" puntuetako baldintzez gain, honako baldintzak txertatuko dira aholkularitza-asistentzia kontratuen baldintza teknikoen pleguetan: (1) Administrazioak hala eskatuta, esleipena jaso duen enpresak argitaratutako liburuek aldizkariak eta, orokorrean, karteak eta argitalpen guztiek EAEko bi hizkuntza ofizialetan egon beharko dute. Idatzizko materiala ez ezik, komunikabideetan aireratzen diren mezu guztiek ere gaztelaniaz eta euskaraz egon beharko dute, hizkuntza-gaien gainean eskumena duten erakundearen irizpideari jarraiki; (2) Administrazioarako langileen prestakuntzarako eta trebakuntzarako kontratatzen diren irakasleen kasuan, funtzionarioen hizkuntza eskubideak bermatzeari begira, ikastaroa eurek aukeratzen duten hizkuntzan izango dutela ziurtatu beharko zaie; (3) esleipendunak kontratuaren ondoriozko idatzizko lanak (txostenak, azterlanak...) euskaraz eta gaztelaniaz zuzen egingo dituela bermatuko du, hizkuntza-gaien gainean eskumena duten erakundearen irizpideari jarraiki.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk

Adierazlea

Aurrekontua

Euskara Zerbitzua
Gainontzeko Sailak

Lehentasuna Altua

Epea

urtarrila

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen erabilera: auzogintza eta zerbitzugintza

Funtsezko Esparrua: Administrazioa

Neurria: Euskara administrazioan zerbitzu eta lan hizkuntza izango dela bermatu

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Agintariak ere euskalduntze programetan inplikatu

EKINTZAK

Deskribapena: Getxon gutxi dira euskaraz dakiten politikoak, euskaraz dakitenak, gainera, alderdi politiko jakin batzuetakoak dira eta, beraz, egoera ez da batere homogeneoa. Udaleko hizkuntza normalkuntzarako, gainera ezinbestekoa da politikoak inplikatzeko, izan ere, sarritan gertatzen da sail bateko arduradun politikoak euskara ez jakiteak arras baldintzatzea sail horretako lan hizkuntza, azkenean dena gazteleraz eman behar baitzaio. Horrez gain, langileentzako motibazioa ere izan daiteke kargu politikoak ere euskara ikasten ari direla ikustea. Hori dela eta politikoei euskara ikasteko duten aukerei buruzko informazioa eman behar zaie.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk

Adierazlea

Aurrekontua

Euskara Zerbitzua

Euskaltegiak

Lehentasuna

Altua

Epea

Urte osoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen erabilera: auzogintza eta zerbitzugintza

Funtsezko Esparrua: Administrazioa

Neurria: Euskara administrazioan zerbitzu eta lan hizkuntza izango dela bermatu

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Euskara Zerbitzuaren eginkizunaren arabera baliabideen beharrak neurtu

EKINTZAK

Deskribapena:

Hona hemen gaur egungo giza-baliabideak:

Hizkuntza Normalkuntzarako Teknikari (HNT) bat eta erdi.

Getxoko Udalaren lanpostuen zerrendan bi HNT agertzen diren arren, lanpostu hauetako bakarra dago beteta modu iraunkor batean. Lanpostu honetan bitarteko funtzionario bat dago. Beste lanpostuan, berriz, HNT bat dago 2002ko maiatzera arte lanaldi laburrean INEMekin izenpetutako hitzarmen baten bitartez.

Administraria.

Kultura saileko administrariak Euskara Zerbitzuarentzat ere lan egiten du.

Itzultzaile bat.

Itzultzailea ez dago Alkatetza eta Euskara Zerbitzuaren menpe, Idazkaritzaren menpe baizik. Honetaz gain, itzulpen gehienak enpresa pribatu betan bitartez bideratzen dira.

Getxoko Euskara Zerbitzura Euskararen Aholku Batzordearen arabera

Getxoko Euskara Zerbitzua Euskararen Aholku Batzordearen 2001eko abenduaren 20ko Batzorde Osoan Getxo bezalako udaletarako egindako giza-baliabide proposamenetik oso urrun dago. Proposamen horren arabera, Getxori (biztanle kopurua eta euskaldunen portzentajea kontuan harturik) bost langilek osatutako Euskara Zerbitzua legokioke:

2 Hizkuntza Normalkuntzarako Teknikari

Trebatzaile bat

Itzultzaile bat

Administrari bat.

Udal Sailak

Euskara Zerbitzua

Beste eragile batzuk

Euskaltegiak

Lehentasuna

Altua

Adierazlea

Epea

Berehalakoa

Aurrekontua

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen erabilera: auzogintza eta zerbitzugintza

Funtsezko Esparrua: Administrazioa

Neurria: Euskara administrazioan zerbitzu eta lan hizkuntza izango dela bermatu

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Euskara Zerbitzuaren betebeharren arabera normalizatzaillearen beharrak definitu

EKINTZAK

Deskribapena: Udalaren Euskara Zerbitzuak euskararen inguruko ekimena koordinatu, antolatu eta zuzendu behar du. Dena dela, lanaren esparruak zehaztu behar dira, eta zerbitzu horrek izan behar dituen helburu eta baliabideak definitu. Zerbitzu horren betebeharren artean ondokoak daude, besteak beste:

Udalaren hizkuntza politikaren plangintza.

Euskara Zerbitzuaren urteko egitasmoak prestatzea.

Euskara Zerbitzuaren aurrekontuak prestatu eta jarraitzea.

Hizkuntza prestakuntza eta aholkularitza: Derrigortasun daten kudeaketa eta betetze maila, hizkuntza prestakuntza zein trebakuntza saioen koordinazioa eta jarraipena.

Lan-jardun eta alorkako edukien garapena eta jarraipena aplikazio informatiko bidez.

Hizkuntza irizpideen lanketa, garapena eta jarraipena, horretarako izendatutako erantzuleekin batera.

Dinamizazio eta sentsibilizazio ekintzak garatzea eta jarraipena egitea. Hitzarmengintza lanak.

Jarraipen batzordeen kudeaketa eta batzorde honetarako txostenak prestatzea eta aurkezpenak egitea.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk

Adierazlea

Aurrekontua

Euskara Zerbitzua

Lehentasuna

Altua

Epea

Berehalakoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen erabilera: auzogintza eta zerbitzugintza

Funtsezko Esparrua: Administrazioa

Neurria: Euskara administrazioan zerbitzu eta lan hizkuntza izango dela bermatu

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Dirulaguntzak banatzeko deialdietan hizkuntza irizpideak ezarri

EKINTZAK

Deskribapena: Udalerriko hainbat erakunde eta eragilek udalaren dirulaguntzak jasotzen dituzte beren zereginak egiteko. Komenigarria litzateke dirulaguntza horiek emateko ere hizkuntza irizpideak ezartzea. Era berean, gauza ona litzateke udaleko zerbitzu guztiek ere irizpide horiek kontuan izatea eta beti ere irizpide finkoak izatea. Gutxieneko hizkuntza-irizpide gisa, dirulaguntza deialdi guztietan diruz lagundutako programa edo jardueraren ondorioz sortutako materialetan, egitarauetan, karteletan, testuetan, komunikazioetan eta agirietan euskara ere erabili beharra ezar daiteke. Hizkuntza merezimendu gisa baloratzeko dirulaguntza esleitzeko balorazio-irizpideen artean euskararen erabilerarena egon behar du, irizpide horren kuantifikazioa portzentajeetan jarrita, gainerako balorazio irizpideen modu berean. Bestalde ezarritako irizpideen jarraipena egiteko bideak abian jartzea komeni da.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk

Adierazlea

Aurrekontua

Euskara Zerbitzua
Gainerako sailak

Lehenasuna

Erabatekoa

Epea

Berehalakoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen erabilera: auzogintza eta zerbitzugintza

Funtsezko Esparrua: Administrazioa

Neurria: Euskara administrazioan zerbitzu eta lan hizkuntza izango dela bermatu

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Udalean Euskararen Erabilera Normalizatzeko Plana taxutu, onartu eta garatu

EKINTZAK

Deskribapena: Udaleko Hizkuntza Normalkuntzarako Teknikaria Udalaren Euskararen Erabilera Normalizatzeko planean lanean ari da; hona hemen aurreikusitako urratsak:

Komunikazio plana: Plana onartuko bada, lehenengo eta behin, udalean diharduten agente desberdinei aurkeztu eta berauen ekarpen eta kezkek jaso behar dira. Honetarako, proposamena agintari politikoei, langileei (sindikatuiei eta udal arlo desberdinei aurkeztu behar zaie.

HPSren (Hizkuntza Politikorako Sailburuordetza) berrikusketa eta gomendioak: HPSk ere dokumentua aztertu beharko luke eta, horren ostean, bere gomendio eta, halakorik balego, zuzenketak egin.

Onarpena Osoko Bilkuran: Plana martxan jartzeko Osoko Bilkurak onartu behar du.

Barne sozializazioa: Behin plana onartuz gero, planean zuzenean ala zeharka parte hartuko dutenei aurkeztu behar zaie.

Martxan jartzea: Plana praktikara eramaten hasteko garaia.

Udal Sailak		Beste eragile batzuk		Adierazlea	
Aurrekontua		Lehentasuna		Epea	
Euskara Zerbitzua		Erabatekoa		Berehalakoa	
Alkatetza					
Gobernu Batzordea					

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen erabilera: auzogintza eta zerbitzugintza

Funtsezko Esparrua: Administrazioa

Neurria: Euskara administrazioan zerbitzu eta lan hizkuntza izango dela bermatu

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Euskara Batzordea osatzea herriko ikastetxe, euskaltegi, eta elkarteekin batera

EKINTZAK

Deskribapena: Euskara Batzordeak baliabideak optimizatzeari begira, koordinatu egin beharko lituzke, batik bat, aisia, kirola, katekesia, kulturgintza eta familia jarraipenaren inguruko ekintza osagarriak. Batzordearen lana eragingarria izan dadin, osakera egokia bermatu behar da, eta herriko alderdi guztien partaidetza ziurtatu: ikastetxeak, euskaltegiak, elkarteak, (euskara, kultura, kirola, eliza etab.), merkataria etab.

Euskara batzordeak euskara sustatzeko egiten den jarduera ororen koordinatzaile eta bultzatzaile lana egingo du.

Getxon aisia, kirola eta kulturaren inguruan antolatzen diren ekimenen kopuru izugarri handiagatik hiru jarduera horietan azpi-batzordeak proposatuko genituzke: Aisialdi azpibatzordea, Kultura azpibatzordea eta Kirol azpibatzordea. Horrek lana erraztuko du, bestela denak batzorde bakar batean koordinatzeko zailtasunak egon baitaitezke.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk

Adierazlea

Aurrekontua

Euskara Zerbitzua

Euskaltegia, ikastetxeak, elkarteak

Lehentasuna

Erabatekoa

Epea

Berehalakoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen erabilera: auzogintza eta zerbitzugintza

Funtsezko Esparrua: Enpresa-mundua

Neurria: Merkataritzan euskararen erabilera areagotu

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Merkataritza eta ostalaritza euskalduntzeko egitasmoa abian ipini

EKINTZAK

Deskribapena: Lan-munduaz ari garela Getxoko egoera apur bat berezia dela esan behar dugu; herritar gehien gehienek udalerritik kanpo egiten dute lan, eta herrian bertan lan egiten duten biztanle gutxietatik gehiengo handi batek, alde handiz, zerbitzu sektorean egiten du lan. Getxon lan-mundua euskalduntzeak merkataritza eta ostalaritza euskalduntzea esan nahi du. Getxok 1.300 merkataritza establezimendu inguru ditu, eta diagnosian ikusi dugun bezala horien "Hizkuntza egoera" udalerrikoa bertakoa baino apur bat hobea dela ikusi dugu. 1995eko azterketa soziolinguistikoari jarraituz, tipologiaren arabera denden %8 erabat euskaldunak dira eta % 29an bada euskaldunik. Udalerrria bera euskararen ezagutzan nabarmen hobetu bada, pentsatzekoa da merkataritzaren egoerak ere hobera egin duela.

Esan bezala 1.300 merkataritza establezimendu daude eta hortaz ezinezkoa da denak besarkatzen dituen egitasmoa egitea lehenbiziko urterako, saioa egiteko aukeraketa egin beharrean aurkitzen gara. Euskararen erabilera izan dezakeen eraginagatik,alde batetik bereziki haur eta gazteei zuzendutako establezimenduek lehentasuna izango lukete: akademiak (50 baino gehiago), liburu-dendak (30 baino gehiago), gozoki dendak (30 baino gehiago), auto eskolak (10 inguru), kirol dendak (25 inguru), jostailu dendak (10), janari arinak ematen dituzten lekuak -pizzeriak, hamburgeseriak, ogitartekoak- (20 inguru) eta baita gazteak ibiltzen diren tabernak ere (zehaztugabea), ziberzentroak etab. Bestetik dagoeneko euskalduntze maila nabarmena duten eta egitasmoan parte hartu nahi luketen establezimenduak. Horiez gain, finantza-erakundeak egitasmoan sartzen saiatuko ginateke, batetik kopuruagatik (70 sukurtsal inguru) eta bestetik herritarrekin dituzten hartu-eman kopuruagatik.

Egindako aukeraketak nabarmen jaisten du establezimenduen kopurua, baina hala eta guztiz ere, oraindik ere, kopuru handi baten aurrean gaude, nahiz eta, jakina, denek ez duten egitasmoan parte hartuko. Egitasmorako SIADECOK diseinatutako metodologia lagungarria gerta dakiguke. Horren arabera, hiru kontzeptu dira nagusi:

- **AUTOINPLIKAZIOA:** Herritarrak beraiek bere borondatez eta komentzimenduz hizkuntza normalizazio prozesuan inplikatu behar dute. Oinarria aldeko borondatea eta motibazioa dira.
- **MAILAKETA:** Pertsona edo erakunde bakoitzaren egoera da oinarri eta egoera horren arabera planteatzen dira eskaintzak eta eskaerak Gainditu beharreko langa nork bere buruari paratuko dio, dendari bakoitzari eman ahal duena baino gehiago ez zaio eskatuko.
- **JARRAIKORTASUNA:** Ez da kanpaina bat, egitasmoa baizik. Egitasmoaren arrakastaren giltzarria jarraipena da, hain zuzen ere.

Kontzeptu horiek HITZARMEN batean gauzatu behar dira. Hitzarmena sinatzean establezimenduak hizkuntza normalizazio prozesuan inplikatu egiten da bere egoera soziolinguistikoaren araberrako konptomezu mailakatuak onartuz eta, beti ere, Euskara Zerbitzuaren geroko jarraipena onartuz.

Egitasmoaren lehenbiziko fasean PROPAGANDA KANPAINA HANDIA egin behar da, udal-aldizkari, herri-irritati eta baita egunkarien bidez, horrela, dendariei bisitak egiten hastean egitasmoak ez ditu sorpresan hartuko eta ez dute horren arrotz ikusiko. Propaganda kanpainarako: udalerrri osoan txartelak jartzea ere ona litzateke: "DENDAN ERE EUSKARAZ", "EROSKETAK EUSKARAZ"

"EUSKARA MERKATARITZARA" edo antzeko leloren batekin.

Ondoren telefono bidezko inkesta egin beharko litzateke merkataritzaren diagnosi arina egin aldera (esan baitugu, zerbitzu-mota jakin batzuez gain dagoeneko euskalduntze-egoera onean dauden establezimenduak ere egitasmoan sartzen saiatuko garela).

Datuak bildu ostean, egitasmoan parte hartzera deituko ditugunekin zerrenda osatuko genuke, eta bisitekin hasi.

LEHEN BISITA: lehen bisita establezimenduz-establezimendu egitasmoaren berri emateko da: egitasmoa bera zer den, zertarako den, zer eskaintzen den eta zer eskatzen. Eskaintza: egitasmoan parte hartzea, hizkuntza paisaia euskaratzeko doaneko itzulpen-lana, udalak euskara ikasteko antolatutako dituen ikastaroen baldintzak, etab.

Ikastaroen Baldintzak: diru-laguntzak ikastaroaren zatirik handiena estaltzea, helduen euskalduntze-alfabetatze lanean jarduera esparrukako taldeak osatzeko beharra ikusi da eta beraz, dendari eta ostalariei propio zuzendutako ikastaroak lirateke, merkataritzari zuzendutako ikastaro praktikoak izango lirateke, norberaren mailaren araberrako ikastaroak, ordu-kopuru ezberdineko ikastaroak eta ordutegi ezberdinetan, udaleko establezimenduen ordutegira ahalik eta gehien egokituz: udalerriko establezimendu gehienek goizeko hamarretan irekitzen dute eta eguerdian ordu bat eta erdietan

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

ixten; arratsalde, bostetan ireki eta zortziak arte izaten dira zabalik (dendak). Ostalaritza inguruko establezimenduek bestelako ordutegiak dituzte, eta kasuan kasu zer nolako aukerak dauden ikusi beharko litzateke.

Esan bezala lehen bisitarako dendariak propaganda kanpainaren erreferentzia izango dute eta bisitak ez ditu ustekabe harrapatuko. Garrantzitsua da ikus dezaten ez zaiela bete ezin dezaketen ezer eskatuko, egitasmo mailakaturik dela eta egungo egoeratik abiatuz, norberak erabakiko duela zein punturainoko konpromisoa nahi duen.

Lehen bisita honetan, datu-bilketa sakonagoa egingo da (telefono bidezkoa baino sakonagoa) langile bakoitzaren euskara maila, ahozko erabilera, idatzizkoa, hizkuntza paisaia, erabiltzen diren paperak (fakturak etab) jasoko dira eta udalerrian jarritako txarteltxoen lelo bera daraman txartel txikiagoa emango zaie dendariei. Bigarren bisitaldirako hitzordua ere antola daiteke.

BIGARREN BISITA: bigarren bisitarako lehenengoan hartutako dokumentazio euskaratua eramango zaie dendariei. Horrez gain, egitasmoan parte hartuko duten guztien zerrenda ere, establezimendu asko biltzen dituen egitasmoa dela ikus dezaten.

Udalak euskara ikasteko egiten duen eskaintzari erantzuna jasoko litzateke, zenbaterik hartuko duten parte etra horren arabera taldeak osatzeko.

Bisita horretan bestelako puntuak ere adostu beharko lirateke: aurrerantzean egiten den publizitatean, arian-arian euskara barneratzeko konpromisoak, bezeroarekiko lehen hitza euskaraz izaten saiatzeko konpromisoa, haur eta gazteekin batik bat..

Euskararen egoeraren arabera euskaldunak dauden dendetan egitasmoaren beraren txartelaz gain “HEMEN BADAIGU EUSKARAZ” leloa daramaten txartelak edo indikatiboak banatuko lirateke (ez baita gauza bera egitasmoan parte hartu edo euskaraz atenditzeko gai izatea).

KANPAINAREN NONDIK NORAKOAK PLAZARATU: herri-irratien bidez eta udal-aldizkarien bitartez, merkataritza euskaratzeko egitasmo osoaren berri eman: zenbaterik hartu duten parte, nola seinalatu diren. Argibideak eman, esaterako txartel bakoitzak zer esan nahi duen azalduz (egitasmoan parte hartzea edota euskaraz atenditzeko gai izatea) etab.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk
Aurrekontua

Adierazlea

Euskara Zerbitzua

Getxoko Salerosleen Alkartea

Lehentasuna

Altua

Epea

Bi urte

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen erabilera: auzogintza eta zerbitzugintza

Funtsezko Esparrua: Enpresa-mundua

Neurria: Merkataritzan euskararen erabilera areagotu

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Merkataritza eta ostalaritza euskalduntzeko saioak

EKINTZAK

Deskribapena: Aurreko ekintzan azaldu bezala gehiegi ziren Getxoko establezimenduak denei lehenbiziko egitasmo horretan parte hartzeko aukera emateko bezala. Hori dela eta Egitasmotik kanpo geratu diren establezimenduak ere euskarara erakartzeko saioak burutu eta hurrengo egitasmoan parte hartzera animatu. Establezimendu horiei Hizkuntza-paisaia euskaratzeko aukera eman eta Getxoko Salerosleen Alkartarekin batera aditzera eman egitasmoaren nondik norakoak, parte hartzea etab. Hori ere hurrengo egitasmoetarako animatze aldera.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk

Adierazlea

Aurrekontua

Euskara Zerbitzua

Getxoko Salerosleen Alkartea

Lehentasuna

Altua

Epea

Egitasmoarekin batera

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen erabilera: auzogintza eta zerbitzugintza

Funtsezko Esparrua: Teknologia berriak

Neurria: Teknologia berrien erabilera bultzatu

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Udal zentroetan teknologia berrietan oinarritutako produktu eta zerbitzuak eskaini

EKINTZAK

Deskribapena: Herritarrei aukera eman behar zaie Udaleko Kultur Etxeetan eta liburutegietan teknologia berrietan oinarriturik euskaraz dauden produktuak erabiltzeko. Getxoko Kultur Etxeetako erabiltzaile gehienak haur eta gazteak dira; hori dela eta lehentasuna eman behar zaie horiei zuzendutako materialei. Kultur Etxeak diru-partida eman behar luke merkatuan dauden produktuak aztertu eta liburutegiak hornitzeko aukeraketa bat egiteko. Aurrerantzean, materialak hartzeko orduan teknologia berrietan oinarritutako produktuei gero eta garrantzia handiagoa eman beharko litzaieke.

Kultur Etxeak Euskara Zerbitzuarekin batera KATALOGOA egin. Katalogo horretan batetik teknologia berrietan oinarritutako produktuek agertu behar dute, eta bestetik, Interneten dauden euskarazko web helbide interesgarrienak: horretarako Eusko Jaurlaritzako Hizkuntza Politikarako Sailburuordetzarekin eta Hezkuntza Sailarekin batera web helbideen zerrenda osatu beharko litzateke, katalogoari eransteko.

Katalogo hori ez da oso luzea izango eta, hortaz, erraza da udalerriko etxeetara postaz bidaltzea. Kultur Etxeak hilean behin ekitaldien berri emateko papertxoa postaz bidaltzen du eta horrekin batera bidal liteke.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk

Adierazlea

Aurrekontua

Euskara Zerbitzua
Kultur Etxea

Hizkuntza Politikarako Sailburuordetza
Hezkuntza Saila

Lehentasuna Altua

Epea

Urtarrila

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen erabilera: auzogintza eta zerbitzugintza

Funtsezko Esparrua: Teknologia berriak

Neurria: Teknologia berrien erabilera bultzatu

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Euskara zerbitzuaren web orrialdea

EKINTZAK

Deskribapena: www.getxo.net dugu udaleko web orria. Bertan, besteak beste, badago Euskara Zerbitzuaren gaineko informazioa. Informazio hori estatikoa da eta, beraz, behin sartuta orriak ez du inolako jakinmina sortzen hurrengo aldi batean berriz sartzeko, hau da, erabat estatikoa da. Eta web orrien helburua justu kontrakoa da, hau da, beti ere informazio eguneratua eta zerbitzu dinamikoak eskaintzea. Hori dela eta, garrantzitsua litzateke Euskara Zerbitzuaren web orrialdea egitea: www.getxoeuskaraz.net

EDUKIAK:

1.-Udalerriko datuak euskararen gainean: II.Soziolinguistikazko mapatik hartutako datuak: euskara ezagutza, auzoka, adinaren arabera, etab. Burututako kale neurketen emaitzak, matrikulazioaren datuak ereduak, 2001eko zentzuko datuak erabiliz informazio eguneratua etab.

2.- Euskara Zerbitzuaren egitasmoak: “Merkataritzan euskaraz kanpaina”, “Errotulazio diru-laguntza”, “Euskaltegirako diru-laguntzak”, “Familia bidezko jarraipenerako zerbitzuak” etab

3.- Euskararen Agenda (geroko ekintzetan azalduko)

4.- Euskara lantzeko tresnak: -XUXEN II zuzentzaile ortografikoa

-Elhuyar eta 3.000 hiztegiak

-Euskara lantzeko programa bereziak

Web orriak euskararen munduarekin harremana duten bestelako web-orriekiko linkak ere izan beharko lituzke: www.euskadi.net/euskara, HABE, AEK, IVAP etab.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk
Aurrekontua

Adierazlea

Euskara Zerbitzua

Lehentasuna

Altua

Epea

Urtarrila

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen erabilera: auzogintza eta zerbitzugintza

Funtsezko Esparrua: Teknologia berriak

Neurria: Teknologia berrien erabilera bultzatu

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Udalak eta udalerriko elkarteek eta herritarrek Interneten duten edo jartzekoa duten informazioa euskaraz ere egoteko laguntza teknikoa eta diruzkoa eskaini

EKINTZAK

Deskribapena: Gero eta erakunde, enpresa eta elkarte gehiago ari dira Interneten bidez zerbitzuak eta informazioa eskaintzen. Informazio eta zerbitzu horiek euskaraz ere egoteko laguntza eskaini beharko litzateke: laguntza teknikoa (itzulpen zerbitzua) eta diru-laguntza: web orrialdearen ehuneko bat ordaindu (ehunekoa euskarari eginiko tratamenduaren arabera zehaztuko litzateke).

Udal Sailak

Beste eragile batzuk
Aurrekontua

Adierazlea

Euskara Zerbitzua

Lehentasuna

Altua

Epea

Urtarrila

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen erabilera: auzogintza eta zerbitzugintza

Funtsezko Esparrua: Aisia

Neurria: Aisialdian lanean diharduten talde indartsuekin zein aisialdiko begirale eta zuzendarien prestakuntzan ari diren eskolekin arlo honetan ere euskararen erabilera areagotzeko lan egin

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Udaleko euskarazko aisialdi ekintzak modu koordinatuan garatzeko Aisia azpibatzaordea eratu

EKINTZAK

Deskribapena: Udalaren tamainagatik eta izaeragatik asko dira antolatzen diren aisialdi ekintzak. Horietako asko elkarrekin ezberdinekin antolatutako antzeko ekintzak, eta horietatik batzuk urteko garai bertsuan. Hori dela eta dauden baliabideak optimizatzeko aldera aisialdi taldeen koordinazioa bideratu behar da. Udalak urteko aisialdi plangintza burutzen duenean elkarrekin partaidetza eta inplikazioa ezinbestekoa da. Aisialdi azpibatzaordea osatu beharko litzateke koordinazioa errazte aldera. Horrela, aisialdiaren hutsuneak bete eta indarguneak sendotzeko proiektu bateratuak egin daitezke. Inguruko udalerriekin eta Bilbo hiriarekin harremanetan jarritz, aisialdiaren hutsuneak detektatu (adin-talde jakin batzuei zuzendutako ekintzetan hutsuneak, edota jardura jakin baten gainekoak) eta konponbiderako proposamenak egin daitezke. Interbentzioarako planean arreta handia jarri beharko da haur eta gazteei zuzendutako aisialdi-eskaintzan.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk

Adierazlea

Aurrekontua

Kultura saila
Euskara Zerbitzua

Aisialdi taldeak

Lehentasuna Altua

Epea

Urte osoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen erabilera: auzogintza eta zerbitzugintza

Funtsezko Esparrua: Aisia

Neurria: Aisialdian lanean diharduten talde indartsuekin zein aisialdiko begirale eta zuzendarien prestakuntzan ari diren eskolekin arlo honetan ere euskararen erabilera areagotzeko lan egin

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Udaleko euskarazko aisialdi eskaintzaren berri eman

EKINTZAK

Deskribapena: Handia da udalean aisialdi eskaintza, baina jarduera horietan talde bakoitzak bere bidetik jotzen du, bai ekintzak antolatzeko orduan, bai propaganda egiteko moduan etab. Aurreko ekintzan aipatutako Aisialdi azpibatzerdeak udalarekin batera aisialdi eskaintza biltzen duen programa egitea eta herritarrei banatzea ezinbestekoa da. Aurreko ekintzan inguruko herriei harremanak izatea komenigarria litzatekeela aipatu da, harreman horien ondorioz eskualde osorako aisialdi programa bateratuak eratu daitezke, aisialdi eskaintza zabaltze aldera. Programa hori beste AGENDA osatuago batean txertatzekoa da, Aisia, Kirola eta Kulturgintzaren Agendan, hain zuzen.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk
Aurrekontua

Adierazlea

Kultura saila
Euskara Zerbitzua

Aisialdi taldeak

Lehenetasuna

Altua

Epea

Urte osoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen erabilera: auzogintza eta zerbitzugintza

Funtsezko Esparrua: Aisia

Neurria: Aisialdian lanean diharduten talde indartsuekin zein aisialdiko begirale eta zuzendarien prestaKuntzan ari diren eskolekin arlo honetan ere euskararen erabilera areagotzeko lan egin

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Aisialdi taldeek erabiltzen dituzten materiala euskaraz izateko diru-laguntza

EKINTZAK

Deskribapena: Aisialdiko taldeek material ugari erabiltzen dute (mahai-jokoak, horietarako jarraibideak etab.) , eta horretatik gehiena gazteleraz dago, kasu batzuetan gazteleraz askoz eskaintza handiagoa dagoelako eta besteetan horrelako materialik oraindik ez dagoelako euskaraz. Horrelako materialak lortzeko (dauden kasuetan) edo bestela euskaratzeko edo euskaraz sortzeko diru-laguntzak ematea komenigarria litzateke: bekak antolatu, diru-laguntza deialdiak egin etab. Beraz, komenigarria litzateke une honetan euskaraz dagoen eskaintza zein den jakitea, horretarako Eusko Jaurlaritzarekin eta Foru Aldundiekin elkarlanean aritzea ezinbestekoa da. Euskaratutako edota euskaraz sortutako materialen berri (eta baita dagoeneko kaleratu diren eta horren ezagunak ez diren produktuak) emateaz Aisialdi azpibatzerdea arduratuko litzateke.

Udalak berak emandako laguntzez gain, Aisialdi taldeei Eusko Jaurlaritzak eta Foru Aldundiak ematen dituzten diru-laguntzen berri ere eman beharko litzaieke.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk
Aurrekontua

Adierazlea

Kultura saila
Euskara Zerbitzua

Aisialdi taldeak
Hizkuntza Politikarako Sailburuordetza
Foru alduandia

Lehentasuna Altua

Epea

iraila

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen erabilera: auzogintza eta zerbitzugintza

Funtsezko Esparrua: Aisia

Neurria: Aisialdian lanean diharduten talde indartsuekin zein aisialdiko begirale eta zuzendarien prestaKuntzan ari diren eskolekin arlo honetan ere euskararen erabilera areagotzeko lan egin

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Euskaraz dakiten aisialdirako begiraleen lan poltsa osatu, ez dakitenei euskara ikastaroak eskaini

EKINTZAK

Deskribapena: Aisialdi azpibatzaordeak udalarekin batera hizkuntza-gaitasuna duten begiraleen zerrenda osatuko du. Lan-poltsa horretan euskaraz ez dakiten arren euskara ikasten ari direnak ere agertuko lirateke. Dena den, udalak antolatutako aisialdi ekintzetarako lehentasun osoa izango lukete euskaraz badakitenak, baina ikasten ari direnak lan-poltsan sartzea garrantzitsua da, motibaziorako eta egiten ari diren ahalegina nolabait saritzeko. Euskalduntze-alfabetatzearen gaineko ekintzetan aipatu bezala jarduera-esparrukako ikastaroak antolatzea ezinbestekoa da, begiraleei propio zuzendutako ikastaroak eskaintzeak lehentasuna izan beharko luke.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk

Adierazlea

Kultura saila
Euskara Zerbitzua

Aisialdi taldeak
Euskaltegiak

Aurrekontua
Lehentasuna Altua

Epea

iraila

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen erabilera: auzogintza eta zerbitzugintza

Funtsezko Esparrua: Aisia

Neurria: Aisialdian lanean diharduten talde indartsuekin zein aisialdiko begirale eta zuzendarien prestakuntzan ari diren eskolekin arlo honetan ere euskararen erabilera areagotzeko lan egin

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: OLGETAN euskaraz jolasteko egitasmoa

EKINTZAK

Deskribapena: Egitasmo honen helburua haur eta gaztetxoei zuzendutako ekintzetan euskarazko eskaintza zabala izatea da. Batetik jolasaren ildokoak: haur-jolasak, mahai-jokoak, abestiak, lehiaketak (txisteak, ipuinak, marrazkiak...) . Ekintza horiek Kultur Etxean edo Ludotekan egitekoak dira. Horien bidez, haur eta gaztetxoen artean lagun arteko harremanetan euskararen erabilera sustatzea da asmoa.

Bestetik tailer-ikastaroak: azken horien bitartez haur eta gaztetxoen intereseko ekintza berriak euskaraz hartzeko aukera ematen da. Haur eta gazteei zuzendutakoak honakoak izan daitezke: esku lanari loturikoak (buztina, txotxongiloak...) sormenari loturikoak (komikigintza, marrazketa, ipuin-kontaketa, idazketa lantzeko tailerra...), ikus-entzunezkoak eta teknologia berriak (argazkigintza, bideogintza, informatika...), euskal tradizioari loturikoak (bertsogintza, euskal kantu zaharrak, trikitixa, euskal dantzak...)

Horien guztien inguruan, erakusketak eta lehiaketak antola daitezke.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk

Adierazlea

Kultura saila
Euskara Zerbitzua

Aisialdi taldeak

Aurrekontua
Lehenetasuna

Erabatekoa

Epea

urte osoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen erabilera: auzogintza eta zerbitzugintza

Funtsezko Esparrua: Aisia

Neurria: Aisialdian lanean diharduten talde indartsuekin zein aisialdiko begirale eta zuzendarien prestakuntzan ari diren eskolekin arlo honetan ere euskararen erabilera areagotzeko lan egin

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Udalak antolatutako Ikastaro-tailerrak euskaraz eskaini eta bestelakoek antolatutakoetan hizkuntza-irizpideak ezarri

EKINTZAK

Deskribapena: Asko dira udalak antolatzen dituen tailer-ikastaroak eta horietan ere hizkuntza-irizpideak finkatu beharko lirateke, besteak beste, tailer-ikastaro bakoitzeko talde bat behinztatu euskaraz sortzea. Bestalde, euskaraz besterik antolatzen ez diren tailerrak ere eskaintzea interesgarria litzateke, motibazioa pizteko, izan ere, ia-euskaldunek horrelakoetan erdarazko ikastaroetan izena-emateko joera dute, eta zenbait ikastaro euskaraz besterik ez eskaintzea motibazioa izan daiteke horientzat.

Bestalde udalak antolatzen ez dituen ikastaroen antolatzailerekin hizkuntza-irizpideak ezartzeko hitzarmenak egitea komenigarria litzateke, eta horiei emandako diru-laguntzetan ere hizkuntza-irizpideak kontuan hartzea.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk
Aurrekontua

Adierazlea

Euskara Zerbitzua
Kultura

Aisialdi taldeak

Lehentasuna Altua

Epea

Urte osoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen erabilera: auzogintza eta zerbitzugintza

Funtsezko Esparrua: Aisia

Neurria: Aisialdian lanean diharduten talde indartsuekin zein aisialdiko begirale eta zuzendarien prestakuntzan ari diren eskolekin arlo honetan ere euskararen erabilera areagotzeko lan egin

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Eskualdeko aisialdi, kirol eta kultura jardueren hilabeteko agenda osatu eta aditzera eman

EKINTZAK

Deskribapena: Udalak inguruko udalekin batera eskualdeko aisialdi, kirol eta kultura jardueren hilabeteko agenda osatu beharko luke. Horretarako Aisialdi, Kirol eta Kultura azpibatzordeetako lankidetzak beharrezkoa da. Agenda Getxoko udalak hilero banatu beharko luke eta Interneten Udaleko web gunean eta baita Euskara Zerbitzuaren orrialdean sartu beharko litzateke.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk
Aurrekontua

Adierazlea

Euskara Zerbitzua
Kultura

Aipatu azpibazordeak

Lehentasuna Altua

Epea

Urte osoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen erabilera: auzogintza eta zerbitzugintza

Funtsezko Esparrua: Kirola

Neurria: Udalerrietan kirol arloa euskaldundu

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Kirol azpibatzerdea eratu, udaleko kirol ekintzak modu koordinatuan garatuz

EKINTZAK

Deskribapena: Getxon 50 kirol-talde eta elkarte inguru daude eta udalean hamaika kirol jarduera antolatzen dira urte barruan. Kirol arloan, elkarteok, ikastetxeak, kiroldegia eta udala bera dabilta, eta horien guztien arteko elkarlana beharrezkoa da kirol ekintzak modu koordinatuan garatzeko. Hori dela eta udalak kirol azpibatzerdea antolatu beharko luke. Udaleko urteko planifikazioa egiteko orduan elkarte horien partaidetza eta inplikazioa ezinbestekoa da. Behin azpibatzerdea eratuta hizkuntza-irizpideak finkatzea errazagoa izango da, horrela ikastaroetan, entrenamenduetan, materialean, kontratazioetan minimo batzuk hitzartu daitezke. Horrelakoetan lehentasuna izango dute haur eta gazteei zuzendutakoak, baina helduei eta adinekoei zuzendutako jardueretan ere euskararen presentzia ziurtatzea ezinbestekoa da.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk
Aurrekontua

Adierazlea

Euskara Zerbitzua
Kirol saila

Kirol talde eta elkarteak

Lehentasuna Altua

Epea

Urte osoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen erabilera: auzogintza eta zerbitzugintza

Funtsezko Esparrua: Kirola

Neurria: Udalerrietan kirol arloa euskaldundu

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Kirol-ikastaroetan euskarazko taldeak sortu

EKINTZAK

Deskribapena: Getxok kirolerako azpiegitura garrantzitsua du, FADURA udal kiroldegia, inguruko udalerrietako jendea ere erakartzen duena,. Bertan, mota guztietako kirol-ikastaroak antolatzen dira: igeriketa, gimnasia, aerobika, etab. Ikastaroetara joaten direnen gehienak haur eta gazteak dira, beraz, ikastaro horietan bereziki hizkuntza-irizpideak kontuan hartu beharko lirateke. Ikastaroetan izena ematen dutenen kopuru handia dela eta ikastaro mota bakoitzeko talde bat behintzat euskaraz izatea. Ez hain gazteei zuzendutako ikastaroetan ere euskara arian-arian sartzea komenigarria litzateke (aerobikean, esaterako) .

Udal Sailak

Beste eragile batzuk
Aurrekontua

Adierazlea

Euskara Zerbitzua
Kirol saila

Lehentasuna Erabatekoa

Epea

Urte osoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen erabilera: auzogintza eta zerbitzugintza

Funtsezko Esparrua: Kirola

Neurria: Udalerrietan kirol arloa euskaldundu

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Kontratazioetan hizkuntza-irizpideak kontuan hartu

EKINTZAK

Deskribapena: Udalak hizkuntza-irizpideak kontuan izan behar ditu kirol-monitoreak kontratatzeko orduan. Horretarako lan-poltsa osatu beharko litzateke. Lan-poltsan, bai euskaraz dakiten monitoreak, bai euskara ikasten ari direnak egongo lirateke. Euskara ikasten ari direnak ere lan-poltsan sartzea motibazioa izan daiteke, bai jendea ikasten animatzeko, bai ikasten ari direnak nolabait saritzeko. Kontratazioetarako lehentasuna izango lukete euskaraz badakitenek, eta ostean ikasten ari direnek. Udalak euskaltegiarekin batera monitoreentzako ikastaroak antolatu beharko lituzke.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk

Adierazlea

Aurrekontua

Euskara Zerbitzua
Kirol saila

Udal Euskaltegia

Lehentasuna Erabatekoa

Epea

Urte osoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen erabilera: auzogintza eta zerbitzugintza

Funtsezko Esparrua: Kirola

Neurria: Udalerrietan kirol arloa euskaldundu

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Jendaurreko kirol-jardueretan euskararen presentzia bermatzeko hizkuntza-irizpideak ezarri

EKINTZAK

Deskribapena: Esan bezala asko dira udalerrian antolatzen diren jendaurreko kirol ekitaldiak, horietako batzuk nazioartekoak eta estatu mailakoak eta, beraz, Euskal Herri osoko jendea erakartzen dituztenak. Horietan euskararen erabilea bermatzeko hizkuntza-irizpideak ezarri behar dira, hau da, elkarteek edota udalak antolatutako programa jardueraren ondorioz sortutako materialetan, seinalizazioetan, egitarauetan, karteletan, testuetan, komunikazioetan eta agirietan euskara erabil dadin. Idatzizkoak ez ezik kirol jardueretan aireratzen diren ahozko mezu guztietan ere euskararen erabilera bermatuko da.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk

Adierazlea

Aurrekontua

Euskara Zerbitzua
Kirol saila

Kirol elkarteak, federazioak, klubak

Lehentasuna

Erabatekoa

Epea

Urte osoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen erabilera: auzogintza eta zerbitzugintza

Funtsezko Esparrua: Erlijioa

Neurria: Eliz inguruko jardunetan euskararen erabilera bultzatzeko ahalik eta bateratsuen jokatzeko eskatu elizbarrutiei

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Katekesia euskaraz ere eskaini

EKINTZAK

Deskribapena: Getxok azaldu bezala bost auzo ditu eta denetan dira elizak (10 eliza inguru), azaldu dugun moduan udalerriko egoera soziolinguistikoa oso bestelakoa da eta hemen auzoen araberako proposamena egin beharko genuke. Negurin eta Areetan, euskarak pisu gutxien duen auzoetan, katekesia euskaraz ere bermatu beharra dago, bereziki euskal eredueta doazen haurrei, hizkuntzaren aldetik eskolaz kanpoko jardueretan ere jarraipena izateko.

Algorta, Erromo eta Andra Mariko elizetan, aspalditik daude katekesirako euskarazko taldeak, eta hor, bermatu barik indartu behar genituzke euskara taldeok. Udalak, besteak beste, bere balabideak erabil ditzake euskaraz egiteko aukeraren berri emateko eta euskal eredueta doazen haurren gurasoei jakinarazteko.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk

Adierazlea

Aurrekontua

Euskara Zerbitzua

Eliz-arduradunak

Lehentasuna

Altua

Epea

iraila

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen elikadura

Funtsezko Esparrua: Corpus plangintza eta euskararen kalitatea

Neurria: Irakasleen etengabeko prestakuntza

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Euskara hobetzeko irakasleen mintegiak

EKINTZAK

Deskribapena: Asko dira euskaraz irakasteko gaitasun maila dutela urte piloa egiaztatu zutenak, eta geroztik ez dira gutxi Euskaltzaindiak Euskararen batasunerako hartutako erabakiak. Hori konpontze aldera “Euskara hobetzeko mintegiak” antolatu beharko lirateke ikastetxeetan bertan. Helburua: Euskaraz ahozkotasanaren eraginez burutzen diren akatsik ohikoenak identifikatu eta zuzentzea eta Euskaltzaindiaren arauak ezagutaraztea. Ikastetxeek Eusko Jaurlaritzako Hezkuntza Sailarekin batera abian duten Hizkuntza Normalkuntzarako Programaren barruan txertatutako saioa litzateke eta , hortaz, mintegion arduraduna ikastetxeko Hizkuntza Normalkuntzarako Arduradun Teknikoa izan daiteke. Inolako Normalkuntza Programatan sarturik ez dauden ikastetxeen kasuan, udal euskaltegiarekin hitzarmena sinatzea komenigarria litzateke.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk
Aurrekontua

Adierazlea

Euskara Zerbitzua
Hezkuntza saila

Ikastetxeak
Euskaltegiak

Lehentasuna

Erabatekoa

Epea

Ikasturte osoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen elikadura

Funtsezko Esparrua: Corpus plangintza eta euskararen kalitatea

Neurria: Hizkuntza-paisaia ugaltu eta txukundu eta berbazko euskal kultur produkzioak ere landu

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Toponimoak eta herriko ageriko hizkuntza-paisaia normalizatu Euskaltzaindiarekin bat etorriz

EKINTZAK

Deskribapena: Udalerriko toponimia oraindik ere normalizatu gabe dago. Hori normalizatzeko, udalak beka bat eman beharko luke, azterketa egin, lanaren jarraipenerako Euskaltzaindiaren Toponimia Batzordearekin hitzarmena egin.

Bestalde, irizpideak ezarri behar ditu udalak udalerriko ageriko errotuluetan, irudi korporatiboan, kale izenetan nahiz kale-bideetako seinale eta iragarpenetan euskara ere erabiltzeko. Euskararen erabilera ez ezik euskararen nolakotasuna, hau da, kalitatea ere zaindu behar da. Hau da, bat etorri behar du Euskaltzaindiak emandako erabakiekin. Oraingo hizkuntza-paisaia berraztertu, eta hala behar izanez gero, elebitan jarri, eta euskarazkoa txukundu.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk

Adierazlea

Aurrekontua

Lehentasuna Altua

Epea

Urte osoa

Euskara Zerbitzua

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen elikadura

Funtsezko Esparrua: Corpus plangintza eta euskararen kalitatea

Neurria: Hizkuntza-paisaia ugaltu eta txukundu eta berbazko euskal kultur produkzioak ere landu

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Hizkuntza ondarea gordetzeko eta zabaltzeko ekintzetarako laguntza eskaini

EKINTZAK

Deskribapena: Getxoko euskaldun gehienak irakaskuntzaren bidez euskaldundu dira, oso gutxi dira, beraz, euskara familiaren bidez jaso dutenak, eta are gutxiago oraindik Getxoko euskara jaso dutenak familiarengandik. Getxoko euskara oso jende gutxik hitz egiten du eta ondare hori gorde eta zabaltzeko ahalegina egin beharko luke udalak. Horretarako beka bat atera beharko luke, materiala grabatu eta gordetzeko eta horrekin dialektologia azterketa egin eta argitaratzeko. Dialektologia azterketa hori Euskara Zerbitzuaren Interneteko orrian eskuragarri jarri beharko litzateke.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk
Aurrekontua

Adierazlea

Euskara Zerbitzua

Lehentasuna

Erabatekoa

Epea

Urte osoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen elikadura

Funtsezko Esparrua: Komunikabideak

Neurria: Toki mailako euskarazko komunikabideak sustatu eta landu

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Eskualde edo herri mailako komunikabidetan euskararen erabilera bultzatzearren, laguntzak emateko irizpideak finkatu eta horren arabera esleitu dirulaguntzak

EKINTZAK

Deskribapena: Herri mailan erdaraz ari diren komunikabideetan euskararen presentzia sustatzeko dirulaguntzak bidera daitezke, euskararen sustapenean, garapenean eta normalizazioan izan dezaken eragina dela eta. Bestalde, dirulaguntzak esleitzeko orduan irizpideak ezarri beharko lirateke (horien artean hizkuntzazkoak ere bai, jakina): proiektuaren gutxieneko autofinantziaketa maila, hartzailearen tipologia, bideragarritasuna, autofinantziaketa handitzeko ekimenak, irakurleak edota ikus-entzule berriak erakartzeko ekimenak, aldizkariaren inguruko produktu berrien originaltasuna, maiztasuna, orrialde kopurua, euskarazko saioen kopurua, etab. Bereziki haur eta gazteei zuzendutako berrietan edota saioetan euskararen presentzia nabarmentzea izango litzateke interesgarriena.

Kantitateaz gain, baina, kalitatea zaintzeak ere berebiziko garrantzia du, hau da, erredakzioetan zuzentzaileak egotea edota testu orrazketak egiteko harremanak izatea zuzentzailearen batekin. Bestalde, euskarazko komunikabidetan euskalkiari tartetxoa, behintzat, eskaintzea komenigarria litzateke.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk
Aurrekontua

Adierazlea

Euskara Zerbitzua
Kultura saila

Komunikabideak

Lehentasuna Erabatekoa

Epea

Urte osoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen elikadura

Funtsezko Esparrua: Komunikabideak

Neurria: Toki mailako euskarazko komunikabideak sustatu eta landu

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Komunikabideak euskarazko kultur, aisialdi eta kirol berriemaile eta partaide bihurtu

EKINTZAK

Deskribapena: Aurreko jarduera esparruetan aipatutako agendako edukiak komunikabideen bidez ere zabaltu beharko litzateke. Hau da, herriko komunikabideak euskarazko kultur, aisialdi eta kirol ekitaldien berri emateko eta dinamizatzeko tresna gisa erabiliko dira. Horrela, udalak bidera dezake herriko hainbat ekintzatan bertako komunikabideek nolabaiteko protagonismoa izatea.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk

Adierazlea

Aurrekontua

Euskara Zerbitzua
Kultura saila

Komunikabideak

Lehenetsuna Altua

Epea

Urte osoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen elikadura

Funtsezko Esparrua: Liburugintza

Neurria: Irakurzaletasuna bultzatu, orain arte baino arreta handiagoa jarritz erosle eta irakurleengan.

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Udal liburutegiak era egokian hornitu, ezagutzera eman eta euskal materialen erabilera sustatu bertan

EKINTZAK

Deskribapena: Udalaren menpeko liburutegiek liburu, aldizkari eta artxibo fondo interesgarria du esan bezala. Kultur Etxeak fondoaren azterketa eta balorazioa egin beharko luke, euskarazko eskaintza neurtze aldera, azterketaren arabera neurriak hartu beharko lirateke aurrerantzean, hau da, hileroko egiten diren eskarrietan euskarazko materialek gero eta garrantzi handiagoa izatea (ez bakarrik liburu eta aldizkariak, baita teknologia berrietan oinarritutako materialak ere) .
Esan bezala liburutegiak etengabe ari dira materialak eskatzen eta, hortaz, liburutegiotara heldu-berrien zerrenda prestatu eta erabiltzaileei helarazi beharko litzateke .

Udal Sailak

Beste eragile batzuk
Aurrekontua

Adierazlea

Euskara Zerbitzua
Kultura saila

Lehentasuna Altua

Epea

Urte osoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen elikadura

Funtsezko Esparrua: Liburugintza

Neurria: Irakurzaletasuna bultzatu, orain arte baino arreta handiagoa jarritz erosle eta irakurleengan.

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Irakurzaletasuna sustatzeko urteko programazioa definitu eta aditzera eman

EKINTZAK

Deskribapena: Udalak urte osoko programazioa definitu beharko luke eta hori aditzear eman herri-komunikabideen bitartez:

KULTUR ETXEETAKO ESKAINTZA: Kanpainen bidez Kultur Etxearen eskaintza azaldu, herritarrek fondoak ezagutu eta liburuak maileguan hartzera animatzeko.

UDAKO KALEKO LIBURUTEGIAK: Udan liburuak herriko plazarik garrantzitsuenetan eskaintzea. Eskaintza hori, batez ere, haur eta gazteei zuzenduta dago eta irakurmenera modu ludiko batean hurbiltzea dute helburu.

LIBURUAREN HILABETEA: urtero hilabete liburuari dedikatzea, udalerriko plazetan eskaintza zein den azalduz: udalerriko liburu dendeekin batera liburuaren azokatxoak antolatzea.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk

Adierazlea

Aurrekontua

Euskara Zerbitzua
Kultura saila

Lehentasuna Altua

Epea

Urte osoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen elikadura

Funtsezko Esparrua: Liburugintza

Neurria: Irakurzaletasuna bultzatu, orain arte baino arreta handiagoa jarritz erosle eta irakurleengan.

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Euskal literaturaren inguruko elkarteekin (idazleak, editoreak, itzultzaileak) harremanetan jarri eta urteko programa definitu

EKINTZAK

Deskribapena: Euskal literatura herritarrengana hurbiltzeko asmoz, literaturaren inguruko sektore estrategikoekin (Euskal Idazleen Elkartea, Euskal Editoreen Elkartea, EIZIE, ...) ekintzak bidera ditzake udalak. Ekintza horiek udaleko kultur gunetan (liburutegiak, kultur etxeak, ludotekak...) antola daitezke. Honako ekintza hauek proposatzen dira: hitzaldiak, idazmen eta irakurketa tailerrak, idazleekin solasaldiak, elkarrizketak, mahai-inguruak, ipuin-kontalariak, liburu-sinaketak ... Ekintza horiek adin-tarte ezberdinei egokituko zaizkie.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk
Aurrekontua

Adierazlea

Euskara Zerbitzua
Kultura saila

Euskararen Alorreko Elkarteak

Lehentasuna Altua

Epea

Urte osoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen elikadura

Funtsezko Esparrua: Publizitatea

Neurria: Herri erakundeak euskarazko publizitatearen alde jarri, publizitate prozesuko eragileen ondoan.

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Merkataritza euskaratzeko egitasmoaren barruan, publizitatea euskaraz egitearen aldeko sentsibilizazioan lan egin sektoreetako elkarteekin

EKINTZAK

Deskribapena: Getxon oso gutxi dira publizitatea euskaraz egiten dutenak, ikusi bezala alderdi politikoen publizitateaz gain, bestelakoa, hau da merkataritza establezimenduek egindakoa erdara hutsean izaten da, salbuespenak salbuespen (jaietan egiten den publizitatean, esaterako euskararen presentzia nabarmen handiagoa da). Dena den euskaraz dakien bezeria potentzialaren taldea gero eta handiagoa da eta publizitatea euskaraz egitea ere errentagarriagoa izaten hasia da, batik bat, haur eta gazteei zuzendutako produktuetarako (adin talde horietan gehiengo handia euskalduna baita). Hori dela eta publizitatea euskaraz egitearen aldeko sustapen-lana egin behar du udalak. Sentsibilizazio lan horretan sektoreetako eragileengan eragin beharko da eta ikustarazi beharko zaie euskaraz ere iragartzeak balio erantsia eskaintzen diola saldu beharreko produktuari. Udalak, baliabideak eskaini ditzake horretarako: itzulpen lanak etab.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk
Aurrekontua

Adierazlea

Euskara Zerbitzua
Ekonomia saila

Getxoko Salerosleen Alkartea

Lehentasuna Altua

Epea

Bi urte

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen elikadura

Funtsezko Esparrua: Publizitatea

Neurria: Herri erakundeak euskarazko publizitatearen alde jarri, publizitate prozesuko eragileen ondoan.

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Errotulazioa euskaratzeko diru-laguntza kaleratu eta indartu

EKINTZAK

Deskribapena: Udalak errotulazioa euskaraz egiteko diru-laguntza deialdia kaleratzen du urtero. Azken urteetan diru-laguntza deialdi horretara aurkeztu diren merkataritza establezimenduak gutxi izan dira eskabideak. Merkatarien artean ez da oso ezaguna izan udalaren diru-laguntza deialdi hori eta beraz, ezinbestekoa da indartzea eta merkatarien artean aditzera ematea. Horretarako Merkataritza euskaratzeko egitasmoarekin batera horren gaineko informazioa eman dezake udalak, herri-komunikabideak ere erabil litezke eskabideak aurkezteko epea hasi baino lehen.

DIRU-LAGUNTZA DEIALDIA: Euskara hutsean egindako errotuluen %50 ordaintzen du diru-laguntzak. Ele bitan egiten diren errotuluetakoko ere %30eko diru-laguntza ematen da, baldintza batzuk betez gero.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk
Aurrekontua

Adierazlea

Euskara Zerbitzua
Ekonomia saila

Getxoko Salerosleen Alkartea

Lehentasuna Altua

Epea

Bi urte

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen elikadura

Funtsezko Esparrua: Kulturgintza

Neurria: Euskararen eta euskal kulturaren erabilera bultzatu

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Kultura-jarduera guztiak antolatzeke kultura-azpibatzerdea eratu

EKINTZAK

Deskribapena: Kulturgintzako talde, elkarte eta eragileen koordinazioa bideratzeko kultura azpibatzerdea eratu., elkarlanerako guneak eratu daitezzen. Udaleko hilabeteko planifikazioa egiterakoan elkarte eta eragile horien inplikazioa ezinbestekoa da. Elkarlan eta koordinazio horrek baliabideak optimizatzeko balioko du.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk

Adierazlea

Aurrekontua

Euskara Zerbitzua
Kultura Saila

Elkarteak, eragileak

Lehentasuna Altua

Epea

Urte osoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen elikadura

Funtsezko Esparrua: Kulturgintza

Neurria: Euskararen eta euskal kulturaren erabilera bultzatu

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Kultura programaren berri eman herritarrei

EKINTZAK

Deskribapena: Kultura-azpibatzerdeak hilero-hilero osatzen duen programa herritarrei helaraziko zaie, aurreko ekintzetan etxez etxe banatuko den AGENDAN (kultura, aisia eta kirola biltzen dituena). Agenda lehenago ere aipatu bezala Interneten ere eskuragarri egongo da, bai udaleko web orrialdean, bai Euskara Zerbitzuarenean. Zenbait kultur ekimenek, jakina, bestelako publizitatea ere izango dute, hala nola, Jazz, Folk eta Blues nazioarteko jaialdiek.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk

Adierazlea

Aurrekontua

Euskara Zerbitzua
Kultura Saila

Elkarteak, eragileak

Lehenatasuna

Altua

Epea

Urte osoa

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA-GETXO

EUSKARA BIZIBERRITZEKO PLAN NAGUSIA

Helburu Estrategikoa: Euskararen elikadura

Funtsezko Esparrua: Kulturgintza

Neurria: Euskararen eta euskal kulturaren erabilera bultzatu

NEURRIEN HEDAPENA

Ekintza: Herriko jaietan eta kultur ekitaldi nagusietan euskararen presentzia bermatu

EKINTZAK

Deskribapena: Diagnosian ikusi dugun bezalaxe jaiak herriko taldeek antolatzen dituzte, hori dela eta ezberdina da oso ospatzen diren jaien egoera. Hizkuntza irizpide minimoak ziurtatuta dauden jaietan, euskararen presentzia modu progresiboan gero eta handiagoa izaten saiatu behar du Euskara Zerbitzuak, antolatzaileekin batzarrak egin eta hitzarmena gauzatzea garrantzitsua litzateke. Euskara ia presentziarik ez duten jaietan, minimo horiek behintzat betetzeko konpromisoa lortzen saiatu beharko genuke. Jaiak dirulaguntzen bidez antolatzen dira, eta dirulaguntza deialdian ere hizkuntza irizpideak sar litezke motibazioa pizteko.

Bestalde udalean badira Getxoko mugak zeharkatzen dituzten hainbat ekitaldi: Jazz, Blues eta Folk jaialdiak dira entzutetsuenak eta jende gehien erakartzen dituztenak. Programak, txartelak, sarrerak, publizitatea eta ekitaldietan bertan egiten diren ahozko komunikazioak euskaraz ere izan daitezen saiatu behar du udalak.

Udal Sailak

Beste eragile batzuk

Adierazlea

Aurrekontua

Euskara Zerbitzua
Kultura Saila

Jai-batzordeak

Lehentasuna Altua

Epea

Urte osoa